

Belgische Senaat

Gewone Zitting 2000-2001

2-88

Plenaire vergaderingen
Donderdag 11 januari 2001

Namiddagvergadering

Handelingen

Sénat de Belgique

Session ordinaire 2000-2001

Annales

Séances plénières

Jeudi 11 janvier 2001

Séance de l'après-midi

2-88

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling – *cursief gedrukt* – verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be www.dekamer.be

Afkortingen - Abréviations

AGALEV	Anders Gaan Leven
CVP	Christelijke Volkspartij
ECOLO	Écologistes
PRL-FDF-MCC	Parti Réformateur Libéral – Front Démocratique des Francophones – Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	Parti Socialiste
PSC	Parti Social Chrétien
SP	Socialistische Partij
VL. BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU-ID	Volksunie-ID21

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs.

Les traductions – *imprimées en italique* – sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be www.lachambre.be

Inhoudsopgave

In memoriam de heer Renaat Van Elslande, minister van Staat	5
Overlijden van de heer Paul Vanden Boeynants.....	7
Voordracht van kandidaten voor het ambt van Staatsraad bij de Raad van State	7
Voordracht van kandidaten voor het ambt van Staatsraad bij de Raad van State	7
Inoverwegingneming van voorstellen.....	8
Mondelinge vragen	8
Mondelinge vraag van de heer Ludwig Caluwé aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over «het transportplan van de minister» (nr. 2-447).....	8
Mondelinge vraag van de heer Jacques Devolder aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over «het toevoegen van een markeringsmiddel aan EPO» (nr. 2-440)	11
Mondelinge vraag van de heer François Roelants du Vivier aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over «het feit dat ons land zijn verplichtingen onderschat voortvloeiend uit het protocol van Kyoto inzake de bestrijding van het broeikaseffect» (nr. 2-444).....	12
Mondelinge vraag van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de eedaflegging van de nieuwe gemeente- en provincieraadsleden» (nr. 2-439).....	13
Mondelinge vraag van de heer Josy Dubié aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de vrijlating van een asielzoeker van Oeigoerische origine» (nr. 2-446)	15
Mondelinge vraag van de heer Jean-Marie Dedecker aan de minister van Landsverdediging over «de toelagen toegekend aan leden van de krijgsmacht voor sommige prestaties van bijzonder gevaarlijke of ongezonde aard» (nr. 2-437).....	18
Mondelinge vraag van de heer Michiel Maertens aan de minister van Landsverdediging over «de gebeurtenissen in Leposavic waarbij doden te betreuren vielen» (nr. 2-438)	19
Mondelinge vraag van de heer Louis Siquet aan de minister van Landsverdediging over «het gebruik van munitie met verarmd uranium tijdens de NATO-oefeningen in het opleidingskamp van Elsenborn» (nr. 2-443).....	21
Mondelinge vraag van mevrouw Clotilde Nyssens aan de minister van Justitie over «de “vervanging” van een rechter bij de arbeidsrechtbank te Brussel»	

Sommaire

Éloge funèbre de M. Renaat Van Elslande, ministre d'État.....	5
Décès de M. Paul Vanden Boeynants.....	7
Présentation de candidats pour la fonction de Conseiller d'État au Conseil d'État	7
Présentation de candidats pour la fonction de Conseiller d'État au Conseil d'État	7
Prise en considération de propositions	8
Questions orales	8
Question orale de M. Ludwig Caluwé à la vice première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur «le plan de transport proposé par le ministre» (n° 2-447)	8
Question orale de M. Jacques Devolder à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «l'addition d'un marqueur à l'EPO» (n° 2-440)	11
Question orale de M. François Roelants du Vivier à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au secrétaire d'État à l'Énergie et au Développement durable sur «la sous-évaluation des obligations de la Belgique en regard du protocole de Kyoto sur la limitation des gaz à effet de serre» (n° 2-444).....	12
Question orale de M. Vincent Van Quickenborne au ministre de l'Intérieur sur «la prestation de serment des nouveaux conseillers communaux et provinciaux» (n° 2-439)	13
Question orale de M. Josy Dubié au ministre de l'Intérieur sur «la libération d'un demandeur d'asile d'origine ouïghour» (n° 2-446)	15
Question orale de M. Jean-Marie Dedecker au ministre de la Défense sur «les indemnités allouées à des membres des forces armées pour certaines prestations de nature particulièrement dangereuse ou insalubre» (n° 2-437).....	18
Question orale de M. Michiel Maertens au ministre de la Défense sur «les événements de Leposavic qui ont causé mort d'hommes» (n° 2-438)	19
Question orale de M. Louis Siquet au ministre de la Défense sur «l'utilisation de munitions à l'uranium appauvri dans le cadre d'exercices de l'OTAN au camp d'entraînement d'Elsenborn» (n° 2-443)	21
Question orale de Mme Clotilde Nyssens au ministre de la Justice sur «le “remplacement” d'un	

(nr. 2-445).....	22	juge au tribunal du travail de Bruxelles» (n° 2-445)	22
Mondelinge vraag van de heer Philippe Bodson aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over «het toekennen van de UMTS-licenties» (nr. 2-441).....	23	Question orale de M. Philippe Bodson au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur «l'octroi des licences UMTS» (n° 2-441)	23
Mondelinge vraag van de heer Jacques Santkin aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over «het reglement inzake het verlof en het politiek verlof voor het personeel van De Post» (nr. 2-442)	24	Question orale de M. Jacques Santkin au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur «le règlement relatif aux congés et le congé politique applicable aux agents de La Poste» (n° 2-442).....	24
Mondelinge vraag van de heer Hugo Vandenberghe aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over «de vleesheffing die werd aangekondigd door de Vlaamse minister van Landbouw» (nr. 2-448).....	26	Question orale de M. Hugo Vandenberghe au ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur «l'instauration d'une taxe sur la viande, annoncée par la ministre flamande de l'agriculture» (n° 2-448).....	26
Vraag om uitleg van mevrouw Magdeleine Willame-Boonen aan de eerste minister over «het samenwerkingsfederalisme» (nr. 2-297).....	28	Demande d'explications de Mme Magdeleine Willame-Boonen au premier ministre sur «le fédéralisme de coopération» (n° 2-297)	28
Regeling van de werkzaamheden	34	Ordre des travaux	34
Vraag om uitleg van mevrouw Erika Thijs aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de verkrijgbaarheid van geneesmiddelen in de ontwikkelingslanden» (nr. 2-293).....	36	Demande d'explications de Mme Erika Thijs au secrétaire d'État à la Coopération au développement sur «l'accessibilité aux médicaments dans les pays en développement» (n° 2-293).....	36
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine de Bethune aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de situatie in Centraal-Afrika» (nr. 2-299)	41	Demande d'explications de Mme Sabine de Bethune au secrétaire d'État à la Coopération au développement sur «la situation en Afrique centrale» (n° 2-299)	41
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine de Bethune aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de hulp aan Burundi» (nr. 2-300)	46	Demande d'explications de Mme Sabine de Bethune au secrétaire d'État à la Coopération au développement sur «l'aide accordée au Burundi» (n° 2-300)	46
Berichten van verhindering.....	50	Excusés.....	50
Bijlage		Annexe	
Indiening van voorstellen	51	Dépôt de propositions.....	51
In overweging genomen voorstellen.....	51	Propositions prises en considération	51
Vragen om uitleg	52	Demandes d'explications	52
Evocatie	53	Evocation.....	53
Non-evocaties	53	Non-évocations.....	53
Boodschappen van de Kamer	53	Messages de la Chambre	53
Samenstelling van commissies	54	Composition de commissions.....	54
Arbitragehof – Arresten	55	Cour d'arbitrage – Arrêts	55
Arbitragehof – Beroepen	55	Cour d'arbitrage – Recours	55
Arbitragehof – Prejudiciële vragen.....	56	Cour d'arbitrage – Questions préjudicielles	56
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven	57	Conseil central de l'Économie.....	57

Voorzitter: de heer Armand De Decker

(De vergadering wordt geopend om 15.05 uur.)

In memoriam de heer Renaat Van Elslande, minister van Staat

De voorzitter (voor de staande vergadering). – Op 22 december bereikte ons het bericht dat Renaat Van Elslande, gewezen minister en minister van Staat, overleden is. Reeds vele jaren geleden zei hij de actieve politiek vaarwel, na een politieke loopbaan die zich uitstrekt over 35 jaar en die getuigt van een zeldzame veelzijdigheid en gedrevenheid.

Voor velen is Renaat Van Elslande de vader van de culturele autonomie. Hoe treffend deze titel ook is, men kan Renaat Van Elslande onmogelijk recht doen met zo'n bondige omschrijving. Hij was immers advocaat, journalist, burgemeester, docent, kamerlid en minister. Kortom, wie het portret van Renaat Van Elslande wil schilderen, moet over een breed palet beschikken. Ook wij kunnen slechts een aanzet geven.

Renaat Van Elslande wordt in 1916 geboren en groeit op in het West-Vlaamse Vlamertinge als zesde in een gezin van zeven kinderen.

In Leuven studeert hij rechten en politieke en sociale wetenschappen. In 1942 schrijft Van Elslande zich in als advocaat aan de balie van Leuven. Ook sluit hij zich aan bij verscheidene verzetsbewegingen.

Na de Tweede Wereldoorlog betreedt Van Elslande het publieke forum. Het is de start van een weergaloos politiek palmares. Dertig jaar lang zou hij burgemeester zijn van het Brabantse dorpje Lot, 32 jaar volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Brussel, bijna 20 jaar minister in 10 regeringen.

Als kamerlid timmert Van Elslande, meer dan wie ook, aan de culturele autonomie: de idee om alles wat taal en cultuur betreft, te regelen op een bestuursniveau dat eigen is aan de gebruikers van die taal en cultuur. Geleidelijk aan, zonder kabaal maar met indringende interpellaties en doordachte uiteenzettingen, effent hij het pad voor de culturele autonomie.

De rol van voortrekker zou hem meerdere primeurs opleveren: in 1961 spreekt Renaat Van Elslande als eerste Nederlands op een ministerraad, in 1973 wordt hij de eerste Nederlandstalige minister van Buitenlandse Zaken in de Belgische geschiedenis.

Kamerlid Van Elslande maakt indruk als politiek tacticus, scherpzinnig publicist en begaafd woordvoerder van de christelijk-sociale gedachte. In 1960 biedt Gaston Eyskens hem het ambt van minister-onderstaatssecretaris voor Culturele Zaken aan. Men kan bezwaarlijk voorhouden dat Van Elslande "belast" is met cultuur. Cultuur is zijn hobby. Zijn pen was, zo schrijft Manu Ruys, letterkundig besneden. Ook in de wereld van muziek, film en theater voelt hij zich als een vis in het water.

Een andere slagader in het politieke optreden van Van Elslande is de internationale politiek. In het kabinet-Vanden Boeynants wordt hij minister van Europese Zaken, opnieuw

Présidence de M. Armand De Decker

(La séance est ouverte à 15 h 05.)

Éloge funèbre de M. Renaat Van Elslande, ministre d'État

M. le président (devant l'assemblée debout). – Le 22 décembre nous est parvenue la nouvelle du décès de Renaat Van Elslande, ancien ministre et ministre d'État. Il avait quitté la vie politique active voici de nombreuses années, à l'issue d'une carrière politique d'une durée de 35 ans, au cours de laquelle il avait témoigné une compétence et une ardeur peu communes.

Beaucoup considèrent que Renaat Van Elslande est le père de l'autonomie culturelle. Mais, aussi juste que cela puisse être, cela ne suffit pas à lui rendre justice. En effet, il fut avocat, journaliste, bourgmestre, chargé de cours, représentant et ministre. Bref, pour faire le portrait de Renaat Van Elslande, il faut disposer d'une large palette. Nous devons, nous aussi, par la force des choses, nous contenter d'une ébauche.

Renaat Van Elslande naquit en 1916, et grandit à Vlamertinge, en Flandre occidentale. Il était le sixième d'une famille de sept enfants.

Il étudia le droit et les sciences politiques et sociales à Louvain. En 1942, Van Elslande s'inscrivit comme avocat au barreau de Louvain. Il rejoignit également plusieurs mouvements de résistance.

Après la Deuxième Guerre mondiale, Van Elslande fit son entrée sur la scène politique. Ce fut le début d'un palmarès politique sans égal. Il allait être bourgmestre du petit village brabançon de Lot pendant 30 ans, député de l'arrondissement de Bruxelles pendant 32 ans, ministre pendant près de 20 années sous 10 gouvernements différents.

Plus que quiconque, Van Elslande œuvra, en tant que député, à l'autonomie culturelle, qui allait permettre de régler tout ce qui touche à la langue et à la culture à un niveau de pouvoir propre à ceux qui utilisent cette langue et vivent cette culture. Il ouvrit ainsi la voie de l'autonomie culturelle petit à petit et sans tapage, grâce à des interpellations allant au fond des choses et à des interventions réfléchies.

Dans son rôle de pionnier, Renaat Van Elslande allait avoir plusieurs primeurs : il eut en effet la primeur en 1961 de parler néerlandais en Conseil des ministres et, en 1973, de devenir le premier ministre des Affaires étrangères néerlandophone de l'histoire de la Belgique.

Le député Van Elslande impressionna par ses talents de tacticien politique, de publiciste perspicace et de brillant porte-parole de la pensée sociale chrétienne. En 1960, Gaston Eyskens lui offrit la fonction de ministre sous-secrétaire d'État aux Affaires culturelles. Il serait inexact de dire que, pour Van Elslande, la culture était une « charge » qui avait été confiée à ses soins, car elle était son violon d'Ingres. Comme l'a écrit Manu Ruys, sa plume révélait un esprit littéraire. Il était à l'aise également dans le monde de la musique, du cinéma et du théâtre.

Les affaires internationales sont un autre axe majeur de l'action politique de Renaat Van Elslande. Dans le

een primeur, ditmaal zelfs voor de gehele Europese Gemeenschap. Hardnekkig bestrijdt hij de idee van "l'Etat nation", die ook in de jaren zestig de Europese eenmaking de pas afsnijdt.

Later – onder Edmond Leburton en Leo Tindemans – krijgt hij zeggenschap over een domein waar zijn hart reeds vanouds klopt: Buitenlandse Zaken. In zijn rede, uitgesproken op de 31ste Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, verwoordt hij zijn filosofie inzake internationale politiek: "Alle gemeenschappen", onderstreept hij, "of ze nu nationaal zijn of internationaal, zullen beoordeeld worden op basis van hun bijdrage tot de ontwikkeling van de mens en de eerbiediging van zijn fundamentele rechten." Het nastreven van de overgang van machtspolitiek naar rechtspolitiek is een pijler in datgene wat Leo Tindemans later de Van Elslande-doctrine zou noemen.

In de herfst van zijn ministeriële loopbaan keert Van Elslande terug naar zijn wortels: het recht. Als minister van Justitie ijvert hij onder meer voor de vermenschelijking van het penitentiaire beleid.

Met het ontslag van de regering-Martens II op 9 april 1980 zegt hij het ministerambt definitief vaarwel. Vier maanden later, bij de ontbinding van de wetgevende kamers, verlaat hij de actieve politiek.

Hij keert terug naar het immer gemoedelijke Lot, waar hem boeken en muziek wachten. Ons blijft het beeld van de rustige, fijnzinnige intellectueel, de ironicus die zich met een haast Britse flair en flegma doorheen de Wetstraat bewoog, de gentleman-politicus met een grote staatszin. "Hij kent", schreef Karel Jonckheere, "veel woorden in vele talen. Daarenboven spreekt hij er één, de moeilijkste van alle voor veel hooggezetelden, die van het hart."

De Hoge Vergadering biedt zijn kinderen en de andere leden van de familie haar innige deelneming aan.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Als kamerlid en burgemeester van Lot had Renaat Van Elslande vooral aandacht voor binnenlandse aangelegenheden. Die aandacht kon hij ten volle uitleven als Vlaams adjunct-minister van Nationale Opvoeding en Cultuur in de periode 1961-1965. Daarna was hij ook de eerste volwaardige minister van Nederlandse Cultuur. In de jaren 1970 was hij de eerste Nederlandstalige minister van Buitenlandse Zaken. Hij beëindigde zijn politieke loopbaan als minister van Justitie. Al die jaren was Renaat Van Elslande een van de meest gewaardeerde boegbeelden van de Christelijke Volkspartij, die zich als minister evenwel in het respect en de eerbied van alle partijen mocht verheugen.

Namens de regering sluit ik me aan bij de hulde aan de nagedachtenis van minister van Staat Renaat Van Elslande en heb ik de familie ook onze blijken van medeleven betoond.

(De vergadering neemt een minuut stilte in acht.)

gouvernement Vanden Boeynants, il devient ministre des Affaires européennes – une primeur là aussi, et cette fois pour l'ensemble de la Communauté européenne. C'est avec ténacité qu'il combattra l'idée de « l'État nation », qui entravait déjà l'unification européenne dans les années 60.

Plus tard – sous Edmond Leburton et Leo Tindemans – il aura la haute main sur un domaine qui lui tenait à cœur de longue date : les Affaires étrangères. Dans le discours qu'il prononça à l'occasion de la 31ème Assemblée générale des Nations Unies, il résuma sa philosophie de la politique internationale en ces termes : « Toutes les communautés, qu'elles soient nationales ou internationales, seront jugées à l'aune de leur contribution au développement de l'humanité et au respect de ses droits fondamentaux ». Cette volonté de substituer à la politique de la force une politique du droit est l'un des piliers de ce que Leo Tindemans appellerait plus tard la doctrine Van Elslande.

À l'automne de sa carrière ministérielle, Van Elslande retourna à ses racines : le droit. Au poste de ministre de la Justice, il plaça au centre de ses préoccupations notamment l'humanisation de la politique pénitentiaire.

Lorsque le gouvernement Martens II démissionna le 9 avril 1980, il abandonna définitivement toute fonction ministérielle. Quatre mois plus tard, lors de la dissolution des Chambres législatives, il quitta la scène politique active.

Il alla retrouver la commune de Lot et son atmosphère toujours cordiale, où l'attendaient les livres et la musique. Il nous laisse l'image d'un intellectuel tranquille et délicat, d'un homme plein d'ironie qui promenait dans la rue de la Loi un flair et un flegme presque britanniques, d'un homme politique distingué, d'un homme d'État. Karel Jonckheere écrivit à son propos qu'il disposait d'un vocabulaire étendu dans de nombreuses langues et qu'il savait en outre parler le langage du cœur, celui que bien des personnalités haut placées manient difficilement.

La Haute Assemblée présente ses sincères condoléances à ses enfants et aux autres membres de sa famille.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *En tant que député et bourgmestre de Lot, Renaat Van Elslande s'est consacré principalement aux affaires intérieures. Ministre adjoint flamand à l'Éducation nationale de 1961 à 1965, il a ensuite été le premier à remplir les fonctions de ministre de la Culture néerlandaise, puis, dans les années 70, il a été le premier ministre néerlandophone des Affaires étrangères. Il a terminé sa carrière politique comme ministre de la Justice. Durant toutes ces années, il fut une des figures de proues les plus estimées du CVP et un ministre respecté par tous les partis.*

Au nom du gouvernement, je me joins à l'hommage rendu au ministre d'État Renaat Van Elslande et j'ai transmis nos condoléances à sa famille.

(L'assemblée observe une minute de silence.)

Overlijden van de heer Paul Vanden Boeynants

De voorzitter. – De Senaat heeft ook kennis genomen van het overlijden van de heer Paul Vanden Boeynants, gewezen eerste minister en minister van Staat. In samenspraak met de Kamer hebben we besloten de hulde te zijner nagedachtenis uit te spreken na de uitvaartplechtigheid, meer bepaald volgende donderdag. Namens de Senaat heb ik de familie van de heer Vanden Boeynants ons oprecht leedwezen betuigd.

Voordracht van kandidaten voor het ambt van Staatsraad bij de Raad van State

De voorzitter. – Bij brief van 21 december 2000 deelt de eerste voorzitter van de Raad van State mede dat de algemene vergadering van de Raad ter openbare zitting van 7 november 2000 overeenkomstig artikel 70 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, overgegaan is tot het opmaken van een drievoudige lijst van de kandidaten voorgedragen in het vooruitzicht van de benoeming tot een ambt van Staatsraad (F) dat vacant is geworden. De Senaat ontving deze brief op 3 januari 2001.

Werden door de Raad van State voorgedragen, evenwel zonder eenparigheid van stemmen:

- de heer Jacques Jaumotte, auditeur bij de Raad van State.
- de heer Imre Kovalovszky, auditeur bij de Raad van State;
- mevrouw Colette Debroux, auditeur bij de Raad van State en assistente aan de rechtsfaculteit van de U.C.L.

Aangezien de voordracht niet unaniem is, is artikel 70, §1, lid 7, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, zoals gewijzigd door de wet van 8 september 1997, van toepassing: “Indien er geen eenparigheid van stemmen is bij een eerste of bij een nieuwe voordracht naar aanleiding van een weigering, kunnen de Kamer van volksvertegenwoordigers of de Senaat beurtelings, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van deze voordracht, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een tweede lijst met drie namen die uitdrukkelijk wordt gemotiveerd, voordragen”.

Ik stel u voor dit punt naar het Bureau te verzenden.
(*Instemming*)

Voordracht van kandidaten voor het ambt van Staatsraad bij de Raad van State

De voorzitter. – Bij brief van 21 december 2000 deelt de eerste voorzitter van de Raad van State mede dat de algemene vergadering van de Raad ter openbare zitting van 7 november 2000 overeenkomstig artikel 70 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, overgegaan is tot het opmaken van een drievoudige lijst van de kandidaten voorgedragen in het vooruitzicht van de benoeming tot een ambt van Staatsraad (N) dat vacant is geworden.

De Senaat ontving deze brief op 29 december 2000.

Décès de M. Paul Vanden Boeynants

M. le président. – Le Sénat a également appris le décès de l'ancien premier ministre et ministre d'État Paul Vanden Boeynants. De commun accord avec la Chambre nous avons décidé de prononcer son éloge funèbre après les obsèques, plus particulièrement jeudi prochain. Au nom du Sénat j'ai présenté à la famille de M. Vanden Boeynants nos sincères condoléances.

Présentation de candidats pour la fonction de Conseiller d'État au Conseil d'État

M. le président. – Par lettre du 21 décembre 2000, monsieur le premier président du Conseil d'État porte à la connaissance qu'en son audience publique du 7 novembre 2000 l'assemblée générale de ce Conseil a procédé conformément à l'article 70 des lois coordonnées sur le Conseil d'État, à l'établissement de la liste triple de candidats présentés en vue de la nomination à une fonction de Conseiller d'État (F) devenue vacante. Le Sénat a reçu cette lettre le 3 janvier 2001.

Ont été présentés par le Conseil d'État, sans unanimité toutefois :

- M. Jacques Jaumotte, auditeur au Conseil d'État.
- M. Imre Kovalovszky, auditeur au Conseil d'État ;
- Mme Colette Debroux, auditeur au Conseil d'État et assistante à la faculté de droit de l'U.C.L.

Étant donné que la présentation n'est pas unanime, l'article 70, §1er, alinéa 7, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, modifié par la loi du 8 septembre 1997, est d'application : « En l'absence d'unanimité lors d'une première présentation ou lors d'une nouvelle présentation à la suite d'un refus, la Chambre des représentants ou le Sénat peuvent alternativement, dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de cette présentation, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une deuxième liste de trois noms qui fait l'objet d'une motivation formelle ».

Je vous propose de renvoyer ce point au Bureau.
(*Assentiment*)

Présentation de candidats pour la fonction de Conseiller d'État au Conseil d'État

M. le président. – Par lettre du 21 décembre 2000, monsieur le premier président du Conseil d'État porte à la connaissance qu'en son audience publique du 7 novembre 2000 l'assemblée générale de ce Conseil a procédé conformément à l'article 70 des lois coordonnées sur le Conseil d'État, à l'établissement de la liste triple de candidats présentés en vue de la nomination à une fonction de Conseiller d'État (N) devenue vacante.

Le Sénat a reçu cette lettre le 29 décembre 2000.

Werden door de Raad van State voorgedragen, evenwel zonder eenparigheid van stemmen:

- de heer Geert Debersaques, auditeur bij de Raad van State en deeltijds docent aan de faculteit rechten van de V.U.B.;
- de heer Eric Brewaeyts, advocaat aan de balie te Brussel en deeltijds docent aan de Vrije Universiteit Brussel;
- de heer Luc De Smet, commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aangezien de voordracht niet unaniem is, is artikel 70, §1, lid 7, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, zoals gewijzigd door de wet van 8 september 1997, van toepassing: “Indien er geen eenparigheid van stemmen is bij een eerste of bij een nieuwe voordracht naar aanleiding van een weigering, kunnen de Kamer van volksvertegenwoordigers of de Senaat beurtelings, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van deze voordracht, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een tweede lijst met drie namen die uitdrukkelijk wordt gemotiveerd, voordragen”.

Ik stel u voor dit punt naar het Bureau te verzenden.
(*Instemming*)

Inoverwegingneming van voorstellen

De voorzitter. – De lijst van de in overweging te nemen voorstellen werd rondgedeeld.

Leden die opmerkingen mochten hebben, kunnen die vóór het einde van de vergadering mededelen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het Bureau zijn aangewezen.
(*Instemming*)

(*De lijst van de in overweging genomen voorstellen wordt in de bijlage opgenomen.*)

Mondelinge vragen

Mondelinge vraag van de heer Ludwig Caluwé aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over «het transportplan van de minister» (nr. 2-447)

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Vorige maandag hebt u een transportplan aan de pers voorgesteld waarin u de door u gewenste investeringen opgesomd hebt.

Tot mijn verbazing bevinden zich enkele belangrijke, vanuit ecologische overwegingen absoluut noodzakelijke investeringen, niet in het lijstje, met name de aanleg van een spoortunnel onder de Schelde te Antwerpen, een derde en een vierde spoor tussen Gent en Zeebrugge en de aanleg van de zogenaamde lijn 11, de goederenlijn naar Bergen op Zoom.

Het ontbreken van elk van deze drie verbaast mij, maar mijn verbazing is het grootst en is echt te vergelijken met verbijstering, als ik hoor dat het derde project, de aanleg van lijn 11, niet in het lijstje zou opgenomen zijn. Over de aanleg van lijn 11 zijn afspraken gemaakt met Nederland waar

Ont été présentés par le Conseil d'État, sans unanimité toutefois :

- M. Geert Debersaques, auditeur au Conseil d'État et chargé de cours à temps partiel à la faculté de droit de la V.U.B. ;
- M. Eric Brewaeyts, avocat du barreau de Bruxelles et chargé de cours à temps partiel à la Vrije Universiteit Brussel ;
- M. Luc De Smet, commissaire général aux réfugiés et aux apatrides.

Étant donné que la présentation n'est pas unanime, l'article 70, §1er, alinéa 7, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, modifié par la loi du 8 septembre 1997, est d'application : « En l'absence d'unanimité lors d'une première présentation ou lors d'une nouvelle présentation à la suite d'un refus, la Chambre des représentants ou le Sénat peuvent alternativement, dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de cette présentation, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une deuxième liste de trois noms qui fait l'objet d'une motivation formelle ».

Je vous propose de renvoyer ce point au Bureau.
(*Assentiment*)

Prise en considération de propositions

M. le président. – La liste des propositions à prendre en considération a été distribuée.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestion divergente, je considérerai ces propositions comme prises en considération et renvoyées à la commission indiquée par le Bureau. (*Assentiment*)

(*La liste des propositions prises en considération figure en annexe.*)

Questions orales

Question orale de M. Ludwig Caluwé à la vice première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur «le plan de transport proposé par le ministre» (n° 2-447)

M. Ludwig Caluwé (CVP). – Lundi passé, vous avez présenté à la presse un plan de mobilité et vous avez dressé une liste des investissements que vous souhaitez. À ma grande surprise, j'ai constaté que certains investissements absolument nécessaires d'un point de vue écologique n'y sont pas repris : le tunnel ferroviaire sous l'Escaut, une troisième et une quatrième voie entre Gand et Zeebrugge et la ligne 11 pour le transport de marchandises vers Bergen op Zoom.

Pour ce dernier point, je suis d'autant plus surpris que des accords appelant des choix difficiles mais nécessaires ont été conclus avec les Pays-Bas. La Belgique déciderait de renoncer à la ligne 11 alors que la procédure de concertation est en cours pour la partie néerlandaise de la ligne.

J'ignore si la ministre mesure les conséquences d'une telle

nochtans een aantal moeilijke, maar noodzakelijke keuzes moeten worden gemaakt. Hier loopt de inspraak- en overlegprocedure voor de aanleg van het Nederlandse gedeelte echter volop. En finaal zou België beslissen om lijn 11 toch maar niet aan te leggen.

Ik weet niet of de minister goed beseft wat de gevolgen zijn wanneer lijn 11 niet zou worden aangelegd. Volgens de Nederlandse Spoorwegen mag men de komende jaren een verviervoudiging van het goederentransport tussen Antwerpen en Rotterdam verwachten. Indien lijn 11 niet wordt aangelegd, moet al dit goederenvervoer over de reeds oververzadigde lijn 12, doorheen de dorpskernen van Ekeren, Mariaburg, Kapellen, Kapellenbos, Heide, Kalmthout, Wildert en Essen. Dit leidt niet alleen tot belangrijke milieuoverlast voor de omwonenden. Hierdoor wordt het ook onmogelijk om lijn 12 volwaardig in te schakelen in een voorstedelijk vervoersnet rond Antwerpen.

Ik hoop dus dat het antwoord van de minister kort zal zijn, dat ze mij zal antwoorden dat het hier om een vergissing of om een vergetelheid gaat en dat het wel degelijk de bedoeling van de minister is om de verbinding Antwerpen-Bergen op Zoom de eerstkomende jaren aan te leggen.

In de Kamercommissie hebt u gezegd dat de hoge snelheidstrein van de bestaande lijn afgaat en op een eigen hoge snelheidslijn komt. Hierdoor moet het goederenvervoer op de bestaande lijn blijven plaatsvinden. Dit zou een bijzonder zware belasting zijn voor de omgeving.

Mevrouw Isabelle Durant, vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer. – Vorige maandag stelde ik een spoorvervoersplan voor. Het gaat om een simulatie om na te gaan hoe de middelen en de doelstellingen vastgelegd op 17 oktober met elkaar kunnen worden verbonden. Dit plan maakt deel uit van een nieuwe methode, voorgesteld in een brochure van oktober 2000. Het gaat om fase 2, meer bepaald de doelstellingen, mobiliteit- en vervoersplan en de kosten. Het investeringsplan zal worden herzien om het te laten overeenstemmen met het vervoersplan. Op een paar uitzonderingen na zijn de aangehouden uitbreidingsinvesteringen deze die voorgesteld zijn door de NMBS in haar voorbereidend werk voor de herziening van het investeringsplan. Dit voorstel is echter niet te laten of te nemen. Het is slechts een stap in het beslissingsproces. In het raam van een eerste hypothese behoort de uitbreiding van de sporen tussen Zeebrugge en Gent tot de uitzonderingen. Hier geldt het algemene principe van het investeringsplan, namelijk tegemoetkomen aan de noden van het vervoersplan. De verzadigingsgraad van de betrokken lijnen vereist geen dure uitbreiding tot vier sporen over het hele parcours. Er zijn trouwens inhaal mogelijkheden voor de snellere treinen tussen Brugge en Gent.

Voor lijn 11 is de situatie als volgt. Het idee om ze te verlengen naar Nederland lijkt op het eerste gezicht interessant maar zal waarschijnlijk een oververzadiging van de Nederlandse spoorwegen veroorzaken. Overigens is het opnieuw in gebruik nemen van de IJzeren Rijn een veel belangrijker project voor de haven van Antwerpen.

De heer Caluwé spreekt van een verviervoudiging van het goederenverkeer tussen Rotterdam en Antwerpen maar dat lijkt me wel zeer optimistisch. Trouwens, waarom wordt er zo

décision. On s'attend pour les prochaines années à un transport de marchandises quadruplé entre Anvers et Rotterdam. Sans la ligne 11, ce trafic devra se faire par l'actuelle ligne 12 qui est déjà saturée et qui traverse des localités comme Ekeren, Mariaburg, Kalmthout, Kapellen, Kapellenbos, Wildert, Heide et Essen. Outre une importante surcharge environnementale, il en résultera l'impossibilité d'intégrer pleinement la ligne 12 dans un réseau de transport de banlieue autour d'Anvers.

J'espère que le ministre me répondra qu'il s'agit d'un simple oubli et que le placement de la ligne est prévu.

Mme Isabelle Durant, vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports. – *Le plan que j'ai présenté est une simulation qui doit permettre de vérifier comment les moyens peuvent être conciliés avec les objectifs déterminés le 17 octobre. C'est la phase 2. Le plan d'investissements sera revu pour coïncider avec le plan de transport. À quelques exceptions près, les investissements retenus sont ceux que préconise la SNCB dans son travail préparatoire. Il ne s'agit pas d'une proposition à prendre ou à laisser mais seulement d'une étape du processus décisionnel.*

Dans le cadre d'une première hypothèse, l'extension des voies entre Zeebrugge et Gand fait partie des exceptions. Ici c'est le principe général du plan d'investissement qui prévaut, à savoir, rencontrer les besoins du plan de transport. Le taux de saturation des lignes concernées n'implique aucune extension onéreuse à quatre voies sur tout le parcours. Il y a d'ailleurs, pour les trains plus rapides, des possibilités de dépassement entre Bruges et Gand.

Le prolongement de la ligne 11 vers les Pays-Bas paraît intéressant mais risque de provoquer une saturation des lignes néerlandaises. En outre, le projet de réutilisation du Rhin de Fer est bien plus important pour le port d'Anvers.

Le transport de marchandises quadruplé entre Rotterdam et Anvers qu'évoque M. Caluwé me semble bien optimiste. D'ailleurs, pourquoi est-on sceptique quand j'envisage une augmentation de 50% du transport de marchandises et s'y oppose-t-on sous prétexte que je sous-estime l'augmentation de la mobilité ? Pour l'instant, il n'y a pas de risque de saturation de la ligne. Compte tenu de la mise en service du train à grande vitesse, on y transportera moins de personnes et la possibilité d'un nécessaire service de banlieue subsiste. Les nuisances environnementales sont bien moindres le long

sceptisch gereageerd op mijn ambitie om het goederenverkeer met 50% te verhogen en wordt er tegen dit voorstel ingebracht dat ik de mobiliteitsstijging van de komende jaren te laag inschat? Momenteel is het verkeer tussen Rotterdam en Antwerpen vrij beperkt en lopen we geen enkel risico op verzadiging van de bestaande lijn. Die zal immers, door de ingebruikname van de hogesnelheidstrein, veel minder personenvervoer te verwerken krijgen. De capaciteit van een noodzakelijke voorstadsdienst blijft overigens nog bestaan. De milieuschade langs deze lijn is ook veel beperkter dan met een nieuwe lijn 11.

Meer in het algemeen zijn er voor de haven van Antwerpen toch grote investeringen die prioriteit krijgen: de tweede spoortoegang, de IJzeren Rijn, de installaties van de haven en de hogesnelheidslijn voor reizigersvervoer waardoor er op de bestaande lijn meer ruimte komt voor goederenvervoer.

Ik heb nu een eerste evaluatie gemaakt en een voorlopig project uitgewerkt op basis van objectieve criteria en van het geld dat de regering wil vrijmaken. Dit project moet nog worden besproken binnen de regering en met de NMBS om uiteindelijk tot een definitieve beslissing te komen.

Dat zijn de elementen die op dit ogenblik ter discussie staan. Als uit de discussies binnen de regering en met de NMBS of in het parlement andere elementen naar voor komen ten voordele of ten nadele van een of ander project, dan zullen we daar uiteraard rekening mee houden. Op dit ogenblik echter wijzen alle elementen uit België en uit Nederland niet op een noodzaak van de aanleg van lijn 11.

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Ik kan de vice-eerste minister alleen maar zeggen dat haar antwoord mij ten zeerste teleurstelt. Het lijkt me ook helemaal niet in overeenstemming met de overtuiging van waaruit zij aan politiek doet.

Alle vooruitzichten zeggen dat het goederenvervoer zeer sterk zal toenemen. Daarom heeft men destijds beslist de hogesnelheidstrein in een aparte bedding langs de E19 aan te leggen en niet, zoals oorspronkelijk door de Belgische en de Vlaamse regering werd voorgesteld en door Nederland afgewezen, langs de havenweg. Men is met Nederland wel overeengekomen om op dit traject een lijn voor goederentransport aan te leggen. Nederland beloofde het nodige daarvoor te doen, ook al was die lijn voor Nederland niet echt een noodzaak. Op deze wijze wordt de nieuwe containerkade in Vlissingen ook via het spoor verbonden met de haven van Antwerpen. Indien de minister vandaag terugkomt op de engagementen die België en Vlaanderen 5 à 6 jaar geleden ten overstaan van Nederland zijn aangegaan, betekent dat een drastische koersverandering. Het betekent ook dat het goederenvervoer, dat nog sterk zal toenemen, door de dorpskernen van een hele reeks dorpen zal verlopen, terwijl destijds werd gezegd dat de hogesnelheidstrein alleen tijdelijk door die dorpskernen kon worden gestuurd en zo snel mogelijk een aparte bedding moest krijgen. Nu brengt de hogesnelheidstrein veel minder geluidsoverlast mee dan het goederenvervoer dat dan wel over dit spoor zou verlopen. Ik begrijp niet dat de minister dat kan verzoenen met haar ecologische overtuiging. Ik dring erop aan dat ze deze kwestie opnieuw bekijkt.

de cette ligne qu'avec une nouvelle ligne 11.

De manière plus générale, d'autres investissements pour le port d'Anvers ont la priorité : le deuxième accès au port, le Rhin de Fer, les équipements du port et la ligne à grande vitesse pour le transport des voyageurs.

J'ai procédé à une première évaluation et élaboré un projet provisoire sur la base de critères objectifs et du budget que le gouvernement entend dégager. Le projet doit encore être discuté avec la SNCB et au sein du gouvernement avant qu'une décision définitive ne soit prise.

Si au cours de ces discussions ou au Parlement, des éléments nouveaux apparaissent, nous en tiendrons compte. Pour l'instant, les éléments disponibles tant en Belgique qu'aux Pays-Bas n'indiquent pas la nécessité du placement de la ligne.

M. Ludwig Caluwé (CVP). – *La réponse de la ministre me déçoit et ne me paraît pas en concordance avec ses convictions politiques. Tout indique qu'il y aura une forte augmentation du transport de marchandises. C'est pourquoi on a opté, à l'époque, pour le placement du TGV sur un site propre le long de l'E 19. Il a été convenu avec les Pays-Bas de placer une ligne pour le transport des marchandises sur ce trajet. Les Pays-Bas ont promis de faire le nécessaire même si cette ligne ne leur était pas vraiment indispensable. De cette manière, le nouveau quai à conteneurs de Flessingue bénéficiera également d'une liaison ferroviaire avec le port d'Anvers. Si la Belgique revient sur les engagements pris avec les Pays-Bas il y a 5 ou 6 ans, c'est un changement de cap radical.*

Il avait été dit que le TGV ne traverserait les localités que provisoirement en attendant la construction du site propre. Le TGV implique bien moins de nuisances sonores que le transport de marchandises sur cette ligne. Je ne comprends pas que la ministre puisse concilier cela avec ses convictions écologiques. J'insiste pour qu'elle revoie sa position.

Mondelinge vraag van de heer Jacques Devolder aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over «het toevoegen van een markeringsmiddel aan EPO» (nr. 2-440)

De heer Jacques Devolder (VLD). – Doping is zo oud als het mensdom. Zelfs de Oude Grieken die de marathon liepen, kregen moedermelk toegediend om in vorm te blijven. De jongste tijd zien we dat de dopingplaag uitbreidt. De overheid en de sportbonden investeren sinds vele jaren fors in de bestrijding van doping.

Blijkbaar is doping een moeilijk uit te roeien plaag. Sporters en malafide medici aarzelen immers niet om steeds nieuwe producten te gebruiken, waarvan het gebruik bij controles niet of zeer moeilijk kan worden opgespoord. Een populair voorbeeld daarvan is EPO, een medicijn dat hoofdzakelijk bestemd is voor nierpatiënten. Uit een recent onderzoek in Italië bleek evenwel dat slechts 20% van alle EPO er inderdaad bij deze patiënten terecht komt. Waar een groot deel van de overige 80% naar toe gaat, kunnen wij enkel vermoeden.

Nochtans kan ook EPO relatief gemakkelijk worden opgespoord. Het volstaat daartoe een markeringsmolecule aan het product toe te voegen. Vertrouwd zijnde met de sector, is het mij niet onbekend dat de farmaceutische industrie niet geneigd is producten aan medicijnen toe te voegen die toelaten om nadien het oneigenlijk gebruik van het bewuste medicijn te controleren.

Als de realiteit echter leert dat dit oneigenlijk gebruik ruimschoots het therapeutisch gebruik overtreft – en daarvan zijn voldoende voorbeelden bekend – en daardoor schade toebrengt aan de mens, wat toch nooit de bedoeling van een geneesmiddel kan zijn, dan vraag ik mij af of het dan nu niet opportuun is om met de farmaceutische industrie, die in ons land overigens goed vertegenwoordigd is, te praten over het eventueel toevoegen van het individueel markeringsmiddel aan geneesmiddelen waarvan geweten is dat ze voor doping worden gebruikt. Die lijsten van geneesmiddelen worden gepubliceerd zodat dit geen moeilijkheden zal opleveren.

Dat EPO in ons land uitsluitend via ziekenhuizen kan worden verstrekt, lijkt alvast geen afdoende maatregel om het oneigenlijk EPO-gebruik terug te dringen. EPO en andere middelen kunnen immers ook moeiteloos via het internet worden gekocht.

Welke initiatieven zal de minister nemen in het raam van het Belgische Europees voorzitterschap?

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Ik dank de heer Devolder voor zijn vraag. Zijn idee om via toevoeging van een markeringsmiddel het oneigenlijk gebruik van bepaalde producten gemakkelijker op te sporen, is interessant. Dit procédé wordt reeds toegepast bij diergeneeskundige middelen waar het nut op een overtuigende manier wordt bewezen.

De moeilijkheid is niet om met de farmaceutische industrie te praten, maar wel dat de hele reglementering rond geneesmiddelen Europees wordt vastgelegd. Voor humane geneesmiddelen is in het toevoegen van markeermiddelen nog niet voorzien. Dat maakt een Europese démarche

Question orale de M. Jacques Devolder à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «l'addition d'un marqueur à l'EPO» (n° 2-440)

M. Jacques Devolder (VLD). – *Le dopage est un problème vieux comme le monde mais il a pris de l'ampleur ces derniers temps et tant les autorités que les responsables sportifs investissent dans la lutte contre ce fléau. Il n'est pas facile à combattre car des sportifs et des médecins peu scrupuleux n'hésitent pas à utiliser de nouveaux produits difficiles à détecter lors des contrôles. L'EPO en est un exemple. Ce produit est destiné à ceux qui souffrent des reins mais une étude menée en Italie montre que 20% seulement de l'EPO sont utilisés pour ces patients. On devine où vont en grande partie les 80% restants.*

Pourtant, l'EPO peut être détecté assez facilement, car il suffit d'y ajouter une molécule de marquage. Je ne suis pas sans savoir que l'industrie pharmaceutique n'est guère tentée par l'ajout de produits à des médicaments pour permettre la détection d'un usage impropre. Mais si les faits démontrent que cette utilisation dépasse de loin l'usage thérapeutique et nuit aux personnes, je me demande s'il n'est pas opportun de dialoguer avec cette industrie bien représentée dans notre pays et d'envisager avec elle le marquage individuel des produits dont on sait qu'ils sont utilisés pour le dopage.

Le fait que dans notre pays l'EPO ne peut être distribué que par les hôpitaux ne semble pas suffire pour contrer son usage impropre. Comme d'autres produits, on peut se le procurer via internet.

Quelles initiatives la ministre envisage-t-elle dans le cadre de la présidence de l'Union européenne ?

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – *L'idée de M. Devolder d'ajouter un produit de marquage est intéressante. Ce procédé est déjà utilisé pour les produits vétérinaires.*

La difficulté n'est pas de dialoguer avec l'industrie pharmaceutique mais bien d'établir une réglementation européenne en matière de médicaments. L'ajout de produits de marquage dans les médicaments destinés aux humains n'est pas encore prévu et appelle donc une démarche au niveau européen. Nous avons toutefois pu constater qu'en présentant un dossier bien documenté, il était possible d'obtenir l'accord de nos collègues de la santé pour prendre

noodzakelijk. Naar aanleiding van de problemen in België en Nederland in verband met medische hulpmiddelen hebben we kunnen vaststellen dat met een voldoende gedocumenteerd dossier het niet zo moeilijk is om instemming te krijgen van collega's van volksgezondheid om een gemeenschappelijk initiatief te nemen.

Mijn idee is om te bekijken of dit probleem op Europees vlak kan worden aangekaart. Ik zal aan mijn diensten vragen hierover een dossier voor te bereiden. In het licht van het nakend voorzitterschap van België van de Europese Unie kan een initiatief worden genomen.

Ik dank de heer Devolder voor zijn suggestie.

De heer Jacques Devolder (VLD). – De minister zou inderdaad een voortrekkersrol kunnen spelen ter gelegenheid van het Belgische voorzitterschap van de Unie. Wetenschappelijke bezwaren tegen een markeermiddel zijn nonsens. In de sportwereld zal voor EPO, maar ook voor groeihormonen en nieuwe middelen, door het toevoegen van een fysisch neutraal markeringselement, het effect van dopinggebruik bij één bepaalde sporter perfect kunnen worden geïdentificeerd. Bij de totstandkoming van de EPO-reglementering in het Vlaams Parlement heb ik reeds aangekaart dat het onrechtvaardig is dat iemand die natuurlijk begiftigd is met een hoog erythropoëtinegehalte, wordt gestraft door een norm van 50 vast te leggen. Door het toevoegen van een markeringselement aan de synthetische producten zal dit niet meer gebeuren.

Mondelinge vraag van de heer François Roelants du Vivier aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over «het feit dat ons land zijn verplichtingen onderschat voortvloeiend uit het protocol van Kyoto inzake de bestrijding van het broeikaseffect» (nr. 2-444)

De heer François Roelants du Vivier (PRL-FDF-MCC). – Ik heb via de pers vernomen dat de administratie voor Energie, volgens haar eigen berekeningen, het oliegebruik in 1990 met 1,2 miljoen ton heeft onderschat. Dat is net het referentiejaar waarop de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen overeenkomstig het protocol van Kyoto wordt berekend.

België had zich voorgenomen de uitstoot van broeikasgassen met 7,5% te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990. Als in dat niveau echter ook rekening moet worden gehouden met de uitstoot als gevolg van de niet-meegetelde 1,2 miljoen ton, zou de uitstoot met 10% moeten verminderen! Dan zou België extra inspanningen moeten leveren, met het vooruitzicht dat de voor ons land in het kader van de Europese Unie vastgelegde doelstelling niet kan worden gehaald.

Ik zou dan ook graag vernemen of de staatssecretaris voor Energie de cijfers van de administratie voor Energie kan bevestigen en zo ja, wat de redenen zijn voor deze onderschatting, die pas tien jaar na het verstrijken van het referentiejaar aan het licht is gekomen. Welke extra inspanningen moeten volgens de regering worden gedaan om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen

une initiative commune.

Je verrai s'il est possible d'aborder ce problème au niveau européen à l'occasion de la présidence belge. Je remercie M. Devolder de sa suggestion.

M. Jacques Devolder (VLD). – La ministre pourrait en effet jouer un rôle de pionnière à cette occasion. Les objections scientifiques au marquage n'ont pas de sens. On pourrait détecter l'effet de l'usage de l'EPO, des hormones de croissance et d'autres produits chez les sportifs. J'ai déjà dit au Parlement flamand qu'il n'est pas juste de sanctionner quelqu'un qui présente naturellement un taux d'EPO élevé en fixant une norme de 50. En marquant les produits synthétiques, cela ne se produira plus.

Question orale de M. François Roelants du Vivier à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au secrétaire d'État à l'Énergie et au Développement durable sur «la sous-évaluation des obligations de la Belgique en regard du protocole de Kyoto sur la limitation des gaz à effet de serre» (n° 2-444)

M. François Roelants du Vivier (PRL-FDF-MCC). – J'ai pris connaissance par la presse d'une nouvelle qui, si elle est exacte, me paraît relativement stupéfiante. Il semblerait que selon ses propres calculs qui viennent d'être publiés, l'administration de l'Énergie ait sous-évalué de 1,2 million de tonnes la consommation de pétrole en 1990. Or, il s'agit de l'année de référence par rapport à laquelle la diminution des gaz à effet de serre entre 2008 et 2012, prévue par le Protocole de Kyoto, est calculée.

La Belgique avait fixé ses objectifs de réduction de gaz à effet de serre à 7,5% par rapport au niveau de 1990. Or, si l'on inclut dans les émissions de 1990 celles qui sont dues au 1,2 million de tonnes de pétrole non comptabilisé, on s'acheminerait vers un objectif de réduction non de 7,5%, mais de 10% ! Si tel est le cas, cela devrait entraîner des efforts supplémentaires dans le chef de la Belgique, avec la perspective de ne pas pouvoir rencontrer l'objectif fixé pour notre pays dans le cadre de l'Union européenne.

Je souhaiterais donc savoir si M. le secrétaire d'État peut me confirmer les chiffres de l'administration de l'Énergie. Quelles sont, le cas échéant, les raisons de cette sous-évaluation apparue seulement dix ans après l'année de référence ? Quelles conclusions en tire le gouvernement en matière d'efforts supplémentaires à fournir afin de réduire les

overeenkomstig de doelstellingen van Kyoto?

De heer Olivier Deleuze, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling. – *De statistieken over het verbruik van zware stookolie brengen voor 1990 inderdaad een anomalie aan het licht. Het verbruik daalt ten opzichte van 1989, maar stijgt dan sterk in 1991. Die evolutie lijkt niet overeen te stemmen met de werkelijkheid.*

Net als u heb ik in de krant gelezen dat die anomalie 1,2 miljoen ton olie zou vertegenwoordigen. Ik heb onmiddellijk mijn administratie gevraagd dit na te gaan. Ik heb nog geen antwoord gekregen en kan vandaag dus nog niet zeggen of het cijfer van 1.643 kiloton-equivalent zware stookolie juist is.

Wat de extra inspanning betreft die België zou moeten leveren, heeft de pers het bij het verkeerde eind. Het protocol van Kyoto heeft inspanningen in percentages van de uitstoot van 1990 vastgelegd, voor ons land 7,5%. Die worden berekend volgens het koolstofgehalte van de verbruikte brandstof. Voor geen enkel land dat zich ertoe verbonden heeft de uitstoot te beperken, zijn totnogtoe officieel absolute cijfers in ton CO₂ vastgelegd.

Die cijfers worden pas definitief vastgesteld na de inwerkingtreding van het protocol: het is pas van toepassing nadat het geratificeerd zal zijn door ten minste 55 landen waarvan de CO₂-uitstoot 55% bedraagt van de totale uitstoot van alle landen die het protocol moeten ratificeren. Op dat ogenblik zal elk land zijn totaalcijfer voor de uitstoot in 1990 aan de bevoegde instanties voorleggen.

Als de cijfers van 1990 werkelijk onderschat zijn, zal ons land een kleinere inspanning moeten leveren. Het verschil zal echter niet groot zijn, omdat we al een zeer grote inspanning moeten leveren. Het cijfer van 1,2 miljoen ton olie komt overeen met ongeveer 3 miljoen ton CO₂. Het cijfer van de CO₂-uitstoot waarmee totnogtoe voor 1990 rekening wordt gehouden, namelijk 114 miljoen, zou dan tot ongeveer 117 miljoen stijgen. De oorspronkelijk in het vooruitzicht gestelde 7,5% zou met 2 tot 3% moeten worden verminderd, wat dus niet noemenswaardig is.

De oplossing die wordt gekozen, zal onze inspanning dus in geen geval noemenswaardig wijzigen.

De heer François Roelants du Vivier (PRL-FDF-MCC). – *Aan de hand van deze cijfers begrijp ik nu dat het verschil niet groot is. Toch zou ik graag hebben dat de staatssecretaris ons die informatie bezorgt, zodra hij erover beschikt. Die is immers nuttig voor het onderzoek van het dossier.*

Mondelinge vraag van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de eedaflegging van de nieuwe gemeente- en provincieraadsleden» (nr. 2-439)

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – De installatie van de gemeenteraden is stilaan achter de rug. De

émissions de gaz à effet de serre selon les objectifs fixés à Kyoto ?

M. Olivier Deleuze, secrétaire d'État à l'Énergie et au Développement durable. – Je remercie le sénateur de sa question.

On constate effectivement une anomalie pour 1990 dans les statistiques de consommation de fuel lourd. Les chiffres de consommation plongent par rapport à 1989 pour reprendre de plus belle en 1991. Sauf événement aujourd'hui inexpliqué, cette évolution ne semble pas correspondre à la réalité.

Comme vous, j'ai lu dans la presse que cette anomalie serait de l'ordre de 1,2 million de tonnes de pétrole. J'ai immédiatement demandé à mon administration de voir ce qu'il en était. Je n'ai pas encore reçu de réponse et, aujourd'hui, je ne puis donc vous dire si, effectivement, le chiffre avancé de 1.643 kilotonnes équivalent pétrole de fuel lourd est un chiffre confirmé ou non.

La conséquence sur l'effort que devrait fournir la Belgique est l'inverse de ce qui est dit dans la presse. Le protocole de Kyoto a défini des efforts en pourcentages – 7,5% pour notre pays – des émissions de 1990. Celles-ci sont calculées en fonction de la teneur en carbone du combustible consommé. Mais les chiffres absolus en tonnes de CO₂ ne sont pas encore officiellement fixés pour aucun des pays qui se sont engagés à diminuer les rejets.

Ces chiffres ne seront définitivement arrêtés qu'après l'entrée en vigueur du protocole ; ce dernier ne sera d'application que lorsqu'il sera ratifié par 55 pays au moins dont les émissions de CO₂ représentent 55% des émissions de l'ensemble des pays qui doivent ratifier le protocole. Ce n'est qu'à ce moment-là que chaque pays reviendra déposer son chiffre final d'émissions de 1990 devant les instances compétentes.

Si les chiffres de 1990 ont réellement été sous-estimés, l'effort que devra réaliser notre pays sera moins important. L'effort à accomplir étant déjà considérable, cette différence n'est pas significative. Le chiffre de 1,2 million de tonnes de pétrole correspond à environ 3 millions de tonnes de CO₂. Le chiffre retenu jusqu'à présent pour les émissions de CO₂ de 1990, à savoir 114 millions, serait porté grosso modo à 117 millions. Nous devrions réduire de 2 à 3% le pourcentage de 7,5% initialement prévu, ce qui est tout à fait négligeable.

Que l'une ou l'autre solution soit retenue, cela ne modifiera pas de manière significative l'effort que nous devons accomplir.

M. François Roelants du Vivier (PRL-FDF-MCC). – Au vu des chiffres, je comprends maintenant que la différence n'est pas notable. Cela dit, je souhaiterais que le secrétaire d'État nous transmette l'information dès que celle-ci sera en sa possession. Elle est en effet utile à l'examen du dossier.

Question orale de M. Vincent Van Quickenborne au ministre de l'Intérieur sur «la prestation de serment des nouveaux conseillers communaux et provinciaux» (n° 2-439)

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Il conviendrait peut-être de voir combien de membres de cette assemblée

voorzitter van de Kamer heeft een lijstje opgesteld van de kamerleden die eveneens gemeenteraadslid, schepen of burgemeester zijn. Misschien zou ook in onze assemblee eens kunnen worden nagegaan wie er gemeenteraadslid, schepen of burgemeester is. Mijn vraag betreft echter de eedaflegging van gemeenteraadsliden en provincieraadsliden. De laatsten hebben dat enkele weken na de verkiezingen van 8 oktober gedaan, de eersten dat in de eerste dagen van 2001.

Het is goed om even stil te staan bij de tekst van de eed, die luidt als volgt: "Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk". Vindt de minister deze formulering niet archaisch en constitutioneel incorrect, gezien op termijn de gewesten het toezicht op de gemeenten en provincies zullen uitoefenen? Welke relevantie heeft de eedaflegging en welke zijn de juridische gevolgen ervan? Wat gebeurt er als de voorgeschreven formulering niet letterlijk wordt gevolgd? Heeft de minister weet van eventuele incidenten bij eedafleggingen? Zo ja, welk gevolg wordt hieraan gegeven? In verschillende gemeenten hebben kandidaat-gemeenteraadsliden problemen gemaakt en er werd zelfs een gemeenteraad met een week uitgesteld, omdat een kandidaat-raadslid deze eed niet wilde afleggen. Heeft de minister weet van eventuele lopende rechtszaken waarbij protest wordt aangetekend tegen deze formulering? Ik weet dat een gemeenteraadslid van Mechelen de zaak aanhangig heeft gemaakt bij de rechtbank. Zal de minister initiatieven nemen om deze formulering te actualiseren? Zoals de minister weet, moeten ook kamerleden en senatoren de eed afleggen, maar zij zweren enkel getrouwheid aan de Grondwet.

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – De eedaflegging is de *conditio sine qua non* om als raadslid aangesteld te worden. Pas nadat de verkozenen de wettelijk voorgeschreven eed heeft afgelegd en nadat de voorzitter daarvan akte heeft genomen, is de verkozenen als raadslid geïnstalleerd en mag hij of zij als zodanig optreden. Artikel 261 van het Strafwetboek, dat onder meer toepasselijk is op de provincieraads- en gemeenteraadsliden, bepaalt trouwens: "Ieder openbaar ambtenaar die met de uitoefening van zijn bediening begint zonder de door de wet voorgeschreven eed te hebben afgelegd, wordt veroordeeld tot een geldboete van zesentwintig frank tot vijfhonderd frank."

Als de meerderheid van de verkozenen geïnstalleerd is als raadslid, is de uittreedende gemeenteraad niet meer in functie en kan hij ook geen enkele bevoegdheid meer uitoefenen als bestuursorgaan. Artikel 4 van de nieuwe gemeentewet bepaalt daaromtrent immers dat de leden van het gemeentebestuur die aftreden bij een algehele vernieuwing, in functie blijven totdat de geloofsbrieven van hun opvolgers zijn onderzocht en hun installatie heeft plaatsgehad.

De eed moet worden afgelegd in de door de wet vastgestelde bewoordingen. Een aanstelling waarbij die regel niet wordt nageleefd, zou vatbaar zijn voor vernietiging door de toezichthoudende overheid, respectievelijk door de Raad van State, wegens schending van de wet. De raadsliden mogen geen enkel voorbehoud maken bij het afleggen van hun eed of onmiddellijk daarna. In dit geval zou de voorzitter geen akte mogen nemen van een dergelijke eedaflegging wat dan tot gevolg zou hebben dat de verkozenen, die zo'n eed heeft afgelegd, niet als raadslid is aangesteld.

exercerent également des fonctions de conseiller communal, d'échevin ou de bourgmestre, comme cela a été fait à la Chambre.

Le texte de la prestation de serment des conseillers communaux et provinciaux « Je jure fidélité au Roi, obéissance à la Constitution et aux lois du peuple belge » n'est-elle pas archaïque et constitutionnellement incorrecte étant donné qu'à terme, la tutelle sur les provinces et les communes sera transférée aux Régions ? Quelle est la pertinence de la prestation de serment et quelles en sont les conséquences juridiques ? Que se passe-t-il si elle n'est pas littéralement suivie ? Le ministre a-t-il connaissance d'incidents qui se seraient produits lors de prestations de serment ? Si oui, quelles en sont les conséquences ? Dans plusieurs communes, certains candidats conseillers ont créé des problèmes et un conseil communal a même dû être reporté d'une semaine parce que l'un d'entre eux avait refusé de prêter serment. Le ministre a-t-il connaissance d'affaires courantes portées devant les tribunaux pour contester cette formulation ? Compte-t-il prendre des initiatives pour l'actualiser ? Lors de leur prestation de serment, les sénateurs et les députés de la Chambre jurent uniquement obéissance à la Constitution.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – *La prestation de serment est la condition sine qua non pour être installé comme conseiller communal. C'est seulement après avoir prêté le serment prévu par la loi et après que le président en ait pris acte que l'élu est installé dans ses fonctions de conseiller communal. L'article 261 du code pénal stipule que tout fonctionnaire qui entre en fonction sans avoir prêté le serment légal est condamné à une amende de 26 à 500 francs.*

L'article 4 de la nouvelle loi communale précise que les membres du conseil communal sortant restent en fonction jusqu'à la vérification des pouvoirs de leurs successeurs et leur installation.

Le serment doit être prêté dans les termes prévus par la loi. Si cette règle n'est pas respectée lors de l'installation d'un conseiller, celle-ci peut être annulée par l'autorité de tutelle, plus précisément le Conseil d'État, pour violation de la loi.

Si un conseiller émet des réserves lors de sa prestation de serment, le président ne peut en prendre acte et le conseiller ne peut être installé dans ses fonctions.

De Raad van State meent dat met betrekking tot de eedaflegging van een gemeenteraadslid alleen telt wat in het proces-verbaal staat en overeenstemt met wat de betrokkene wilde doen, namelijk het mandaat van gemeenteraadslid aanvaarden op de wijze waarop die aanvaarding wordt geregeld door de Belgische Grondwet en de wet, door correct de door de wet opgelegde formule uit te spreken. Dat de betrokkene vóór de eedaflegging een politieke verklaring heeft afgelegd over het beperkte belang dat hij aan die formule hecht, is hierbij niet relevant. Ingevolge artikel 81 van de nieuwe gemeentewet worden gemeenteraadsliden die, na twee achtereenvolgende oproepen tot het afleggen van de eed te hebben ontvangen, zich zonder wettige reden daarvan onthouden, geacht ontslag te hebben genomen.

Er zijn mij geen incidenten bij eedaflegging gemeld.

Bij een dagvaarding, die op 3 januari laatstleden betekend is aan het departement, heeft de heer Karel Hendricks, die bij de verkiezingen van 8 oktober 2000 in Mechelen als gemeenteraadslid is gekozen op de lijst VLD-VU Alliantie, de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van Binnenlandse Zaken, gedagvaard op de zitting van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel van 19 januari 2001 te verschijnen, om hem te zien veroordelen tot het betalen van een frank schadevergoeding voor de morele schade die de eiser beweert te hebben geleden als gevolg van de beweerde inbreuk op zijn politieke overtuiging. De heer Hendricks, die beweert republikein te zijn, heeft immers getrouwheid aan de Koning moeten zweren. De eiser vraagt de rechtbank ook het Arbitragehof de prejudiciële vraag te stellen of artikel 80 van de nieuwe gemeentewet, die de eedformule vastlegt, geen schending inhoudt van artikel 10 van de Grondwet, omdat het de gemeentelijke mandatarissen van republikeinse gezindheid verplicht trouw te zweren aan de Koning.

Ik zie bijgevolg niet in waaraan ik deze formulering zou aanpassen.

Mondelinge vraag van de heer Josy Dubié aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de vrijlating van een asielzoeker van Oeigoerische origine» (nr. 2-446)

De heer Josy Dubié (ECOLO). – De kamer van inbeschuldigingstelling van Luik heeft het arrest van de raadkamer van datzelfde arrondissement bevestigd, dat de vrijlating gebiedt van een Kazakse onderdaan van Oeigoerische origine. Dat is een zeer belangrijke beslissing, want ze bekrachtigt de controle van de rechterlijke macht op de wettelijkheid van de handelingen van de administratie.

In deze zaak is de wettigheid dus niet gerespecteerd.

Volgens de motivering zou het uitwijzen van personen die een beroep hebben ingediend bij de Raad van State, een schending inhouden van artikel 13 van het Europees Verdrag van de rechten van de mens.

Deze beslissing is bijzonder belangrijk in het licht van de betreurenswaardige gebeurtenissen van vorige week naar aanleiding van de collectieve uitwijzing van 33 afgewezen Kazakse asielzoekers.

Le Conseil d'État estime à ce sujet que sur le plan juridique, en ce qui concerne « la prestation de serment d'un conseiller communal, seul vaut ce qui figure au procès-verbal et correspond avec ce que l'intéressé a voulu faire, à savoir accepter le mandat de conseiller communal de la manière dont cette acceptation est réglée par la Constitution belge et la loi, en prononçant correctement la formule du serment imposée par la loi. Est dépourvu de pertinence à cet égard, le fait que l'intéressé ait prononcé avant sa prestation de serment une déclaration politique en relation avec la valeur limitée qu'il attache à la formule du serment » – Conseil d'État, arrêt Van Roy, n° 24421 du 29 mai 1984. Les conseillers communaux qui après avoir reçu deux convocations consécutives à l'effet de prêter serment s'abstiennent, sans motif légitime, de remplir cette formalité sont considérés comme démissionnaires, article 81 de la nouvelle loi communale.

Aucun incident ne m'a été signalé lors de la prestation de serment.

Mais par une assignation signifiée au département le 3 janvier dernier, M. Karel Hendricks élu conseiller communal à Malines sur la liste VLD-VU Alliantie, aux élections communales du 8 octobre 2000, a cité l'État belge en la personne du ministre de l'Intérieur à comparaître à l'audience du tribunal de Première instance de Bruxelles du 19 janvier 2001 pour le voir condamné à payer au demandeur, *ex aequo et bono*, un franc pour réparer le préjudice moral que le demandeur prétend avoir subi en suite de l'atteinte prétendument portée à ses convictions politiques, dès lors que M. Hendricks qui s'affirme républicain a dû prêter serment de fidélité au Roi. Le demandeur invite en outre le tribunal à poser à la Cour d'Arbitrage, à titre préjudiciel, la question de savoir si l'article 80 de la nouvelle loi communale qui fixe la formule du serment ne viole pas l'article 10 de la Constitution dans la mesure où il oblige les mandataires communaux d'opinion républicaine à faire allégeance au Roi.

Je ne vois donc pas à quoi j'adapterais cette formule.

Question orale de M. Josy Dubié au ministre de l'Intérieur sur «la libération d'un demandeur d'asile d'origine ouïghour» (n° 2-446)

M. Josy Dubié (ECOLO). – La Chambre des Mises en accusation de Liège a confirmé l'arrêt de la Chambre du Conseil du même arrondissement ordonnant la libération d'un ressortissant Kazakh d'origine Ouïghour. Cette décision est très importante en ce qu'elle réaffirme le contrôle par le pouvoir judiciaire de la légalité des actes de l'administration.

La logique amène donc à conclure que, en cette affaire, la légalité n'a pas été respectée.

De plus, selon les motivations, expulser des personnes qui ont introduit un recours en Conseil d'État reviendrait à violer l'article 13 de la Convention européenne des droits de l'homme.

Cette décision prend une importance toute particulière au vu des événements regrettables qui se sont passés la semaine dernière avec l'expulsion collective de 33 demandeurs d'asile kazakhs déboutés.

Volgens informatie die ik gekregen heb, hadden drie van die personen wel degelijk een beroep bij de Raad van State ingediend, dat nog steeds hangende was op de dag van hun uitwijzing.

Volgens de uitspraak van de kamer van inbeschuldigingstelling van Luik had het indienen van dat beroep de minister ertoe moeten aanzetten hun uitwijzing op te schorten.

Vindt de minister niet dat de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling ons herinnert aan de waarschuwing van het Europees Hof voor de rechten van de mens, dat ten tijde van de collectieve en etnische uitwijzing van zigeuners vroeg deze deportatie op te schorten omdat niet alle beroepsmiddelen waren uitgeput? Sommige van die personen hadden ook een beroep bij de Raad van State ingediend.

Vindt de minister tenslotte niet dat, wanneer inzake asiel een beroep is ingediend bij een rechtscollege, de verwijdering automatisch zou moeten worden opgeschort?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Ik ben van plan een cassatieberoep in te dienen tegen de beschikking van de kamer van inbeschuldigingstelling van Luik. Ik heb vernomen dat het parket-generaal van Luik die mogelijkheid onderzoekt.*

Deze rechtspraak staat geïsoleerd en verwijst, voorzover ik weet, trouwens voor de eerste maal naar artikel 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens.

Bij arrest nr. 61/94 van 14 juli 1994 bepaalt het Arbitragehof dat geen enkele wettekst de bevoegde overheid verbiedt gevolg te geven aan een negatieve beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen of van zijn adjunct als die, in het kader van een automatisch opschortend beroep, een eerste negatieve beslissing van de dienst vreemdelingenzaken bevestigt.

De beroepen bij de Raad van State zijn immers niet van rechtswege opschortend, zelfs niet als ze zijn ingediend onder aanvoering van de uiterst dringende noodzakelijkheid. In dat laatste geval kan alleen een beslissing tot opschorting, bevolen door de Raad van State, eventueel onder aanvoering van de uiterst dringende noodzakelijkheid, de effectieve verwijdering beletten.

De Belgische regering verdedigt dit standpunt in het kader van het beroep dat thans hangende is voor het Europese Hof voor de rechten van de mens. Ze voert hierbij aan dat de naleving van artikel 13 van dat Verdrag moet worden beoordeeld in het kader van het geheel van beroepsmogelijkheden tegen de bewuste beslissing.

Als de zaak onder aanvoering van de uiterst dringende noodzakelijkheid bij de Raad van State aanhangig is gemaakt, kan hij die zaak overigens binnen het uur behandelen en zelfs de persoonlijke verschijning van de eiser op de zitting vorderen, wat zijn verwijdering effectief belet.

Door alleen maar een eenvoudig beroep tot opschorting, en dan meestal nog na de opgelegde termijn om het grondgebied

En effet, trois de ces personnes avaient bel et bien, selon mes informations, introduit un recours devant le Conseil d'État qui était toujours pendant au jour de leur expulsion.

L'introduction de ce recours eut dû vous inviter, selon ce que nous apprend la jurisprudence de la Chambre des Mises de Liège, à surseoir à leur expulsion.

Ne trouvez vous pas, monsieur le ministre, que la décision de la Chambre des Mises en accusation rappelle étrangement l'avertissement de la Cour européenne des droits de l'homme demandant, lors de l'expulsion ethnique et collective de Tziganes, de surseoir à cette déportation aux motifs, justement, que toutes les voies de recours n'avaient pas été épuisées puisque certaines de ces personnes déportées avaient également introduit un recours pendant devant le Conseil d'État ?

En conclusion, monsieur le ministre, n'estimez vous pas que pour éviter, à l'avenir, de vous retrouver désavoué de la sorte par les tribunaux, il conviendrait de considérer, qu'en matière d'asile, un recours introduit auprès d'une instance juridictionnelle devrait, automatiquement, entraîner la suspension de toute procédure d'éloignement ?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Tout d'abord, je vous informe de mon intention d'introduire un pourvoi en cassation contre l'ordonnance de la chambre des mises en accusation de Liège. D'après mes informations, le parquet général de Liège examine la question.

J'attire votre attention sur le fait que cette jurisprudence est isolée et qu'elle se fonde, par ailleurs, pour la première fois à ma connaissance, sur l'article 13 de la Convention européenne de sauvegarde des Droits de l'Homme.

Dans ce contexte, l'arrêt de la Cour d'arbitrage que vous invoquez doit être lu entièrement. En effet, la Cour d'arbitrage, dans son arrêt n° 61/94 du 14 juillet 1994, considérant B.5.9.7. (*Moniteur belge* du 9 août 1994), dispose – et je cite – « qu'aucun texte légal n'interdit à l'autorité compétente d'exécuter notamment une décision négative du commissaire général aux réfugiés ou de son adjoint, lorsqu'il confirme, dans le cadre d'une procédure de recours avec effet suspensif automatique, une première décision négative de l'Office des Étrangers. »

Les recours introduits au Conseil d'État ne sont en effet pas suspensifs de plein droit même s'ils sont introduits sous le bénéfice de l'extrême urgence. Dans ce dernier cas, et comme l'a rappelé la Cour d'arbitrage dans l'arrêt précité, seule une décision de suspension ordonnée par le Conseil d'État, éventuellement d'extrême urgence, empêchera l'éloignement effectif.

Le gouvernement belge défend cette position dans le cadre du recours actuellement pendant devant la Cour européenne des Droits de l'Homme. Le gouvernement défend à ce sujet que le respect de l'article 13 de la Convention européenne des Droits de l'Homme doit s'apprécier au regard de l'ensemble des voies de recours ouvertes contre la décision en question.

Je précise en outre que le Conseil d'État, saisi en extrême urgence, peut parfaitement fixer l'affaire dans l'heure et même ordonner la comparution personnelle du requérant à l'audience, ce qui empêche son éloignement effectif.

te verlaten, in te dienen, ziet de vreemdeling zelf af van een nuttig en efficiënt beroep.

Met het standpunt dat de regering inneemt, draagt ze haar bevoegdheid om een eindbeslissing te nemen dus niet over aan de rechterlijke macht, zoals u beweert. Het gaat immers alleen maar om de regeling van een geschil over de draagwijdte van de toepassing van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens.

De heer Dubié heeft het mis als hij veronderstelt dat ik een wet zou voorbereiden dat het beroep bij de Raad van State verbiedt.

De heer Josy Dubié (ECOLO). – *Dat heb ik niet gezegd op het spreekgestoelte.*

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Neen, maar het staat wel in uw tekst. Als ik van plan ben een maatregel te nemen, zeg ik dat duidelijk en dan doe ik het ook.*

Wat de drie individuele dossiers betreft waarnaar u in uw document verwijst, was mijn administratie alleen ingelicht over een eenvoudig verzoek tot opschorting, dat zoals ik heb gezegd, niet de opschorting van de verwijdering tot gevolg had. Het verzoek tot opschorting onder aanvoering van de uiterst dringende noodzakelijkheid, dat in de nacht van 4 januari is ingediend, werd door de Raad van State verworpen, en het arrest werd vóór de uitvoering van de verwijderingsmaatregel uitgesproken en betekend.

De automatische opschorting van elke verwijderingsmaatregel, zoals u vraagt, zou neerkomen op het opnieuw toepassen van de regelgeving die gold van 1989 tot 1991, alsook op de stilzwijgende instemming die de Raad van State toepaste voor de geschillen inzake “vreemdelingen”.

Van die procedures is men echter afgestapt omdat ze ongewenste gevolgen hadden en omdat veel beroepen werden ingediend uitsluitend om de gedwongen verwijdering te beletten.

De Raad van State wijst er in zijn verslag 1994-1995 overigens op dat de beroepen tot opschorting meestal onder de gewone procedure werden ingediend, terwijl de geschillen “vreemdelingen” uiteraard onder de uiterst dringende noodzakelijkheid vallen.

De heer Josy Dubié (ECOLO). – *Ik noteer dat de minister een cassatieberoep heeft ingediend. Betekent dit dat, als het Hof van Cassatie het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling bevestigt, de minister bereid is te*

En se privant de cette voie de recours utile et efficace et en n'introduisant qu'une demande de suspension ordinaire, le plus souvent bien au-delà du délai imparti pour quitter le territoire, c'est en réalité l'étranger qui se prive lui-même de l'exercice d'un recours utile et efficace.

Le système que je viens de décrire n'est d'ailleurs pas propre au contentieux des étrangers mais, au contraire, applicable en toute matière où le requérant estime que le Conseil d'État doit se prononcer d'extrême urgence. Il existe un exemple récent de suspension ordinaire d'extrême urgence introduit dans le cadre d'un contentieux relatif aux services de gardiennage.

En adoptant la position que je viens de décrire, le pouvoir politique ne transfère donc pas au pouvoir judiciaire une décision finale qui relèverait de sa propre compétence, comme vous l'affirmez. Il s'agit de régler un litige sur la portée de l'application de la Convention européenne de sauvegarde des Droits de l'Homme.

Vous me faites un procès d'intention, et ce n'est pas la première fois, en supposant – vous ne l'avez certes pas répété dans votre question orale mais cela figure dans votre texte écrit – que je préparerais une loi interdisant un recours au Conseil d'État.

M. Josy Dubié (ECOLO). – Je ne l'ai pas dit à la tribune.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Certes, mais cela figure dans votre texte. Sachez-le donc : quand j'ai l'intention de prendre une mesure, je le dis clairement et je le fais.

En ce qui concerne les trois dossiers individuels que vous évoquez dans votre document écrit, mon administration n'était informée que d'une demande de suspension ordinaire, laquelle n'avait pour effet, comme je l'ai dit, de suspendre l'exécution de la mesure d'éloignement. La demande de suspension d'extrême urgence, introduite dans la nuit du 4 janvier, a fait l'objet d'un arrêt de rejet du Conseil d'État, prononcé et notifié avant l'exécution de la mesure d'éloignement.

Enfin, la position que vous me demandez d'adopter, à savoir la suspension d'office de toute mesure d'éloignement, revient à remettre en vigueur la réglementation qui était applicable en toute matière de 1989 à 1991, de même que l'accord implicite en ce sens qui avait été appliqué par le Conseil d'État au contentieux « étrangers ».

Or, ces deux procédures ont précisément été abandonnées du fait de l'effet pervers engendré ainsi que de la multiplication des recours dilatoires dans le seul but d'empêcher l'éloignement forcé.

Comme le rappelle le Conseil d'État dans son rapport 1994-1995, page 245, la conséquence en avait été que les demandes de suspension étaient le plus souvent introduites selon la procédure ordinaire, alors que le contentieux « étrangers » est par nature un contentieux qui requiert la procédure d'extrême urgence.

M. Josy Dubié (ECOLO). – Je note bien que vous avez introduit un pourvoi devant la Cour de cassation. Cela veut-il dire que si la Cour de cassation confirmait l'arrêt de la chambre des mises en accusation, vous seriez, à ce moment-

aanvaarden dat het indienen van een beroep automatisch de uitwijzing opschort?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd dat het parket-generaal van Luik de mogelijkheid onderzoekt om een cassatieberoep in te dienen. Voor het overige wacht ik op de beslissingen alvorens te reageren.*

De heer Josy Dubié (ECOLO). – *We zullen zien wat het Hof van Cassatie zegt.*

Mondelinge vraag van de heer Jean-Marie Dedecker aan de minister van Landsverdediging over «de toelagen toegekend aan leden van de krijgsmacht voor sommige prestaties van bijzonder gevaarlijke of ongezonde aard» (nr. 2-437)

De heer Jean-Marie Dedecker (VLD). – Op 1 december 1999 stelde ik een vraag in verband met toelagen aan leden van de krijgsmacht voor sommige prestaties van bijzonder gevaarlijke of ongezonde aard. Het ging concreet over een nieuw stelsel van premies voor de duikers-ontmijners van de zeemacht dat sinds 1997 in de maak was.

De minister heeft toen geantwoord dat de onderhandelingen met de syndicale organisaties afgesloten waren met een protocol van akkoord en dat de Inspectie van Financiën een gunstig advies had gegeven. Hij stipte tevens aan dat, in het kader van de budgettaire en administratieve controleprocedures, het dossier op 7 oktober 1999 aan de minister van Ambtenarenzaken werd voorgelegd en dat werd overwogen het stelsel met terugwerkende kracht op 1 januari 1999 in werking te laten treden.

We zijn nu begin 2001 en de betrokken duikers hebben van de beloofde vergoedingen nog geen frank gezien.

Op 14 augustus 2000 heb ik per brief om uitleg gevraagd. In het jaar 2000 heeft de vaststelling dat er te weinig kandidaten zijn voor een carrière in het leger, heel wat commotie veroorzaakt en werden ideeën naar voren geschoven zoals het oprichten van een vreemdelingenlegioen, het doorbreken van de taalbarrières, enzovoort. Ik vind het niet meer dan normaal dat de betrokkenen nu eindelijk krijgen waar ze recht op hebben.

Kan de minister mij de reden geven van het uitblijven van de betaling en mij zeggen wanneer de duikers-ontmijners hun toelagen mogen verwachten?

De heer André Flahaut, minister van Landsverdediging. – Ik heb de procedure betreffende de administratieve en budgettaire controle met betrekking tot deze ontwerpen van koninklijk en ministerieel besluit gevolgd. Ik ben het met de heer Dedecker eens dat een en ander te lang aansleept.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën dateert van 11 mei 1999. Dit is dus nog een zaak van de vorige regering.

De onderhandelingen met de representatieve organisaties van het militair personeel werden op 17 juni 1999 met een definitief akkoord beëindigd.

De adviezen van de ministers van Ambtenarenzaken en Begroting werden op 7 oktober 1999 gevraagd en op 12 juli

là, disposé à considérer que le fait d'avoir introduit un recours est suspensif d'une mesure d'éloignement ?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Je n'ai pas dit cela. J'ai dit que le parquet général de Liège examinait la possibilité d'introduire un recours en cassation. Pour le surplus, je ne joue pas au jeu des futurismes. Je suis un homme calme et patient et, particulièrement en matière de justice, j'attends les décisions avant de faire part de mes réactions.

M. Josy Dubié (ECOLO). – Nous verrons ce que dira la Cour de cassation.

Question orale de M. Jean-Marie Dedecker au ministre de la Défense sur «les indemnités allouées à des membres des forces armées pour certaines prestations de nature particulièrement dangereuse ou insalubre» (n° 2-437)

M. Jean-Marie Dedecker (VLD). – *Le 1er décembre 1999, j'ai posé une question concernant l'octroi de primes aux plongeurs-démineurs de la force navale, projet en préparation depuis 1997.*

Le ministre avait alors répondu que les négociations avec les organisations syndicales avaient abouti à un protocole d'accord et que l'Inspection des Finances avait donné un avis favorable. Il précisait aussi que, dans le cadre des procédures de contrôle budgétaire et administratif, le dossier avait été soumis au ministre de la Fonction publique le 7 octobre 1999 et que l'on envisageait de faire entrer le système en vigueur avec effet rétroactif au 1er janvier 1999.

Nous sommes aujourd'hui au début de l'année 2001 et les personnes concernées n'ont pas encore vu un franc des primes promises.

Le 14 août 2000, j'ai demandé des explications par écrit. Dans le courant de l'année 2000, le manque de candidats désireux de faire carrière dans l'armée a provoqué un certain émoi et des idées ont été avancées comme la mise sur pied d'une légion étrangère et autres. La moindre des choses est que les personnes concernées perçoivent ce à quoi elles ont droit.

Le ministre peut-il me donner les raisons du retard de paiement et me dire quand les plongeurs-démineurs recevront leurs primes.

M. André Flahaut, ministre de la Défense. – *La procédure concernant le contrôle administratif et budgétaire relatif à ces projets d'arrêtés royal et ministériel a été suivie. Je partage l'avis de M. Dedecker quand il dit que les choses s'éternisent.*

L'avis favorable de l'Inspection des Finances a été rendu le 11 mai 1999, donc encore sous la précédente législature.

Les négociations avec les organisations représentatives du personnel militaire se sont terminées le 17 juin 1999 et un accord définitif a été dégagé.

Les avis des ministres des Finances et du Budget ont été demandés le 7 octobre 1999 et ils ont été transmis le 12 juillet

2000 ontvangen.

Het advies van de Raad van State werd op 1 september 2000 gevraagd en op 7 december 2000 ontvangen.

Het koninklijk besluit en het ministerieel besluit waarin de wijzigingen worden aangebracht, zullen binnenkort ter ondertekening worden voorgelegd. Ze zullen onmiddellijk na de publicatie van de besluiten van toepassing zijn.

Ik ben persoonlijk naar Burcht en Diest geweest. Ik heb die mensen ontmoet en ik heb hun verzekerd dat het nodige zou worden gedaan. Het spijt me zeer dat de toekenning van deze welverdiende toelagen zo lang op zich laat wachten.

Mondelinge vraag van de heer Michiel Maertens aan de minister van Landsverdediging over «de gebeurtenissen in Leposavic waarbij doden te betreuren vielen» (nr. 2-438)

De heer Michiel Maertens (AGALEV). – Op 21 december jongstleden gaf de minister van Landsverdediging in de bijzondere commissie Deelname aan buitenlandse missies een uiteenzetting over de gebeurtenissen van zaterdag 16 december in het Belgische KFOR-kamp te Leposavic in Noord-Kosovo. Daarbij vielen drie doden bij de Servische manifestanten. Twee van hen waren geraakt door kogels. Volgens *De Standaard* van 19, 20 en 21 december verklaarde de bevelvoerende kapitein, commandant Engels, dat er niet alleen waarschuwingsschoten in de lucht werden afgevuurd, maar dat ook werd geschoten op een aanstormende wagen. Dit gebeurde om 21.30 uur, dus in de duisternis. Commandant Engels wist niet of daarbij slachtoffers vielen. Ivanovic, leider van de Servische Nationale Raad, verklaarde dat er meer dan 15 schoten op de menigte werden afgevuurd en dat daarbij twee slachtoffers vielen door schoten in de rug. Jammer genoeg werd deze informatie niet bezorgd aan de leden van de bijzondere commissie voor Deelname aan buitenlandse missies.

Graag had ik van de minister vernomen of de informatie van commandant Engels en van Ivanovic correct is.

Waarom werd, los van de vraag of ze al dan niet relevant was, deze informatie aan de commissieleden onthouden?

Wat is de zin van genoemde commissie, die overigens zwijgplicht heeft, als niet alle informatie, ook de meest gevoelige, aan de leden wordt verstrekt?

De heer André Flahaut, minister van Landsverdediging. – *Ik vind het een beetje lastig om te antwoorden op een vraag, die eigenlijk aan de opvolgingscommissie moet worden gesteld.*

Toch wil ik een en ander preciseren. De heer Maertens spreekt over drie doden terwijl er maar twee doden te betreuren zijn. Eén persoon is gestorven door een kogel, een andere als gevolg van een hartaanval. Er is ook nog een gewonde, maar zijn toestand is niet kritiek.

Als de voorzitter het mij toestaat, zal ik een uittreksel lezen van de informatie die aan de opvolgingscommissie werd verstrekt.

Bevel werd gegeven om om 23 uur te vuren op de koplampen van het voertuig. Op 17 december om 1 uur werden twee doden en een gekwetste gemeld.

Ik kan uw zienswijze dat de commissie niet correct werd

2000.

L'avis du Conseil d'État a été demandé le 1er septembre 2000 et rendu le 7 décembre 2000.

L'arrêté royal et l'arrêté ministériel contenant les modifications seront soumis sous peu à signature. Celles-ci entreront immédiatement en vigueur après la publication des arrêtés.

Je me suis personnellement rendu à Burcht et à Diest. J'ai rencontré ces personnes et je leur ai assuré que le nécessaire serait fait. Je suis tout à fait navré de la longueur de ces procédures pour des primes entièrement méritées.

Question orale de M. Michiel Maertens au ministre de la Défense sur «les événements de Leposavic qui ont causé mort d'hommes» (n° 2-438)

M. Michiel Maertens (AGALEV). – *Le 21 décembre dernier, en commission spéciale de participation aux missions à l'étranger, le ministre a fait un exposé sur les événements qui se sont produits le samedi 16 décembre dans le camp de la KFOR belge à Leposavic dans le nord du Kosovo. Trois personnes sont mortes du côté des manifestants serbes. Deux d'entre elles ont été touchées par balle. Dans *De Standaard* des 19, 20 et 21 décembre, le commandant Engels a déclaré qu'il y avait pas eu uniquement des tirs d'avertissement en l'air mais que l'on avait aussi tiré sur une voiture qui arrivait comme un bolide. Cela s'est passé à 21 heures 30, donc dans l'obscurité. Le commandant Engels ignorait s'il y avait eu des victimes. Ivanovic, le dirigeant du conseil national serbe, a déclaré que plus de 15 coups avaient été tirés sur la foule et que deux victimes avaient été atteintes dans le dos. Malheureusement, cette information n'a pas été transmise aux membres de la commission spéciale de participation aux missions à l'étranger.*

J'aimerais que le ministre nous dise si l'information du commandant Engels et d'Ivanovic est correcte.

Pourquoi cette information n'a-t-elle pas été transmise aux membres de la commission ?

Quel est la raison d'être de cette commission tenue par le secret si toutes les informations, y compris les plus importantes, ne sont pas transmises aux membres ?

M. André Flahaut, ministre de la Défense. – Je suis quelque peu embarrassé de répondre à cette question, laquelle devrait normalement être posée à la commission du suivi.

J'apporterai néanmoins les précisions suivantes. Vous parlez de trois personnes décédées. Ce n'est pas exact puisqu'on ne déplore que deux décès. Une personne est morte par balle et une autre à la suite d'un infarctus. Il y a effectivement un blessé, mais son état n'est pas critique.

Ensuite, si le président m'y autorise, je vais vous lire un extrait des informations qui ont été communiquées en commission du suivi.

A 23 heures, l'ordre a été donné de tirer sur les phares du véhicule. Le 17 décembre à 1 heure, deux morts et un blessé ont été signalés.

Je ne puis accepter votre point de vue selon lequel la

geïnformeerd, niet aanvaarden. Er lopen nu drie enquêtes, maar de conclusies ervan zijn nog niet beschikbaar. Eén wordt georganiseerd door de lokale autoriteiten, een andere door UNMIK en een derde door het Belgische militaire auditoraat.

Het spreekt vanzelf dat, zodra de conclusies van de enquêtes bekend zijn en de wedersamenstelling is gebeurd, ik ter beschikking sta van de commissie om de informatie, die ik samen met de legerstaf zo vlug mogelijk heb verstrekt, namelijk vier dagen na de feiten, aan te vullen. We hebben aan de commissie de informatie gegeven die we toen hadden. Indien zou blijken dat andere gebeurtenissen hebben plaatsgegrepen, zullen wij te gelegener tijd de commissie daarover inlichten.

Ik betreur dat de heer Maertens a priori de heer Ivanovic gelijk geeft. Ik heb hem zelf ontmoet op kerstavond. Hij was niet zo duidelijk. Hij was evenmin enthousiast over de idee om alle enquêtes gezamenlijk te voeren en om volledige klaarheid te scheppen. Er bestaan aan beide zijden verantwoordelijkheden, maar ik verzoek u te erkennen dat wij het Parlement op eerlijke en transparante wijze willen informeren.

De heer Michiel Maertens (AGALEV). – Het is zeker niet mijn bedoeling de minister alle krediet te ontnemen, noch om de uitspraken van de heer Ivanovic tegenover die van de minister te plaatsen. Het kan evenwel niet worden ontkend dat er tegenstrijdigheden zijn die in de commissie niet aan bod zijn gekomen.

De minister verklaarde dat de twee doden in maart zijn gevallen. Wellicht heeft de minister zich versproken en bedoelde hij december.

Er is nog een andere tegenstrijdigheid. Volgens de commandant – zo lezen we in de krant – werd er om 21.30 uur gevuurd, maar volgens de minister werd het bevel pas om 23 uur gegeven. Dit soort details werd in de commissie niet grondig besproken. Ik geef de minister het voordeel van de twijfel, maar dring erop aan dat die onduidelijkheden opnieuw in de opvolgingscommissie worden aangekaart zodat er klaarheid komt.

De heer André Flahaut, minister van Landsverdediging. – *De enquêtes zullen het mogelijk maken na te gaan wat er werkelijk is gebeurd. De eerste persoon werd door de Serviërs begraven zonder dat een autopsie werd uitgevoerd. Bij de gewonde werd de kogel nog niet verwijderd. Ik heb de heer Ivanovic gevraagd ons de kogel te bezorgen zodat we kunnen nagaan of die werd afgeschoten door een Belgisch soldaat.*

commission n'a pas été correctement informée. Trois enquêtes sont actuellement en cours, mais nous ne disposons pas encore de leurs conclusions. Une enquête est organisée par les autorités locales, une autre par l'UNMIK et une troisième par l'auditorat militaire belge.

Il va de soi que, lorsque les conclusions des enquêtes seront connues et que les reconstitutions auront été faites, je me tiendrai à la disposition de la commission pour compléter les informations que j'ai tenu à donner le plus tôt possible avec l'état-major, soit quatre jours après les faits. Nous avons livré à la commission l'état des informations en notre possession à ce moment précis. S'il apparaissait, au cours de l'enquête, que d'autres événements se sont produits, nous en informerions la commission, le moment venu.

Je regrette que M. Maertens donne a priori raison à M. Ivanovic, par rapport aux déclarations du ministre de la Défense belge et de l'état-major devant la commission.

J'ai personnellement rencontré M. Ivanovic lorsque je suis allé sur place pendant le réveillon de Noël, mais il n'était pas aussi précis. De plus, il n'était pas très enthousiaste à l'idée que toutes les enquêtes s'effectuent en commun et que l'entière clarté soit faite sur l'opération. Il y a, de part et d'autre, certaines responsabilités mais, de grâce, accordez-nous le crédit de l'honnêteté et du souci de la transparence pour informer le Parlement.

M. Michiel Maertens (AGALEV). – *Je n'ai certainement pas l'intention de refuser tout crédit au ministre ni d'opposer ses propos à ceux de M. Ivanovic. On ne peut cependant nier que certaines contradictions n'ont pas été éclaircies par cette commission.*

Le ministre a déclaré que deux personnes étaient mortes en mars. Je suppose que le ministre s'est trompé et a voulu dire 'décembre'.

Il y a encore une autre contradiction. Dans le journal, le commandant déclare que des coups de feu ont été tirés à 21 heures 30, mais selon le ministre, l'ordre a seulement été donné à 23 heures. Ce genre de détails n'a pas été approfondi en commission. J'accorde le bénéfice du doute au ministre mais j'insiste pour que l'on revienne sur ces ambiguïtés en commission du suivi afin de faire toute la clarté.

M. André Flahaut, ministre de la Défense. – Si vous me le permettez, Monsieur le Président, j'ajouterai que les enquêtes permettront sans doute de déterminer ce qui s'est réellement passé.

Je puis seulement vous dire que la première personne a été enterrée par les Serbes sans qu'une autopsie ait été pratiquée. Quant à la deuxième, qui a été blessée, la balle n'a pas encore été extraite de son corps. J'ai demandé à M. Ivanovic de nous procurer cette balle afin que nous puissions déterminer si cette balle a pu être tirée par un soldat belge.

Mondelinge vraag van de heer Louis Siquet aan de minister van Landsverdediging over «het gebruik van munitie met verarmd uranium tijdens de NATO-oefeningen in het opleidingskamp van Elsenborn» (nr. 2-443)

De heer Louis Siquet (PS). – Volgens de pers van de Duitstalige gemeenschap zouden NAVO-troepen munitie met verarmd uranium hebben gebruikt in het trainingskamp van Elsenborn. Britse troepen zouden pantservoertuigen dergelijke munitie hebben laten afschieten. Het kamp van Elsenborn beweert daarvan niets te weten. Kan de minister deze informatie bevestigen of ontkennen? Kan hij meedelen of munitie met verarmd uranium in ons land is opgeslagen en, zo ja, of deze aan ons leger of aan dat van een ander land toebehoort?

De heer André Flahaut, minister van Landsverdediging. – Bij mijn weten werd geen munitie met verarmd uranium afgeschoten, noch te Elsenborn, noch in een ander kamp. Deze week berichtte een krant dat er zich verarmd uranium zou bevinden te Helchteren nabij Leopoldsborg. Ik heb die krant en mijn diensten onmiddellijk toestemming gegeven zich met een Geigerteller ter plaatse te begeven. Alle metingen waren negatief.

Er werd te Elsenborn evenmin met verarmd uranium geschoten. Dat soort wapens is veel duurder dan de producten die men voor training gebruikt. Onze strijdkrachten beschikken niet over verarmd uranium. Elk parlementslid dat het budget voor landsverdediging onderzoekt, zal er zich van kunnen vergewissen dat het met onze schaarse middelen moeilijk is om dergelijke wapens aan te schaffen. Ik wens dat trouwens ook niet. De landmacht heeft aan derden geen enkele toelating gegeven om dat soort munitie in zijn installaties te stockeren.

De heer Louis Siquet (PS). – Ik dank de minister voor zijn duidelijk antwoord en hoop de mensen en in het bijzonder de omwonenden van Elsenborn gerust te kunnen stellen. De geruchten zorgden voor nogal wat beroering.

De heer André Flahaut, minister van Landsverdediging. – Ik heb niet voor niets aan de Zweedse minister, die de EU voorziet, gevraagd om de gezondheidsproblemen op de agenda te plaatsen van de volgende vergaderingen van de ministers van Defensie en Buitenlandse Zaken. Als ik, samen met de Italianen en de Portugezen, de NAVO om volledige klaarheid heb verzocht, met name over de gezondheidsproblemen van militairen op missie, is dat omdat ik ervan overtuigd blijf dat men dat soort zaken moet voorkomen, zelfs als men de gezondheidsproblemen die vandaag opduiken, niet kan toeschrijven aan verarmd uranium.

Question orale de M. Louis Siquet au ministre de la Défense sur «l'utilisation de munitions à l'uranium appauvri dans le cadre d'exercices de l'OTAN au camp d'entraînement d'Elsenborn» (n° 2-443)

M. Louis Siquet (PS). – La presse de la Région germanophone, se faisant l'écho de la rumeur publique, a rapporté que des troupes de l'OTAN auraient utilisé des munitions à l'uranium appauvri au camp d'entraînement d'Elsenborn.

Plus précisément, il s'agirait de troupes britanniques ayant fait tirer des véhicules blindés qui utilisaient ces munitions.

Le camp d'Elsenborn, ayant été contacté, a répondu ne pas être au courant de l'utilisation de telles munitions.

Monsieur le ministre, pouvez-vous confirmer ou démentir ces informations ?

De manière plus générale, pouvez-vous nous faire savoir si des munitions à l'uranium appauvri sont stockées dans notre pays et, le cas échéant, si elles appartiennent à notre armée ou à celle d'un autre pays ?

M. André Flahaut, ministre de la Défense. – À notre connaissance, il n'a pas été tiré de munitions contenant de l'uranium appauvri, ni à Elsenborn ni dans aucun autre camp. Dans le courant de cette semaine-ci, un journal avait mis en évidence qu'il y avait, soi-disant, de l'uranium appauvri à Helchteren près de Bourg-Léopold. J'ai immédiatement autorisé ce journal et mes services à se rendre sur place avec un compteur Geiger. Toutes les mesures se sont avérées négatives.

Il n'y a pas eu non plus à Elsenborn de tir de munitions à l'uranium appauvri. Ce type d'armes est beaucoup plus cher que les armes d'entraînement et, en général, on utilise des produits moins chers pour l'entraînement ! Par ailleurs, nos forces armées ne disposent pas de munitions à l'uranium appauvri et tout parlementaire averti qui examine le budget de la Défense se rend compte qu'avec la pauvreté de nos moyens, il est difficile de faire l'acquisition de telles armes et je ne le souhaite d'ailleurs pas.

La force terrestre n'a donné aucune autorisation à des tiers de stocker ce type de munitions dans ses installations.

M. Louis Siquet (PS). – Je remercie le Ministre de sa réponse précise et j'espère pouvoir apaiser le public, et surtout les habitants des environs d'Elsenborn, parce que ces rumeurs suscitaient pas mal d'émotion.

M. André Flahaut, ministre de la Défense. – Si j'ai demandé au ministre suédois qui assure la présidence de l'Union européenne que les problèmes de santé soient mis à l'ordre du jour des prochaines réunions des ministres de la Défense et des ministres des Affaires étrangères, ce n'est pas pour rien ! Et si je me suis associé aux Italiens et aux Portugais pour que l'OTAN fasse toute la clarté, notamment sur les problèmes de santé de nos militaires en mission, c'est parce que je reste convaincu qu'il faut éviter ce genre de chose, même si on ne peut pas attribuer à l'uranium appauvri les problèmes de santé qui apparaissent aujourd'hui.

Mondelinge vraag van mevrouw Clotilde Nyssens aan de minister van Justitie over «de “vervangning” van een rechter bij de arbeidsrechtbank te Brussel» (nr. 2-445)

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – Sedert 8 mei 2000 is de heer Christian Coppens vrijgesteld van dienst als rechter bij de Arbeidsrechtbank van Brussel om zich volledig te kunnen wijden aan zijn taken als eerste voorzitter van de Regularisatiecommissie voor illegale vreemdelingen. Ik heb vernomen dat de minister van Justitie van oordeel is dat de heer Coppens in zijn hoedanigheid van rechter kan worden vervangen. De Arbeidsrechtbank van Brussel heeft er geen enkel bezwaar tegen dat de heer Coppens een nieuwe opdracht wordt toegewezen, maar wenst haar personeelsformatie niet te verzwakken. Ze aarzelt echter om in een vervanging te voorzien aangezien artikel 332 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat bij een afwezigheid van meer dan een maand, de minister van Justitie daartoe bij ministerieel besluit, formeel de toelating moet geven. Volgens mijn informatie zou een dergelijk besluit in de maak zijn.

Mijnheer de minister, werd dat besluit u ter ondertekening voorgelegd of bent u van oordeel dat de voorzitter van de arbeidsrechtbank, ook zonder dat besluit, maatregelen kan nemen om de heer Coppens te vervangen?

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie. – Ik ben niet bevoegd voor de Regularisatiecommissie.

De heer Coppens is bij koninklijk besluit van 28 april 2000 als eerste voorzitter van bewuste commissie aangewezen.

Hij is ook rechter bij de Arbeidsrechtbank van Brussel. Sedert zijn aanwijzing als eerste voorzitter van die commissie werkt betrokkene voltijds voor rekening van de minister van Binnenlandse Zaken.

Mijn departement kan geen magistraat betalen die voltijds voor een ander departement werkt.

Zodra de wedde voor een voltijdse opdracht als eerste voorzitter gekend is, zal overeenkomstig artikel 323bis van het Gerechtelijk Wetboek, een ministerieel besluit worden uitgevaardigd waarin de heer Coppens onbetaald verlof wordt verleend. Ik heb daarvoor alles voorbereid. Ik wacht alleen nog op de beslissing van de minister van Binnenlandse Zaken om de vervanging te kunnen regelen.

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – Betekent dit dat er een geschil is tussen u en uw collega van Binnenlandse Zaken over de vraag wie deze gedetacheerde magistraat zal betalen?

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie. – Ik kan u verzekeren dat er op dat vlak geen probleem is.

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – In dat geval hoop ik dat er schot in de zaak komt want betrokkene is al verschillende maanden voorzitter van de Regularisatiecommissie. Het

Question orale de Mme Clotilde Nyssens au ministre de la Justice sur «le “remplacement” d’un juge au tribunal du travail de Bruxelles» (n° 2-445)

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Depuis le 8 mai 2000, M. Christian Coppens, juge au tribunal du travail de Bruxelles et nommé premier président de la commission de régularisation des Étrangers en séjour illégal, est entièrement dispensé de service au tribunal du travail, pour se consacrer à cette mission. Il me revient que le ministre de la Justice considère que M. Coppens peut être remplacé à sa fonction normale de juge. Je relaie ici les préoccupations du tribunal du travail de Bruxelles qui n’a évidemment pas d’objection à ce que M. Coppens remplisse sa mission de président de la commission de régularisation tout en souhaitant ne pas déforcer son tribunal et hésite à le remplacer, étant donné que l’article 332 du Code judiciaire prévoit qu’une absence de plus d’un mois doit faire l’objet d’une permission formelle du ministre de la Justice, par arrêté ministériel. À défaut, d’un tel arrêté, M. Coppens ne peut être remplacé et le président devrait le rappeler au tribunal du travail, ce qu’il ne souhaite évidemment pas. D’après mes informations, l’arrêté ministériel serait en préparation.

Monsieur le ministre, pouvez-vous me dire si cet arrêté a été soumis à votre signature ou considérez-vous que cet arrêté n’est pas nécessaire et que le président du tribunal du travail peut, sans cet arrêté, prendre toutes les mesures nécessaires pour remplacer M. Coppens à son poste ?

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice. – La commission de régularisation ne relève pas de mes compétences.

Néanmoins, je tiens à préciser que, par arrêté royal du 28 avril 2000, M. Christian Coppens a été désigné en qualité de Premier Président de ladite commission.

M. Coppens est également juge auprès du tribunal du travail de Bruxelles. Depuis sa désignation en qualité de Premier Président de cette commission, l’intéressé preste à temps plein pour le compte du ministère de l’Intérieur.

Mon département ne peut pas prendre en considération le traitement d’un magistrat prestant à temps plein auprès d’un autre département que celui de la Justice.

Dès qu’un traitement effectif sera connu pour la mission à temps plein de Premier Président conformément à l’article 323bis du Code judiciaire, il sera prévu de prendre un arrêté ministériel octroyant à M. Coppens un congé sans solde. J’ai tout préparé. Je n’attends plus que la décision du ministre de l’Intérieur. Dès ce moment, nous pourrions procéder au remplacement.

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Cela signifie-t-il qu’il existe un litige entre vous et votre collègue de l’Intérieur pour savoir qui prend sur son budget la rémunération de votre magistrat détaché ?

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice. – Je peux vous affirmer qu’il n’y a pas de problème à ce sujet.

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – J’espère dès lors que les choses avanceront car cela fait de nombreux mois que ce monsieur est président de la commission de régularisation. Il

wordt stilaan tijd dat zijn administratieve toestand wordt geregeld.

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie. – Ik ben klaar.

Mondelinge vraag van de heer Philippe Bodson aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over «het toekennen van de UMTS-licenties» (nr. 2-441)

De heer Philippe Bodson (PRL-FDF-MCC). – In de Senaatscommissie voor de Financiën oordeelde de minister het niet opportuun om zich uit te spreken over de mogelijkheid om de minimumdrempel voor de veiling van de UMTS-licenties, die begin maart in ons land moet plaatsvinden, te verhogen. Op de BIPT-internetsite staat echter sedert 23 december 2000 het cijfer van 150 miljoen euro per licentie, hetzij in totaal 600 miljoen euro of 24 miljard Belgisch frank voor de vier licenties.

Heeft de minister, gelet op de in onze buurlanden gehanteerde prijzen – 680 euro per inwoner in Engeland, 615 euro per inwoner in Duitsland, 330 euro per inwoner in Frankrijk, 185 euro per inwoner in Nederland – de bedoeling de minimumprijs, die nu 60 euro per inwoner bedraagt, te verhogen tot het niveau dat hij zelf wenste te bereiken bij het begin van het jaar, namelijk 100 à 150 euro per inwoner?

Voor de Staat maakt dat een verschil van 16 tot 36 miljard frank, die de operatoren kunnen bijdragen. Volgens de laatste schattingen zou de totale waarde van het cliënteel voor de GSM van de tweede generatie in België rond de 600 miljard liggen, waarvan 350 miljard alleen al voor Proximus. De minister zal waarschijnlijk antwoorden dat het om een veiling gaat en dat er goede hoop is dat de uiteindelijke prijs hoger zal liggen. Gelet echter op wat er is gebeurd in Italië en Zwitserland, vrees ik dat de betaalde prijs de minimumprijs zal zijn. Ik vind de gevolgde procedure goed, maar het lijkt me niet onmogelijk dat er een minimumprijs is die ons een bepaald inkomen garandeert in het geval het bod niet hoger zou zijn.

Kan de minister mij de minimumprijzen meedelen die uiteindelijk zullen worden gehanteerd bij de toekenning van UMTS-licenties in België?

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – We hebben over dit probleem reeds in de commissie gediscussieerd. De heer Bodson geeft goede voorbeelden, maar we mogen niet vergeten dat de startprijs voor die licenties heel wat lager lag dan de minimumdrempel die wij hebben vooropgesteld.

In Engeland of Duitsland, waar het bod relatief hoog is opgelopen, bedroeg de startprijs slechts 5 of 10 euro. Ons minimum ligt reeds hoger. Ik kan andere voorbeelden aanhalen. In Zwitserland en Spanje heeft men een prijs betaald die lager is dan onze minimumdrempel. Wijzigingen uitvoeren tijdens de lopende procedure dreigt juridische problemen met zich mee te brengen. Bepaalde kandidaten zouden nadien de procedure kunnen betwisten. Het tweede probleem betreft de onzekerheid omtrent de procedure. Als ik

serait peut-être temps de régulariser sa situation administrative.

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice. – Moi, je suis prêt.

Question orale de M. Philippe Bodson au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur «l'octroi des licences UMTS» (n° 2-441)

M. Philippe Bodson (PRL-FDF-MCC). – En commission des Finances du Sénat, vous n'avez pas estimé opportun, monsieur le ministre, de vous prononcer sur la possibilité de relever le seuil minimum des enchères pour les licences UMTS qui devraient se tenir début mars dans notre pays.

Au contraire, sur le site internet de l'IBPT, depuis le 23 décembre 2000, le chiffre de 150 millions d'euros par licence, soit 600 millions d'euros ou 24 milliards de francs belges pour les quatre licences prévues a été maintenu.

Au vu des prix pratiqués dans les pays voisins – Angleterre : 680 euros par habitant, Allemagne : 615 euros par habitant, France : 330 euros par habitant, Hollande : 185 euros par habitant – avez-vous l'intention de relever le prix minimum des enchères, actuellement de 60 euros par habitant, pour l'amener au niveau que vous-même souhaitiez atteindre encore au début de l'année, soit 100 à 150 euros par habitant ?

Pour l'État, cela représente une différence de 16 à 36 milliards de francs belges que les opérateurs pourront supporter sachant que sur base des dernières estimations, la valeur totale de la clientèle GSM de la deuxième génération en Belgique représente aux alentours de 600 milliards de francs belges, dont près de 350 milliards de francs belges pour la seule Proximus. Vous allez probablement me répondre qu'il s'agit d'une enchère, donc d'un prix minimum et que, comme moi, vous avez bon espoir que le prix final sera plus élevé. Cependant, au vu de ce qui s'est passé dans des pays comme l'Italie ou la Suisse, je crains que le prix payé ne soit effectivement le prix minimum. Par conséquent, tout en respectant la procédure d'enchères qui est une procédure de marché qui me semble la bonne approche, il ne me paraît pas impossible qu'il y ait un prix minimum qui nous garantisserait un certain revenu au cas où les enchères ne le dépasseraient pas.

Je vous remercie de me confirmer les prix minima qui seront finalement retenus pour l'attribution des licences UMTS en Belgique.

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – Nous avons déjà débattu de cette question en commission. J'estime que vous donnez de bons exemples, M. Bodson, mais il ne faut pas oublier que le prix de départ des licences aux enchères que vous mentionnez était nettement inférieur au seuil minimal que nous avons fixé.

En Angleterre ou en Allemagne, où les enchères sont montées relativement haut, le prix de départ n'était que de 5 ou 10 euros. Notre minimum est déjà plus élevé et je puis vous citer d'autres exemples. En Suisse et en Espagne, notamment, on a payé un prix inférieur à notre seuil minimum. Apporter des changements en cours de route risque d'entraîner des problèmes juridiques étant donné que certains candidats pourraient attaquer ultérieurement la procédure. Le second

vandaag één element van de procedure wijzig, wie zegt dan dat ik morgen geen ander element zal veranderen? Heel de procedure zou aldus worden vervalst.

Daarom heb ik opnieuw advies gevraagd. Mijn raadgevers hebben me aanbevolen de minimumwaarde niet te wijzigen. Alleen de markt zal over de werkelijke waarde van de licenties beslissen.

De heer Bodson citeerde cijfers over de waarde van de Belgische mobilofoniemarkt. Indien, op basis van die cijfers, niemand één van de licenties wil kopen, begrijp ik er niets van. Zes miljard is een belachelijke prijs. Indien de markt normaal functioneert, zal de werkelijke prijs veel hoger liggen. Dat hoop ik tenminste. Natuurlijk kan men nooit voorspellingen maken. De markt blijft de markt.

De heer Philippe Bodson (PRL-FDF-MCC). – *Wij verschillen niet van mening over de markt wanneer zij werkt. Waarnemers stellen vandaag echter vast dat de markt zich gek heeft gedragen in Engeland en Duitsland en dat vandaag de operatoren met elkaar afspreken, wat in bepaalde landen tot juridische procedures heeft geleid, omdat de biedingen daar niet behoorlijk verliepen. Ik vrees dat ons landje de prijs van die nieuwe houding betaalt. Daarom meende ik dat een hogere minimumprijs gerechtvaardigd zou zijn.*

De minister spreekt over juridische onzekerheid. Ik ben geen expert en ken het dossier niet in detail. Toch zijn de definitieve voorwaarden voor de veiling nog niet in het Staatsblad verschenen. Niemand kan hem dus verwijten de voorwaarden aan te passen. Indien hij beslist de terugbetalingstermijn te verkorten of de termijn voor de overdracht van verliezen te verlengen, kortom, als hij nieuwe voordelen geeft aan de geïnteresseerde operatoren, denk ik niet dat men hem dat zal verwijten. Zolang de minimumprijs niet in het Belgisch Staatsblad is verschenen, bestaat er een mogelijkheid om hem te verhogen.

De nulprijs is een cadeau voor de grote operatoren. Er zal immers een convergentie komen van de Europese prijzen voor het UMTS-gebruik op basis van de in de grote Europese landen gehanteerde prijzen. In de landen waar de licentie niets heeft gekost, zullen de operatoren een uitzonderlijke winst incasseren die de zeer hoge prijs die zij in de grote landen hebben betaald, kan financieren. Als Belg betreur ik dat.

Mondelinge vraag van de heer Jacques Santkin aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over «het reglement inzake het verlof en het politiek verlof voor het personeel van De Post» (nr. 2-442)

De heer Jacques Santkin (PS). – *Mijn vraag heeft minder financiële implicaties dan de vorige, maar is toch belangrijk voor de werking van de democratie, in het bijzonder op lokaal niveau.*

In een dienstorder deelt de gedelegeerd bestuurder van De

problème concerne l'insécurité de la procédure. En effet, qui dit que si, aujourd'hui, je suis amené à modifier un élément de la procédure, je n'en changerai pas un autre demain ? Toute la procédure serait dès lors faussée.

C'est la raison pour laquelle j'ai à nouveau demandé conseil à mes consultants. Ils m'ont recommandé de ne pas modifier la valeur minimale. Nous disposons en effet d'un processus très sûr. Le marché seul décidera de la valeur réelle des licences.

Enfin, vous avez cité des chiffres concernant la valeur du marché belge de la mobilophonie. Si, sur la base de ces chiffres, personne ne tente d'acheter une des licences et surtout la quatrième, c'est à ne plus rien comprendre. Six milliards, c'est un prix dérisoire. Si le marché fonctionne normalement, le prix réel sera beaucoup plus élevé. Je l'espère tout au moins. Mais, comme vous l'avez dit, on ne peut jamais faire des prédictions puisque le marché, c'est quand même le marché.

M. Philippe Bodson (PRL-FDF-MCC). – *Nous n'avons pas de divergence d'opinion sur le marché quand il fonctionne. Par contre, les observateurs doivent constater aujourd'hui que le marché a été fou en Angleterre et en Allemagne et qu'aujourd'hui, les opérateurs se parlent, ce qui a entraîné des procédures juridiques dans un certain nombre de pays, parce que les enchères ne se sont pas déroulées convenablement. Je crains que notre petit pays paie le prix de ces nouveaux comportements. C'est la raison pour laquelle je pensais qu'un prix minimum plus élevé serait justifié.*

Vous parlez d'insécurité juridique, monsieur le ministre. Je ne suis pas un expert et je ne connais pas le dossier dans le détail. Néanmoins, les conditions définitives des enchères n'ont pas encore été publiées au Moniteur. Par conséquent, personne ne pourrait vous critiquer si vous modifiez ces conditions. D'ailleurs, si vous décidiez de raccourcir la durée d'amortissement ou d'allonger celle des pertes reportables qui seront faites durant les premières années d'exploitation, bref, si vous donniez de nouveaux avantages aux opérateurs intéressés, je ne pense pas que l'on vous le reprocherait. Aussi longtemps que le prix minimal n'a pas été publié au Moniteur, il existe une sérieuse possibilité de le relever.

Vous avez invoqué l'argument du prix zéro. C'est un cadeau que l'on fait aux grands opérateurs. En effet, il y aura une convergence des prix européens pour l'utilisation de l'UMTS. Elle s'opérera sur la base des prix pratiqués dans les grands pays européens. Ainsi donc, dans les pays où la licence n'aura rien coûté du tout, les opérateurs engrangeront un profit exceptionnel qui leur permettra de financer les prix très élevés qu'ils auront payés dans les grands pays. En tant que Belge, je le regrette.

Question orale de M. Jacques Santkin au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur «le règlement relatif aux congés et le congé politique applicable aux agents de La Poste» (n° 2-442)

M. Jacques Santkin (PS). – *Ma question a des implications financières beaucoup moins importantes que la précédente. Toutefois, elle me paraît intéressante pour le bon fonctionnement de notre démocratie, en particulier la démocratie au niveau local.*

Post mee dat de huidige reglementering inzake het facultatief verlof en het politiek verlof van ambtswege, zoals bepaald in de wet van 1986 betreffende het politiek verlof voor het personeel van de openbare diensten, wordt opgeheven voor De Post.

Ik heb vragen over de redenen voor deze discriminerende en regressieve beslissing. Ik denk met name aan de gekozenen in de kleine en middelgrote gemeenten die recht hebben op een facultatief politiek verlof. Zoals het verplicht politiek verlof wordt dit niet vergoed. De betrokkenen ontvangen presentiegeld, maar verliezen hun recht op loonsverhoging en voor de berekening van de administratieve anciënniteit wordt een aftrek toegepast.

Ik kreeg van de minister graag verduidelijking en kende graag de beweegredenen van de gedelegeerd bestuurder voor deze beslissing.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – Artikel 1, §4, 5° van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van bepaalde overheidsbedrijven heeft autonomie gegeven aan De Post, die aldus aan de openbare sector wordt onttrokken behalve voor de materies die niet door die wet worden geregeld.

Niets belette De Post een andere verlofregeling in te stellen. Volgens artikel 34, §2a, 5° van die wet kan De Post als naamloze vennootschap van publiek recht eigen maatregelen nemen inzake verloven, ook voor politieke verloven. De nieuwe regeling inzake politieke verloven werd aldus vastgesteld op grond van artikel 30, §2, 1° van de wet.

Ik veronderstel dat de maatregel in overleg met de vakbonden werd genomen en dat het vereiste evenwicht binnen de onderneming werd gevonden. Ikzelf ben voorstander van corporate governance, met name voor de Post. Ik kan me dus niet mengen in de relaties tussen directie en vakbond.

De heer Jacques Santkin (PS). – *Ik dank de minister voor zijn zeer duidelijk antwoord. Als men het heeft over autonome ondernemingen, moet men inderdaad gebruik maken van die autonomie.*

Ik zal nakijken of er inderdaad overleg was met de vakbonden. Ik werd door een vakbondsafgevaardigde op de hoogte gebracht. Misschien was die niet goed geïnformeerd. Toch wil ik de aandacht vestigen op dit probleem. Gemeenteraadslid zijn in een kleine of middelgrote gemeente is een opoffering. Die bestraffen zou jammer zijn.

Dans une circulaire appelée communément ordre de service, l'administrateur délégué de La Poste annonce que la réglementation actuelle en matière de dispense de service de congé facultatif et de congé politique d'office, comme prévu dans la loi de 1986 instituant le congé politique pour les membres du personnel des services publics, est supprimée à La Poste.

Je m'interroge sur les motivations qui expliquent cette décision régressive et discriminatoire par rapport aux autres agents des services publics. Je pense particulièrement aux élus de base dans les petites et moyennes communes, qui ont droit à un congé politique facultatif. En effet, comme pour le congé politique obligatoire, les périodes ne sont pas rémunérées, les personnes concernées recevant un jeton de présence mais, en plus, les agents perdent leur droit à l'avancement de traitement et, pour le calcul de l'ancienneté administrative, une réduction est appliquée.

En conclusion, j'aimerais obtenir des explications ministérielles à ce sujet et connaître les motivations qui sont à l'origine de cette décision prise par l'administrateur délégué de la poste.

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – Ma réponse comportera deux parties, l'une juridique et l'autre plus philosophique. L'article 1er paragraphe 4, 5° de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques a accordé l'autonomie à La Poste, laquelle est ainsi retirée du champ d'application du secteur public, sauf pour les matières qui n'auraient pas été réglées par cette loi.

Rien n'empêchait la société anonyme de droit public La Poste de prendre ultérieurement à la fixation du premier statut un régime de congés différent. En vertu de l'article 34 paragraphe 2 a, 5° de cette loi, la société anonyme de droit public La Poste est habilitée à prendre des mesures qui lui sont propres en matière de congés, en ce compris les congés politiques. Dans cette optique, le nouveau régime afférent au congé politique a été adopté sur la base de l'article 30 paragraphe 2, 1° de la loi.

Je ferai deux observations. Tout d'abord, je suppose que la mesure a été prise en concertation avec les syndicats et que des équilibres ont été trouvés au sein de l'entreprise.

Par ailleurs, en ce qui me concerne, et c'est une position extrêmement claire, je suis un adepte du *corporate governance*, notamment pour la poste, puisqu'il s'agit d'une société anonyme. J'estime donc que je n'ai pas à intervenir dans les relations entre la direction et le syndicat. Il leur revient de prendre les décisions dans cette matière.

M. Jacques Santkin (PS). – Je remercie le ministre de sa réponse très claire. Incontestablement, à partir du moment où l'on parle d'entreprises autonomes, il faut faire usage de cette autonomie.

Vous dites, monsieur le ministre, que des concertations ont dû avoir lieu avec les organisations syndicales ; je le vérifierai. Je suis au courant de ces décisions par l'intermédiaire d'un délégué syndical de base. Peut-être ce dernier n'a-t-il pas été informé par sa hiérarchie. Mais je voulais quand même attirer l'attention sur ces éléments parce que, dans les petites et moyennes communes, être simple conseiller communal est un

Mondelinge vraag van de heer Hugo Vandenberghe aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over «de vleesheffing die werd aangekondigd door de Vlaamse minister van Landbouw» (nr. 2-448)

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – De Vlaamse minister van Landbouw kondigt aan dat de financiering van de opslag en de verwerking van diervoerstoffen ten gevolge van de BSE-kwaal zou gebeuren door een vleesheffing, die door de slachthuizen wordt gefinancierd en uiteindelijk door de gebruiker moet worden betaald.

De beginselen die eigen zijn aan de economische unie en de monetaire eenheid van het land, zijn federale bevoegdheden. Dat is meermaals bevestigd door het Arbitragehof. Het prijsbeleid maakt daar een essentieel bestanddeel van uit.

Kan de minister mij meedelen of het overeenstemt met het beginsel van de economische unie en de monetaire eenheid dat de vleesprijs in Vlaanderen op een andere wijze zou worden vastgesteld dan in Wallonië?

In welke mate heeft een dergelijke vleesheffing een distorsie van de markt tot gevolg?

Ik wijs er ook op dat in het EU-verdrag de regel is ingeschreven dat de vervuiler betaalt. Meent de minister van Economische Zaken dat de gebruiker, de vervuiler is die moet betalen voor de gevolgen van het BSE-fenomeen?

De heer Charles Picqué, minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek. – Ik kan mij niet uitspreken over de opportuniteit van een belasting die door de Vlaamse overheid wordt opgelegd. De minister van Economie is bevoegd voor de prijzen. Maar de prijs van het vlees is niet gereguleerd. Die prijs is vrij. De prijzen kunnen dus uiteenlopen in de verschillende gewesten van het land, wat overigens het geval is voor een groot aantal producten. Die verschillen brengen de economische en monetaire unie van het land niet in gevaar en leiden niet tot distorsies van de markt. Men mag prijsverschillen niet verwarren met distorsies of verstoringen van het evenwicht.

Ik ben gehecht aan het principe dat de vervuiler moet betalen. Ik vind het dan ook spijtig dat de consument de gevolgen draagt van het BSE-fenomeen. Toch is het de beroepsmensen niet verboden een belasting in de verkoopprijs aan de consumenten door te rekenen. Volgens sommige bronnen wordt in Wallonië een gelijkaardige belasting als in Vlaanderen overwogen. Momenteel is er nog geen definitieve beslissing, noch in Vlaanderen, noch in Wallonië.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Ik dank de minister voor zijn antwoord, maar hij antwoordt op een vraag die ik niet heb gesteld. Ik heb niet gevraagd of prijsverschillen in België toegelaten zijn, maar wel of prijsverschillen verantwoord zijn als gevolg van heffingen, die beperkt zijn tot een landsdeel.

Ik heb hier vijf arresten van het Arbitragehof waarin wordt verklaard dat een dergelijke praktijk strijdig is met de Belgische economische en monetaire unie. Een eerste gaat

sacerdoce. S'il y a une pénalisation ou en tout cas ce qui est ressenti comme telle, c'est regrettable.

Question orale de M. Hugo Vandenberghe au ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur «l'instauration d'une taxe sur la viande, annoncée par la ministre flamande de l'agriculture» (n° 2-448)

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – La ministre flamande de l'Agriculture annonce que, à la suite de la crise de la vache folle, le financement du stockage et du traitement des farines animales se fera par l'instauration d'une taxe sur la viande qui sera préfinancée par les abattoirs et finalement payée par le consommateur.

Les principes qui sont propres à l'unité économique et monétaire du pays sont des compétences fédérales, la Cour d'arbitrage l'a confirmé à plusieurs reprises. La politique des prix en est une composante essentielle.

Le ministre peut-il me dire si le fait de fixer le prix de la viande d'une façon différente en Flandre par rapport à la Wallonie n'est pas en contradiction avec le principe de l'unité économique et monétaire ?

Dans quelle mesure une telle taxe n'entraînera-t-elle pas de distorsion sur le marché ?

La règle du pollueur payeur est inscrite dans le traité de l'Union européenne. Le ministre des Affaires économiques estime-t-il que le pollueur c'est le consommateur et que celui-ci doit payer pour les conséquences de la crise de la vache folle ?

M. Charles Picqué, ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique. – Je ne puis m'exprimer sur l'opportunité d'une taxe imposée par les autorités flamandes. Le ministre de l'Économie est compétent en matière de prix. Mais le prix de la viande n'est pas réglementé, il est libre. Il peut donc être différent selon les régions du pays, comme c'est d'ailleurs le cas pour un grand nombre de produits. Ces différences ne mettent pas en péril l'union économique et monétaire du pays et n'entraînent aucune distorsion sur le marché. Il ne faut pas confondre différences de prix, d'une part, et distorsions ou ruptures d'équilibre, d'autre part.

Je suis très attaché au principe du pollueur payeur. Je regrette aussi que le consommateur doive supporter les conséquences de la crise de la vache folle. Il n'est cependant pas interdit au secteur d'inclure une taxe dans le prix payé par le consommateur. Selon certaines sources, une taxe semblable sera introduite en Wallonie. Pour l'instant, aucune décision définitive n'est intervenue, ni en Flandre, ni en Wallonie.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – Le ministre répond à une question que je n'ai pas posée. Je n'ai pas demandé si les différences de prix étaient autorisées en Belgique, mais s'il est raisonnable que des taxes limitées à une partie du pays entraînent des différences de prix.

Je dispose ici de cinq arrêts de la Cour d'arbitrage selon lesquels une telle pratique est contraire à l'union économique et monétaire belge. La Cour d'arbitrage a toujours déclaré anticonstitutionnelles les taxes prélevées par une entité

over heffingen op televisiereclame van TF 1, waartoe de Franse Gemeenschap had beslist. Het Arbitragehof heeft die heffing strijdig geacht met de bepalingen van artikel 59 van het Verdrag van de Europese Unie en met artikel 6, alinea 1, VI, van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Een door de Vlaamse Raad opgelegde heffing voor het beheer van de afvalstoffen die beperkt was tot Vlaanderen, werd ongrondwettelijk verklaard. De overweging luidt: “de uitoefening van de toegekende eigen fiscale bevoegdheid door een gemeenschap of door een gewest mag geen afbreuk doen aan de algemene staatsopvatting zoals die tot uiting komt in... “Er volgt opnieuw een verwijzing naar artikel 6, alinea 1, VI, derde lid, van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980: “het bestaan van een economische unie impliceert in de eerste plaats het vrije verkeer van goederen en productiefactoren tussen de deelgebieden van de Staat. Wat het goederenverkeer betreft, zijn niet bestaanbaar met de economische unie, de maatregelen die autonoom door de deelgebieden van de unie worden vastgesteld en het vrije verkeer belemmeren.”

Ik heb hier nog twee arresten van het Arbitragehof, die dateren van de voorbije vijf jaar, over heffingen die door de autoriteit van een deelgebied worden geheven op bepaalde operaties in het eigen rechtsgebied. Het Arbitragehof heeft die steeds ongrondwettelijk verklaard.

Het antwoord van de minister dat de prijzen verschillend kunnen zijn in de verschillende gebieden is dus niet relevant. Dat was niet mijn vraag. Mijn vraag is: in welke mate dit strookt met de uitgangspunten die grondwettelijk zijn vastgelegd en die aan de basis liggen van de Belgische monetaire unie.

De heer Charles Picqué, minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek. – De heer Vandenberghe moet mij niet ondervragen over de bedoelingen van de Vlaamse regering. Ik denk dat het voorbarig is...

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – De heer Vandenberghe vergist zich van gebouw...

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Neen, want het Arbitragehof oordeelt dat volgens artikel 6 van de Bijzondere wet van 8 augustus het prijzenbeleid een federale bevoegdheid is.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Deze materie behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse regering.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Het prijzenbeleid is toch een federale bevoegdheid?

De heer Charles Picqué, minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek. – Alleen wat de geregementeerde prijzen betreft.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Ik citeer ook professor Alen: “Bovendien is alleen de federale overheid bevoegd voor een aantal aangelegenheden waar noch de gewesten noch de gemeenschappen kunnen optreden, tenzij op grond van hun intrinsieke bevoegdheden...”

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Dat is iets anders.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Ik weet wel dat de

fédérée sur son propre territoire, comme la taxe sur la publicité de TF1 décidée par la Communauté française ou celle imposée par le Parlement flamand pour la gestion des déchets.

Le ministre ne répond donc pas à ma question. Je demande en effet dans quelle mesure cette taxe est conforme aux principes constitutionnels à la base de l'union monétaire belge.

M. Charles Picqué, ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique. – *M. Vandenberghe ne doit pas m'interroger sur les intentions du gouvernement flamand. Je pense qu'il est prématuré de...*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *M. Vandenberghe se trompe d'édifice.*

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Non, car la Cour d'arbitrage juge que selon l'article 6 de la loi spéciale du 8 août 1980, la politique des prix est une compétence fédérale.*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *Cette matière est de la compétence du gouvernement flamand.*

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *La politique des prix est quand même une compétence fédérale ?*

M. Charles Picqué, ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique. – *Uniquement pour les prix réglementés.*

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Je cite le professeur Alen : « En outre, seule l'autorité fédérale est compétente pour un certain nombre de matières qui ne relèvent ni des Régions, ni des Communautés, si ce n'est sur la base de leur compétences intrinsèques... »*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *Ce n'est pas la même chose.*

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Je sais bien que le premier*

eerste minister het niet gewoon is te worden tegengesproken in de kabinetsraad en dat de argumenten van de oppositie a priori onredelijk zijn, dat is de nieuwe politieke cultuur, maar laat mij nu toch even uitspreken. Over het prijs- en het inkomstenbeleid bestaat een uitvoerige rechtspraak met betrekking tot het begrip Belgische monetaire en economische unie. Dat komt niet van mij, van de oppositie of van de CVP-afdelingen, maar van het Arbitragehof. Dat hof heeft gemeend dat de diverse gewestelijke of regionale heffingen die een deelreglementering van de markt invoeren met betrekking tot het vrije verkeer van goederen en diensten, strijdig zijn met de grondwet, met artikel 6 van de Bijzondere wet en met de artikelen van het Verdrag van de Europese Unie die daarop betrekking hebben.

Vindt de minister niet dat de aangekondigde vleesheffing een probleem doet rijzen in het licht van de overwegingen van al die arresten van het Arbitragehof? Is dat zo onredelijk als vraag?

De heer Charles Picqué, minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek. – Ik wil geen voorbarig juridisch debat voeren.

Vraag om uitleg van mevrouw Magdeleine Willame-Boonen aan de eerste minister over «het samenwerkingsfederalisme» (nr. 2-297)

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Het verheugt mij dat de eerste minister zelf op mijn vraag om uitleg zal antwoorden.*

Ongeveer een maand geleden verklaarde de voorzitter van het Waalse Parlement – onlangs bevestigde hij dat nog op de RTBF – tijdens een colloquium: “Wanneer Vlaanderen op een dag zou beslissen dat België overbodig is of wanneer een minderheid tekens van heftige verontwaardiging zou vertonen, zou het dan niet beter zijn dat Wallonië zich wendt tot wat cultureel het meest aan haar verwant is, namelijk Frankrijk? Dan moeten de Fransen natuurlijk ook blij geven van een reële belangstelling voor Wallonië.”

Minister- president Patrick Dewael verklaart van zijn kant dat hij een België met twee wil, met een specifiek statuut voor Brussel: een Europees district met een speciaal statuut en een aan dat statuut aangepaste financiering. Hij droomt ervan het huidige federalisme te vervangen door een systeem met twee gewesten, namelijk Vlaanderen en Wallonië. Hij trekt de financiële en institutionele levensvatbaarheid van Brussel in twijfel. De hoofdstad kan volgens hem nooit een volwaardig derde gewest worden dat met de twee andere op voet van gelijkheid kan functioneren.

De Vlaamse gemeenschapsminister van Binnenlandse Zaken, Johan Sauwens doet er nog een schepje bovenop. Hij hoopt dat er met Wallonië een samenwerkingsakkoord kan worden gesloten zodat de omweg langs het federale niveau niet meer is. Franstaligen en Vlamingen moeten voor Brussel een bestuursformule vinden. We mogen Brussel niet als een derde gewest beschouwen.

Mijn vraag om uitleg stond op de agenda van 20 december jongstleden, maar ik heb ze uitgesteld omdat de eerste minister niet aanwezig kon zijn. Jef Roos, voorzitter van het

ministre n'a pas l'habitude d'être contredit au Conseil de cabinet et que les arguments de l'opposition sont a priori déraisonnables, mais qu'on me laisse achever. La jurisprudence en matière d'union monétaire et économique belge ne vient ni de moi, ni de l'opposition, mais de la Cour d'arbitrage. Le ministre n'est-il pas d'avis que la taxe sur la viande pose problème eu égard aux arrêts de la Cour d'arbitrage ? Cette question est-elle tellement déraisonnable ?

M. Charles Picqué, ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique. – *Je ne tiens pas à mener un débat juridique prématuré.*

Demande d'explications de Mme Magdeleine Willame-Boonen au premier ministre sur «le fédéralisme de coopération» (n° 2-297)

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Monsieur le premier ministre, je me réjouis de vous voir répondre personnellement à ma demande d'explications.*

Il y a un mois – et il l'a encore répété récemment à la RTBF – , le président du Parlement wallon, M. Collignon, déclarait lors d'un colloque : « Si un jour la Flandre décidait de l'inutilité de la Belgique ou si la minorité manifestait des signes d'exaspération, n'y aurait-il pas lieu, alors, que la Wallonie se tourne vers ce qui culturellement lui est le plus proche – bien sûr la France – ? Encore faudrait-il que les Français manifestent un réel intérêt pour la Wallonie. »

De son côté, le ministre-président Patrick Dewael annonce qu'il veut une Belgique à deux, avec un statut spécifique pour Bruxelles, un district européen avec un statut particulier et un financement adapté à ce statut. Il rêve de changer le fédéralisme actuel en un système à deux Régions : Flandre et Wallonie. Il met en doute la viabilité financière et institutionnelle de Bruxelles. Pour lui, la capitale ne parviendrait jamais à devenir une troisième région à part entière jouant à égalité avec les deux autres.

Le ministre de l'Intérieur flamand, Johan Sauwens, renchérit en disant : « J'espère aussi qu'un accord de coopération pourra être conclu avec la Wallonie, de façon à ce que le passage par le fédéral ne soit plus nécessaire ». Bruxelles est un territoire pour lequel les francophones et les Flamands doivent trouver une formule de gestion. On doit éviter de faire comme si Bruxelles était une troisième région.

*Ma demande d'explications était prévue pour le 20 décembre dernier mais je l'ai postposée en raison de l'absence du premier Ministre à cette date. Avant-hier, dans son discours de Nouvel An, Jef Roos, président du *Vlaams economisch Verbond* déclarait : « Les pas posés l'an passé dans la réforme*

Vlaams Economisch Verbond verklaarde eergisteren tijdens zijn nieuwjaarstoespraak dat de stappen die vorig jaar gedaan werden voor de hervorming van de Staat belangrijk zijn, maar niet ver genoeg reiken. Hij hoopt dat Vlaanderen vanaf 2002 een nieuw fiscaal beleid kan voeren en eist een versterking van de autonomie op het vlak van tewerkstelling, luchtvervoer, mobiliteit en sociale zekerheid.

Naast de drie geciteerde verklaringen, was er in december nog de beschouwing van de eerste minister over het serene communautaire klimaat. Hij verklaarde in de pers: "Wat opvalt is het nieuwe klimaat. In anderhalf jaar tijd hebben we onze federale Staat beter kunnen aflijnen. Wij beoefenen een samenwerkingsfederalisme." Voor hem loopt alles dus op rolletjes.

Vanmorgen vonden we in de Franstalige pers nog zo'n geweldige oefening van de methode Coué.

Mijnheer de eerste minister, u zegt dat u soms naar het zuiden van het land gaat om er toezpraken te houden – we wanen ons bijna in Bosnië! U spreekt over "het einde van de koude oorlog tussen noord en zuid en een enorme verbetering van het communautaire klimaat". U verkondigt eens te meer uw optimisme, dat toch een beetje vreemd overkomt vergeleken met de andere verklaringen die ik heb geciteerd. Over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waarover uw collega's Dewael en Sauwens het uitvoerig hebben, spreekt u nooit.

Als inwoner van Brussel en Franstalig lid van het federaal parlement baren al deze verklaringen mij alleen maar zorgen.

Annemie Neyts verklaarde in oktober jongstleden dat nu gebeurt wat ze al tien jaar voelde aankomen, namelijk dat België onafwendbaar afstevent op het confederalisme. Haar gedachte kan als volgt worden samengevat: "Als Brussel verwaarloosd wordt, barst het land."

Zoals mevrouw Neyts ben ik van oordeel dat Brussel een essentiële verbindingsrol speelt tussen de Gemeenschappen en de hoeksteen vormt van ieder Belgisch institutioneel bouwwerk.

De berichten over het laatste Overlegcomité van 15 december – na de indiening van mijn vraag om uitleg – stellen mij nauwelijks gerust.

Vlaanderen kreeg genoegdoening inzake fiscale autonomie, de regionalisering van de buitenlandse handel en de landbouw.

Wallonië werd gestuurd wat betreft de herfinanciering van de Gemeenschap en de berekening van de inkomsten uit de nationale solidariteit, in het kader van de fiscale autonomie die in het Vlaams decreet is vastgelegd.

Brussel heeft de besprekingen mogen bijwonen, wat vroeger niet het geval was.

De volgende ontmoetingen zijn blijkbaar vastgelegd op 23 januari voor het Overlegcomité en op 26 januari voor de Ministerraad.

Er wordt ook gedacht aan een permanente intergouvernementele conferentie, naar het voorbeeld van Europa. Met dit verschil dat het in België niet gaat om uitbreiding maar om inkrimping. Na de totale mislukking van de Top van Nice ben ik er niet gerust in.

de l'État sont importants, mais ils ne sont pas assez grands ». Il souhaite que la Flandre puisse entamer une nouvelle politique fiscale à partir de 2002 et réclame également un renforcement de l'autonomie dans des domaines tels que l'emploi, le transport aérien, la mobilité et la sécurité sociale.

Quant à vous, monsieur le premier ministre, après ces trois déclarations, a contrario, vous jugiez au mois de décembre le climat communautaire totalement serein et vous déclariez à la presse : « Ce qui frappe, c'est ce nouveau climat. En un an et demi, on a mieux défini les contours de notre État fédéral. Nous pratiquons un fédéralisme de coopération. » Donc, pour vous, tout va bien. En résumé, tout baigne.

Ce matin, 11 janvier 2001, dans la presse francophone, on retrouve ce même superbe exercice de la méthode Coué.

Vous dites que vous allez parfois dans le sud du pays pour faire des discours – on dirait presque que c'est la Bosnie ! Vous parlez « de la fin de la guerre froide entre le nord et le sud, d'avancée énorme dans le climat communautaire » et vous proclamez une fois de plus votre optimisme qui est un peu particulier par rapport aux autres affirmations que j'ai citées. De la Région de Bruxelles-capitale, largement évoquée par vos collègues Dewael et Sauwens, vous ne parlez jamais.

Comme Bruxelloise et comme francophone siégeant dans une assemblée fédérale, je ne peux que m'inquiéter de toutes ces déclarations.

Heureusement, je ne suis pas la seule à m'inquiéter de Bruxelles. En octobre dernier, Annemie Neyts, votre ancienne présidente, avait senti le vent venir. Elle déclarait déjà : « J'assiste à la confirmation de ce que je pressens depuis une dizaine d'années. La Belgique se dirige irrémédiablement vers le confédéralisme. » Sa pensée peut se résumer en une phrase : « Si on néglige Bruxelles, le pays éclate. »

Comme Mme Neyts, je pense que Bruxelles est une Région qui a un rôle essentiel de trait d'union entre les Communautés et qu'elle est la pierre angulaire de tout l'édifice institutionnel belge.

Les nouvelles du dernier Comité de concertation en date du 15 décembre – après le dépôt de ma demande d'explications – ne me rassurent guère.

La Flandre s'est vu préciser l'accord concernant son décret relatif à l'autonomie fiscale, la concrétisation de la régionalisation du commerce extérieur et de l'agriculture.

La Wallonie semble avoir reçu ses apaisements en ce qui concerne le refinancement de la Communauté et le calcul de l'intervention de la solidarité nationale, dans le cadre de l'autonomie fiscale prévue dans le décret flamand.

Bruxelles a obtenu de pouvoir assister aux discussions, ce qui n'était pas le cas auparavant.

Les prochains rendez-vous semblent être le 23 janvier pour le Comité de concertation et le 26 pour le Conseil des ministres.

On parle aussi d'une CIG permanente, comme pour l'Europe. À la différence près qu'il ne s'agirait pas de l'élargissement de l'Europe, mais du rétrécissement de la Belgique. Après l'échec total du sommet de Nice, j'ai quelques inquiétudes.

En fait, rien n'a changé, monsieur le premier ministre. L'« entente communautaire » n'est que « de l'artifice » selon

Eigenlijk is er niets veranderd. De "communautaire verstandhouding" is slechts "artificieel" voor de heer Picqué, "wind" voor de heer Moureaux en een "misleidende illusie" volgens de heer Hasquin.

Kan de eerste minister precies uitleggen wat hij verstaat onder "samenwerkingsfederalisme"? Wat is het verschil tussen samenwerkingsfederalisme en confederalisme? Gaat het om een samenwerking tussen Vlaanderen en Wallonië? Welk lot is Brussel daarin beschoren?

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Ik wens de zaak niet zover te drijven als mijn zeer geachte collega en zal de eerste minister niet verantwoordelijk stellen voor elke uitspraak die in dit land wordt gedaan.

Natuurlijk heb ik op de televisie de verklaring van de heer Collignon gehoord waarin hij zijn *amour pour la patrie sacrée*, Frankrijk, uitdrukte. Hiermee bevestigde hij de stelling die we in een recent werk van professor Stengers terugvinden, dat in Wallonië sinds 1830 steeds een partij van rattachisten of bonapartisten heeft bestaan die met heimwee terugdachten aan de eenheid met Frankrijk. Ik heb er begrip voor dat de heer Collignon deze wens uitdrukt. Hij draagt trouwens een typisch Franse naam en geen Waalse zoals Van Cauwenberghe of Onkelinx.

Deze verklaringen zijn wat ze zijn, maar ze leiden me wel naar de grond van de zaak. De heer Vandenberghe heeft de communautaire problemen in de ijskast gestopt. We weten wat hiervan het gevolg was. De huidige meerderheid stopte de huidige communautaire problemen niet in een ijskast, maar in een igloo, de Costa. Daar draaien de leden rondjes om zich warm te houden. Er worden regelmatig communiqués gepubliceerd, maar er is nog geen enkele tekst ingediend in de Kamer of de Senaat. Ik moet de pers erop nalezen om te vernemen wat er op communautair vlak gebeurt. Na achttien maanden stellen we vast dat nog geen vooruitgang is geboekt en dat nog geen gevolg is gegeven aan het rapport dat de Senaat tijdens de vorige regeerperiode heeft opgesteld en waarin een aantal technische aanpassingen werden voorgesteld waarvoor een grote meerderheid zou kunnen worden gevonden.

We worden geconfronteerd met een slechte regeermethode. De Senaat had onmiddellijk met de opdracht moeten worden belast om het communautaire gesprek voort te zetten en conclusies te trekken. Nu blijft het bij een louter politieke methode waarbij principiële akkoorden worden gesloten. Tussen een principiële akkoord en een concrete wettekst, waar de duivel in het detail zit, is een zeer groot verschil.

Natuurlijk zorgt die methode ervoor dat deze of gene in het licht van de eigen politieke agenda krasse verklaringen aflegt. Die hebben weliswaar een concreet resultaat tot doel, maar tot op heden is er nog niets gerealiseerd.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Ik zal zowel antwoorden op de opmerkingen van mevrouw Willame als op de interventie van de heer Vandenberghe. Als mevrouw Willame het toestaat, zal ik eerst reageren op de heer Vandenberghe, want die had echt beter gezwegen!

M. Picqué, « du vent » pour M. Moureaux, et « des illusions mystificatrices » d'après M. Hasquin.

En bref, monsieur le premier ministre, car je pourrais aussi épiloguer longtemps, pourriez-vous préciser ce que vous entendez par « fédéralisme de coopération » ? Quelle est la différence entre le fédéralisme de coopération et le confédéralisme ? S'agit-il d'une coopération à deux, entre la Flandre et la Wallonie ? Quel sort réservez-vous à Bruxelles dans ce que vous appelez ce fédéralisme de coopération ? J'aime savoir ce que les mots veulent dire, même si certaines formules sont assez jolies. Je vous remercie de votre attention et de votre présence.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Je ne rendrai pas le premier ministre responsable de toutes les déclarations faites dans ce pays. J'ai bien sûr entendu les déclarations de M. Collignon qui exprimait son « amour pour la patrie sacrée », la France. Je peux comprendre son souhait d'union avec la France et ses déclarations ont en tout cas le mérite de conduire au fond de l'affaire.*

M. Vandenberghe avait mis les problèmes communautaires au frigo et nous savons à quoi cela a mené. La majorité actuelle a placé ces problèmes dans un igloo, la Ciiiri, qui, après 18 mois, n'a toujours enregistré aucun progrès.

Il aurait fallu d'emblée charger le Sénat de poursuivre le dialogue communautaire et d'en tirer les conclusions. Aujourd'hui, on n'obtient que des accords de principe, ce qui est très différent d'un texte de loi.

Cette méthode donne évidemment lieu à de mâles déclarations de l'un ou l'autre. Elles n'ont toutefois eu aucune conséquence tangible à ce jour.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Je vais répondre tant aux remarques formulées par Madame Willame qu'à l'intervention de M. Vandenberghe. Si vous le permettez, Madame Willame, je vais d'abord répliquer à M. Vandenberghe parce qu'il a vraiment raté l'occasion de se

Gedurende meer dan acht jaar kenden we in ons land een absoluut immobilisme op het vlak van communautaire dossiers. Acht jaar lang kwam er in die dossiers geen beweging, omdat op communautair vlak een houding werd aangenomen van pure vijandigheid tussen het noorden en het zuiden. Iedereen herinnert zich allicht de televisiebeelden nog over een Waalse feestdag, waarbij de minister-president van de Vlaamse regering zich liet interviewen terwijl zijn hond in zijn nabijheid speelde met een plastic haan. Nooit heeft iemand geweten of daarmee naar Dehaene of naar de Walen werd verwezen. Op de dag van de Vlaamse gemeenschap was er trouwens ook telkens wel een Waals of Franstalig politicus te vinden die het nodig achtte kwetsende woorden te spreken ten opzichte van de Vlaamse overheid, de Vlaamse gemeenschap of de Vlaamse feestdag.

Gedurende meer dan acht jaar bestond er rivaliteit tussen de federale overheid enerzijds en de gewesten en de gemeenschappen anderzijds, zelfs tot op het karikaturale af. Hierover werden trouwens meerdere karikaturen gemaakt die terug te vinden zijn in de jaaroverzichten.

Gedurende acht jaar bestond er immobilisme ten opzichte van het oplossen van communautaire dossiers, die nochtans een oplossing vereisten.

Denk maar aan het probleem van de leerlingenaantallen dat reeds bestond toen ik in de regering stapte. De heer Damseaux, die moeilijkheden had met het tellen van de leerlingen nam ontslag, wat evenwel niet inhield dat ze daarna sneller werden geteld. Dertien jaar heeft het geduurd vooraleer een oplossing werd gevonden.

Een ander voorbeeld is de regionalisering van de gemeente- en provinciewet. In 1993 is er een werkgroep opgericht op basis van het Sint-Michielsakkoord. We wachten nog altijd op het resultaat van deze werkgroep die is opgericht door de vorige regering, de vorige meerderheid, met de steun van de Groenen die daarvoor iets in ruil hebben gekregen.

Er werd gesproken over de snelheid en de efficiëntie waarmee de communautaire dossiers in het verleden werden afgehandeld. Maar hoe lang werd er niet gediscussieerd over de herfinanciering van de gemeenschappen en over de fiscale autonomie? Het Vlaams Parlement keurde tientallen moties goed waarin het meer fiscale autonomie opeiste. Niet alleen de Vlamingen vroegen dit maar ook regionalisten uit het zuiden van het land. Ze gaven terecht de voorkeur aan meer financiële verantwoordelijkheid om zich te kunnen bevrijden uit het financiële keurslijf waarin ze tot op heden gekneld zitten. Gedurende acht jaar heeft men hierover getwist zonder een oplossing te vinden.

Een ander voorbeeld. Van in het begin van mijn politieke carrière hoor ik spreken over de noodzaak om Landbouw te regionaliseren. Bij iedere nieuwe regeerperiode werd aangekondigd dat men er werk ging van maken, maar er kwam nooit iets van terecht.

Ik kan hetzelfde zeggen over Buitenlandse Handel en over veel andere problemen zoals de trekkingsrechten inzake het werkgelegenheidsbeleid dat nochtans door de drie gewesten wordt opgeëist. Ook die overheveling is nooit gerealiseerd.

taire !

Pendant plus de huit ans, notre pays a connu l'immobilisme absolu au plan communautaire, à cause de l'attitude d'hostilité réciproque adoptée par les entités fédérées. Pendant plus de huit ans, nous avons connu la rivalité entre l'État fédéral et les Communautés et Régions. Pendant huit ans, nous avons connu l'immobilisme à l'égard des dossiers communautaires qui exigeaient pourtant une solution. Je pense par exemple au problème du nombre d'élèves. Éprouvant des difficultés à les compter, M. Damseaux démissionna, ce qui n'eut toutefois pas pour effet d'accélérer le comptage. Il a fallu attendre treize ans pour trouver une solution.

Je vous donne un autre exemple : la régionalisation de la loi communale et provinciale. Un groupe de travail a été créé sur la base de l'accord de la Saint-Michel en 1993. On attend toujours le résultat de ce groupe de travail créé par le gouvernement précédent, par la majorité précédente, avec l'aide des Verts qui ont obtenu certaines choses en échange. On attend toujours les résultats de cette bonne méthode de travail qui devait faire avancer les choses sur le plan communautaire en ce qui concerne la régionalisation de la loi communale et de la loi provinciale.

Pour vous donner un autre exemple, on a parlé de la rapidité, de l'efficacité, dans le passé, du traitement des dossiers communautaires. Or, combien de temps a-t-on parlé du refinancement des Communautés ? Il en va de même pour l'autonomie fiscale. J'ai vu le Parlement flamand approuver des dizaines et des dizaines de motions réclamant davantage d'autonomie fiscale. Cette demande émanait non seulement des Flamands mais aussi, et à juste titre, des régionalistes du sud du pays. Ils demandaient plus de responsabilités financières plutôt que de rester enfermés dans le carcan qui subsiste jusqu'ici sur le plan financier. Qu'a-t-on fait ? Pendant huit ans, on a parlé de ces problèmes, on s'est disputé sur ces thèmes mais on ne les a jamais résolus.

Il en va aussi de même pour l'agriculture. Dès mon entrée en politique, j'ai entendu parler de la nécessité de régionaliser l'agriculture. À chaque législature, on affirmait qu'on allait s'y atteler, mais toujours sans effet.

La situation est la même pour le commerce extérieur et pour

Wanneer men mij vraagt wanneer er resultaten zullen zijn, dan maak ik altijd de vergelijking met de voorbije legislaturen. Vele jaren spraken gewesten en gemeenschappen niet meer met elkaar. Uiteindelijk was er het gevoel te leven in een federalisme van voortdurende scheiding.

Een splitsingsfederalisme dus. De problemen worden dossier per dossier opgelost. Ik geef u zo dadelijk details over de verschillende ontwerpen van bijzondere wet die de basis vormen voor de oplossing van de verschillende problemen.

Drie communautaire akkoorden werden gesloten. Het eerste kwam einde 1999 tot stand en betreft het probleem van de leerlingenaantallen. Dat probleem is opgelost met de hulp van het Rekenhof.

Sindsdien heb ik geen vragen om uitleg meer gekregen. Ik verwacht nog altijd een massa vragen over het feit dat dit probleem nu is opgelost, maar ik krijg geen enkele kritiek, noch vanuit het noorden, noch vanuit het zuiden van het land. Men heeft zich neergelegd bij de objectieve methode die door de regering en de meerderheid is uitgewerkt en door het Rekenhof wordt toegepast. Dat is een belangrijke vaststelling. Dertien jaar van discussie zijn eindelijk afgesloten met een oplossing.

Ik geef toe dat het probleem van de trekkingsrechten inzake werkgelegenheidsprogramma's met het eerste akkoord niet werd opgelost, omdat de Raad van State ons heeft gezegd dat we deze transfer niet kunnen regelen zonder de Bijzondere Wet te wijzigen.

Het tweede akkoord heeft betrekking op de landbouw en de buitenlandse handel. Daarbij hebben we ook bepaald dat er tegelijkertijd met de transfer van de landbouw een samenwerkingsakkoord rond buitenlandse handel moet worden afgesloten.

Bovendien is er het Lambermontakkoord dat het conflict regelt rond de leerlingenaantallen en de regionalisering van de gemeente- en provinciewet en de connexe wetten. Het gaat dus niet langer, zoals in 1993, om een werkgroep die het probleem nooit oplost.

Ten derde, de herfinanciering van de Gemeenschappen waarover ik in mijn verklaring van 17 oktober heb gesproken.

Ten vierde, een belangrijke uitbreiding van de autonomie en fiscale verantwoordelijkheid van de Gewesten en Gemeenschappen.

Ten vijfde, de regionalisering van Landbouw en Buitenlandse Handel en het samenwerkingsakkoord rond Buitenlandse Handel.

Tot slot is er het probleem van de trekkingsrechten inzake werkgelegenheidsprogramma's en de regionalisering van een deel van de winst van de Nationale Loterij. Zoals u weet is 30 tot 40% van deze winsten bestemd voor de Gemeenschappen. In de toekomst zullen de Gewesten en Gemeenschappen

bien d'autres problématiques encore, comme les droits de tirage en ce qui concerne la politique de résorption du chômage, dont le transfert est pourtant réclamé par les trois régions de notre pays. Cela n'a non plus jamais été réalisé.

Lorsqu'on me demande quand nous aboutirons à des résultats, je fais toujours la comparaison avec les législatures précédentes. Pendant de longues années, les Régions et Communautés ne se sont pas parlé. On finissait par avoir l'impression de vivre dans un fédéralisme de séparation continue.

Un fédéralisme de scission. C'est ce qui a changé avec ce nouveau gouvernement, madame Willame. Les problèmes sont traités dossier par dossier. Je donnerai tout à l'heure des détails au sujet des différentes projets de loi spéciale. Ils constitueront une base de solution pour ces différents problèmes.

Trois accords communautaires ont eu lieu. Le premier a été conclu à la fin de l'année 1999 et porte sur le problème du comptage des élèves. Ce problème a été résolu avec l'aide de la Cour des comptes.

Depuis, je n'ai plus reçu aucune demande d'explications. Ni le nord ni le sud du pays ne m'adressent de critiques. On a pris son parti d'une méthode objective élaborée par la majorité et appliquée par la Cour des comptes.

J'admets que nous n'avons pas pu régler le problème des droits de tirage en matière de programmes de résorption du chômage, car le Conseil d'État nous a avertis que nous ne pouvions régler ce transfert sans modifier la loi spéciale.

Le deuxième accord porte sur l'agriculture et le commerce extérieur. Là aussi nous avons déterminé que le transfert de l'agriculture doit aller de pair avec un accord de coopération sur le commerce extérieur.

Troisièmement, l'accord du Lambermont règle le conflit du comptage des élèves ainsi que la régionalisation de la loi communale et provinciale et les lois connexes. Il ne s'agit donc plus, comme en 1993, d'un groupe de travail qui ne résout jamais le problème.

Troisièmement, le refinancement des Communautés, dont j'ai parlé dans ma déclaration du 17 octobre.

Quatrièmement, une extension importante de l'autonomie et de la responsabilité fiscales des Régions et des Communautés.

Cinquièmement, la régionalisation de l'Agriculture et du Commerce extérieur, ainsi que l'accord de coopération en ce qui concerne ce dernier.

Enfin, le problème des droits de tirage pour les plans de résorption du chômage ainsi que la régionalisation d'une partie des profits de la Loterie nationale. Comme vous le savez, entre 30 et 40% de ces profits sont destinés aux Communautés. Il s'agira à l'avenir d'une compétence

hiervoor ook bevoegd zijn.

Dat toont al aan dat we erin zijn geslaagd de politieke akkoorden te bereiken die het mogelijk moeten maken in 2001 de Bijzondere Wetten goed te keuren. We staan daarmee al vrij ver. Op 18 en 19 januari aanstaande komt de zogenaamde Lambermontgroep samen, de intergouvernementele groep die ook over het Lambermontakkoord heeft onderhandeld en waarin alle niveaus vertegenwoordigd zijn, ook de Brusselse Regering in de persoon van de minister-president en een tweede vertegenwoordiger. Deze groep zal de teksten van de Bijzondere Wetten lezen en nagaan of ze goed zijn. Ze moeten uiteraard goed zijn, want anders komt de heer Vandenberghe ons weer verwijtend vragen waarom we niet enkele maanden meer de tijd hebben genomen om degelijke teksten op papier te zetten. De ontwerp teksten zijn dus klaar en worden gezamenlijk gelezen door de vertegenwoordigers van de federale regering en van de deelregeringen. Het is de bedoeling dat het geheel op 23 januari aanstaande in het Overlegcomité wordt besproken, en op 26 januari in de Ministerraad. Daarna worden de Bijzondere Wetten doorgestuurd naar de Raad van State en dan bij het Parlement ingediend.

Mevrouw Willame heeft het over concrete resultaten. Nadat gedurende acht jaar niets was bereikt, lossen wij nu concrete dossiers op die in ons politiek systeem te lang hebben angesleept.

Samenwerkingsfederalisme betekent de wil van ieder Gewest en elke Gemeenschap om naar elkaar te luisteren, met elkaar te praten, aanwezig te zijn bij elkaars feesten, intergouvernementele conferenties te organiseren. De heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, ontmoet geregeld de heer Van Cauwenberghe van het Waals Gewest en de heer de Donnée, minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ze sluiten akkoorden over concrete problemen die al veel te lang bestaan.

In dat samenwerkingsfederalisme proberen wij ook problemen op te lossen en een gemeenschappelijk beleid uit te bouwen in het kader van intergouvernementele en interministeriële conferenties. Er werd al een intergouvernementele conferentie georganiseerd om een antwoord te vinden op de uitdagingen van de Europese Top van Lissabon. In februari komt er een tweede intergouvernementele conferentie om de vooruitgang in dat dossier te evalueren.

Hetzelfde geldt voor de GSM-normen. Tijdens een interministeriële vergadering hebben we voor de drie Gewesten een gemeenschappelijke norm kunnen definiëren en voor de geluidsoverlast zullen we de volgende maanden op dezelfde manier werken. Wij zijn voorstander van een harmonisering in deze materie. Het samenwerkingsfederalisme betekent de wil van de verschillende Gewesten en Gemeenschappen en de verschillende regeringen van dit land om samen te werken en om vanuit verschillende bevoegdheden een gemeenschappelijk beleid tot stand te brengen.

Een dergelijk beleid is nu wel mogelijk omdat veel beleidsverantwoordelijken een andere houding aannemen dan in het verleden. Ze hoeden er zich voor nog langer kwetsende

attribuée aux Régions et Communautés.

Cela prouve que nous avons obtenu les accords politiques qui doivent permettre d'adopter les lois spéciales en 2001. Le groupe intergouvernemental qui a négocié l'accord du Lambermont se réunira les 18 et 19 janvier prochains. Tous les niveaux y sont représentés, y compris le gouvernement bruxellois. Ce groupe relira les textes des lois spéciales, qui doivent en effet être irréfutables, car sinon M. Vandenberghe nous demandera pourquoi nous n'avons pas pris quelques mois de plus pour les rédiger. L'ensemble des textes sera discuté le 23 janvier en comité de concertation et le 26 janvier au sein du Conseil des ministres. Les lois spéciales seront ensuite transmises au Conseil d'État puis déposées au parlement.

Mme Willame considère qu'il s'agit de résultats concrets. Après n'avoir rien obtenu pendant huit ans, on résout maintenant des dossiers concrets qui ont traîné beaucoup trop longtemps dans notre système politique.

Le fédéralisme de coopération, c'est cette volonté de chaque Région et de chaque Communauté de s'entendre, de se parler, d'être présentes lors des fêtes respectives, d'organiser des conférences intergouvernementales. M. Dewael, ministre-président du gouvernement flamand, rencontre régulièrement M. Van Cauwenberghe de la Région wallonne. Il fait de même avec M. de Donnée, ministre-président de la Région de Bruxelles-capitale. Ils concluent des accords sur des problèmes concrets qui se posent depuis trop longtemps dans notre pays.

Ce fédéralisme de coopération consiste également à essayer, dans le cadre de conférences intergouvernementales et interministérielles, de résoudre certains problèmes, de mettre sur pied une politique commune. Ainsi, une conférence intergouvernementale a déjà été organisée en vue d'apporter des réponses aux défis lancés lors du sommet européen de Lisbonne. Au mois de février aura lieu une deuxième conférence intergouvernementale qui évaluera l'état d'avancement de ce dossier.

Il en va de même pour les normes GSM. Une réunion interministérielle a permis de déterminer une norme commune aux trois Régions et l'on va procéder de la même manière pour les nuisances sonores dans les prochains mois. Nous pensons, en effet, qu'il faut aussi tendre vers une harmonisation en cette matière. C'est cela le fédéralisme de coopération, c'est la volonté des différentes Régions et Communautés et des différents gouvernements de ce pays de collaborer et de mettre des politiques communes sur pied, à partir des différentes compétences. Cette politique permettra, je le crois, de résoudre les problèmes de notre pays. C'est rendu possible maintenant alors que ce n'était pas le cas dans le passé, grâce au changement d'attitude de bon nombre de responsables politiques. On évite ces mots qui tuent et qu'on a

uitspraken te doen. We hebben die de voorbij jaren te veel gehoord.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Mijnheer de eerste minister, uw antwoord verrast mij nauwelijks, maar het laat mij op mijn honger. Ik heb ten eerste de indruk dat u zich veeleer gericht hebt tot de heer Vandenberghe dan tot mij, wat typisch is voor de betrekkingen die u met de verschillende Gemeenschappen onderhoudt. Bovendien beweert u dat er gedurende acht jaar niets is gedaan. Nochtans hebben we in 1993 een vrij belangrijke staatshervorming doorgevoerd! De toenmalige oppositie, de liberalen, kunnen u dat bevestigen.*

U zegt dat de zaken nu vooruitgaan en dat de Gemeenschappen met elkaar praten, maar dat lijkt mij tot nu toe toch nog erg oppervlakkig te zijn.

Er zijn natuurlijk de Sint-Elooisakkoorden, maar over Landbouw, het Lambermontakkoord en de Buitenlandse Handel hebben we nog geen enkele tekst gezien. Zo lang er op het communautaire vlak echter geen akkoord is over iedere zin, over elk woord dat een der Gewesten aanbelangt, is er immers geen akkoord.

Wij maken ons dus zorgen over de verklaringen die worden afgelegd. Ze lijken op het eerste gezicht ongevaarlijk, maar ze worden door belangrijke personen afgelegd. Ik vrees dat de Franstaligen zich op een beleefde manier laten bedotten.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Ik wil geen intentieproces maken, maar de eerste minister leeft in het verleden. Hij spreekt alsof ik hier zit als de advocaat van het verleden en mij moet verantwoorden voor het verleden. Dit is niet het geval, het gaat over de realisaties die worden aangekondigd en die in teksten moeten worden gegoten. We hebben in oktober de verklaringen gehoord van de eerste minister; drie maanden later hebben we nog altijd geen teksten. Die zullen er wellicht komen na het advies van de Raad van State en dan zullen we ze op hun merites beoordelen. Beweren dat er niets is gebeurd en dat het land de afgelopen jaren in een communautaire oorlog verkeerde, stemt niet overeen met de werkelijkheid. Ik zou heel wat voorbeelden kunnen geven van verklaringen van de heren Dewael en Denys in de oppositie, dan zou de eerste minister kunnen merken dat die niet van aard waren om de communautaire rust te herstellen.

– **Het incident is gesloten.**

Regeling van de werkzaamheden

De voorzitter. – Het Bureau stelt voor volgende week deze agenda voor:

Donderdag 18 januari 2001 om 15 uur

In memoriam de heer Paul Vanden Boeynants, minister van Staat.

entendus trop souvent ces dernières années.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Monsieur le Premier ministre, votre réponse ne me surprend guère mais elle me laisse sur ma faim. Il semble tout d'abord que vous ayez plus répondu à M. Vandenberghe qu'à moi-même, ce qui est déjà symptomatique des rapports que vous entretenez avec les différentes Communautés. Ensuite, vous avez déclaré que rien n'avait bougé durant huit ans. Or, il me semble qu'il y eut une réforme de l'État relativement importante en 1993 ! Demandez à ceux qui étaient dans l'opposition à l'époque, à savoir les libéraux, s'il n'y a pas eu une réforme de l'État ! Je ne suis pas sûre qu'ils vous diront qu'il ne s'est rien passé du tout !

Vous affirmez que les choses avancent et que les Communautés se parlent mais, jusqu'à présent, tout cela me paraît très superficiel.

Bien sûr, il y a les accords de la Saint-Éloi qui furent votés mais, pour tout le reste, tout ce qui concerne l'agriculture, les accords du Lambermont, le commerce extérieur, nous n'avons encore vu aucun texte ! Or, vous savez qu'en matière communautaire, tant qu'on n'a pas d'accord sur tout, on n'a d'accord sur rien. Tant qu'on n'a pas d'accord sur la moindre phrase, le moindre mot qui concerne telle ou telle Région, on peut dire que rien n'est encore fait.

Nous sommes donc inquiets par rapport aux déclarations des uns et des autres. Elles semblent superficielles si ce n'est l'importance des personnalités qui s'expriment sur ce qui sera ou ce qui devrait être conclu. Nous craignons qu'il n'y ait que des apparences d'entente et, en tant que francophone, j'ai l'impression que nous nous faisons posséder, tout en étant traités très poliment.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Le premier ministre semble croire que je dois justifier le passé. Ce n'est pas le cas. Nous avons entendu les déclarations du premier ministre en octobre. Trois mois plus tard, nous attendons toujours les textes. Nous les obtiendrons probablement lorsque le Conseil d'État se sera prononcé. C'est alors que nous les jugerons.*

Il est faux d'affirmer que rien ne s'est passé et que le pays a vécu en état de guerre communautaire ces dernières années. Certaines déclarations de MM. Dewael et Denys n'étaient pas de nature à rétablir la paix communautaire.

– **L'incident est clos.**

Ordre des travaux

M. le président. – Le Bureau propose l'ordre du jour suivant pour la semaine prochaine :

Jeudi 18 janvier 2001 à 15 heures

Éloge funèbre de M. Paul Vanden Boeynants, ministre d'État.

Inoverwegingneming van voorstellen.

Mondelinge vragen.

Evocatieprocedure

Wetsontwerp tot wijziging van verscheidene wetsbepalingen inzake de voogdij over minderjarigen; Stuk 2-509/1 tot 7.

Wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de voogdij over minderjarigen; Stuk 2-510/1 tot 4.

Vanaf 17.30 uur: Naamstemmingen over de afgehandelde agendapunten in hun geheel.

Vragen om uitleg:

- van mevrouw Iris Van Riet aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over “de aanwezigheid van kobalt in tandheelkundige legeringen” (nr. 2-306);
 - van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de minister van Binnenlandse Zaken over “de gebeurtenissen in december en januari voor het gebouw van de dienst Vreemdelingenzaken” (nr. 2-303);
 - van mevrouw Clotilde Nyssens aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over “de situatie van het huispersoneel bij een aantal Afrikaanse ambassades” (nr. 2-311);
 - van de heer Michel Barbeaux aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over “de achterstand bij de betaling van de facturen van de ziekenhuizen en de weerslag op de begroting van het RIZIV” (nr. 2-312);
 - van de heer Johan Malcorps aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie en aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over “de nood aan een éénvormig beleid ten aanzien van aandoeningen als het Balkansyndroom en het chronisch vermoeidheidssyndroom” (nr. 2-314);
 - van mevrouw Iris Van Riet aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over “de genderdimensie binnen het Copernicusplan” (nr. 2-307);
 - van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Justitie over “de bevoegdheden van de balies op het gebied van het sociaal statuut van de advocaat” (nr. 2-313);
 - van de heer Johan Malcorps aan de minister van Financiën over “de niet-toepassing van de wet van 16 juli 1993 betreffende de ecotaksen” (nr. 2-302);
 - van mevrouw Marie Nagy aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over “het Berlaymont-gebouw” (nr. 2-304).
- **De Senaat is het eens met deze regeling van de werkzaamheden.**

Prise en considération de propositions.

Questions orales.

Procédure d'évocation

Projet de loi modifiant diverses dispositions légales en matière de tutelle des mineurs ; Doc. 2-509/1 à 7.

Projet de loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire relatives à la tutelle des mineurs ; Doc. 2-510/1 à 4.

À partir de 17 heures 30 : Votes nominatifs sur l'ensemble des points à l'ordre du jour dont la discussion est terminée.

Demandes d'explications :

- de Mme Iris Van Riet au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur « la présence de cobalt dans les amalgames dentaires » (n° 2-306) ;
 - de Mme Anne-Marie Lizin au ministre de l'Intérieur sur « les événements de décembre et janvier devant l'Office des étrangers » (n° 2-303) ;
 - de Mme Clotilde Nyssens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « la situation du personnel domestique dans certaines ambassades africaines » (n° 2-311) ;
 - de M. Michel Barbeaux au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur « les retards de paiement des factures des hôpitaux et son impact sur l'équilibre du budget de l'INAMI » (n° 2-312) ;
 - de M. Johan Malcorps au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur « la nécessité d'une politique uniforme en ce qui concerne le syndrome des Balkans et le syndrome des fatigues chroniques » (n° 2-314) ;
 - de Mme Iris Van Riet au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur « la dimension du genre dans le plan Copernic » (n° 2-307) ;
 - de M. Vincent Van Quickenborne au ministre de la Justice sur « les compétences des barreaux pour ce qui est du statut social de l'avocat » (n° 2-313) ;
 - de M. Johan Malcorps au ministre des Finances sur « la non-application de la loi du 16 juillet 1993 relative aux écotaxes » (n° 2-302) ;
 - de Mme Marie Nagy au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur « le Berlaymont » (n° 2-304).
- **Le Sénat est d'accord sur cet ordre des travaux.**

Vraag om uitleg van mevrouw Erika Thijs aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de verkrijgbaarheid van geneesmiddelen in de ontwikkelingslanden» (nr. 2-293)

Mevrouw Erika Thijs (CVP). – Iedereen is het erover eens dat zonder de inschakeling van het internationale bedrijfsleven de bestrijding van dodelijke tropenziektes zoals AIDS, malaria en tbc faalt. Jaarlijks sterven er ongeveer 14 miljoen mensen in de ontwikkelingslanden aan infectieziekten die in principe met de bestaande essentiële geneesmiddelen bestreden kunnen worden. Maar armoede is de ziekteoorzaak nummer één. Ongeveer een derde van de wereldbevolking heeft nog steeds geen systematische toegang tot de meest essentiële maar dure geneesmiddelen en vaccins. De kosten voor geneesmiddelen drukken in het algemeen zwaar op het gezondheidsbudget van een ontwikkelingsland. Zo is de kost van een effectieve combinatietherapie van drie AIDS-remmers die de ontwikkeling van de ziekte slechts redelijk in toom houdt, ongeveer gelijk aan 30 maal het gemiddeld jaarsalaris in een ontwikkelingsland.

Bovendien blijken steeds meer tropische infectieziekten resistent te zijn aan de bestaande geneesmiddelen. Zo gebeurt het steeds vaker dat malariapatiënten niet meer kunnen worden geholpen omdat de parasieten multiresistent zijn. Onderzoek gericht op de ontwikkeling van nieuwe medicijnen en vaccins zijn dus meer dan ooit belangrijk. Toch blijkt uit de cijfers dat deze ziektes niet meer de prioriteit krijgen. Er wordt jaarlijks ongeveer 2400 miljard geïnvesteerd in research en ontwikkeling van nieuwe geneesmiddelen en vaccins. Daarvan gaat nog geen 10 procent naar ziekten waarmee het grootste deel van de bevolking wordt geconfronteerd. Zo gaat er slechts 0,1 procent van dit budget naar onderzoek en ontwikkeling van geneesmiddelen tegen malaria, terwijl deze ziekte verantwoordelijk is voor ongeveer 3 procent van de wereldwijde ziektelast. Voor de industrie is de ontwikkeling van middelen tegen tropische infectieziekten niet erg aantrekkelijk omwille van de hoge investeringskost en van de grote kans op mislukking. De verwachtingen omtrent afzet en winst zijn immers laag in die landen waar de koopkracht gering is. Tussen 1975 en 1997 waren van de ongeveer 1223 chemische verbindingen die leiden tot nieuwe geneesmiddelen, er maar 13 gericht op tropische ziekten. Het is bijgevolg van belang om deze schrijnende situatie te doorbreken.

Een bijkomend probleem voor de ontwikkelingslanden is de vrees voor stijgende prijzen van de geneesmiddelen ten gevolge van de invoering van de recente wereldwijde handelsakkoorden. In het verleden gold de stof- en procesbescherming voor geneesmiddelen in de ontwikkelingslanden voor een kortere periode dan de twintig jaar in de geïndustrialiseerde wereld.

Die beperkte octrooibescherming heeft een aantal van deze ontwikkelingslanden geholpen een lokale farmaceutische industrie op te bouwen, die nu nog essentieel is voor de voorziening van goedkope geneesmiddelen. De TRIPs-akkoorden verbieden die regeling, waardoor de octrooibescherming ook voor ontwikkelingslanden op 20 jaar

Demande d'explications de Mme Erika Thijs au secrétaire d'État à la Coopération au développement sur «l'accessibilité aux médicaments dans les pays en développement» (n° 2-293)

Mme Erika Thijs (CVP). – Chacun reconnaît que, sans le concours des entreprises internationales, la lutte contre les maladies tropicales mortelles, comme le sida, la malaria et la tuberculose, reste un échec. Dans les pays en voie de développement, près de 14 millions de personnes meurent, chaque année, de maladies infectieuses qui auraient en principe pu être combattues avec les médicaments essentiels existants. Mais la pauvreté est la cause numéro un de ces maladies. Près d'un tiers de la population mondiale n'a toujours pas accès aux médicaments et vaccins les plus essentiels, qui demeurent coûteux. Les coûts des médicaments grèvent en général lourdement le budget de la santé d'un pays en voie de développement.

En outre, de plus en plus de maladies infectieuses tropicales s'avèrent résistantes aux médicaments existants. La recherche orientée sur le développement de nouveaux médicaments et vaccins est donc plus que jamais capitale. Les chiffres révèlent toutefois que ces maladies ne sont plus considérées comme prioritaires. 10% à peine des 2.400 milliards investis chaque année dans la recherche et le développement de nouveaux médicaments concernent des maladies qui frappent la majeure partie de la population. Pour l'industrie, le développement de remèdes contre les maladies infectieuses tropicales n'est plus intéressant car les coûts d'investissement sont élevés et le risque d'échec important. Les perspectives de débouchés et de bénéfices sont en effet réduites dans ces pays où le pouvoir d'achat est faible. Il importe de remédier à cette situation désastreuse.

Les pays en voie de développement redoutent, par ailleurs, une hausse des prix des médicaments à la suite de l'introduction des récents accords sur le commerce mondial. Jadis, les brevets relatifs aux médicaments avaient, dans les pays en voie de développement, une durée de validité inférieure aux vingt ans prévus dans les pays industrialisés. Cela a permis aux pays en voie de développement de mettre en place une industrie pharmaceutique locale qui joue toujours un rôle essentiel dans l'approvisionnement en médicaments peu coûteux. L'accord sur les aspects des droits de propriété intellectuelle qui touchent au commerce, conclu dans le cadre de l'OMC, porte également à vingt ans cette protection des droits de propriété intellectuelle dans les pays en voie de développement. Différentes études ont en outre montré que les consommateurs des pays en voie de développement paient davantage pour les médicaments de marque que ceux des pays occidentaux, ce qui s'explique par l'absence de concurrence de la part des médicaments génériques dans les pays pauvres.

L'OMC offre certes une échappatoire en permettant aux autorités publiques de concéder des licences non volontaires, c'est-à-dire d'autoriser une entreprise à produire un médicament déterminé qui fait l'objet d'un brevet. En réalité, ce système est réservé à quelques pays en voie de développement importants et plus riches. La plupart des pays

wordt gebracht. Bovendien bleek uit studies dat consumenten voor merkgeneesmiddelen meer betalen in ontwikkelingslanden dan in Westerse landen. Aan de basis van dit opmerkelijk gegeven ligt het uitblijven van een generieke competitie in de ontwikkelingslanden waardoor de prijs jarenlang hoog kan worden gehouden.

Een uitweg werd evenwel geboden door de WTO via de zogenaamde dwanglicenties, waardoor een overheid aan een bedrijf de vergunning verleent om een bepaald geneesmiddel te produceren waarop een octrooi berust. In de realiteit is dit evenwel voorbehouden voor een aantal grotere of rijkere ontwikkelingslanden. Het gros van de ontwikkelingslanden blijft afhankelijk van de dure import.

Mijn vragen aan de staatssecretaris zijn de volgende.

De toegang tot geneesmiddelen impliceert meer dan betaalbare geneesmiddelen. De gebruikers in de ontwikkelingslanden moeten ook het juiste geneesmiddel voorgeschreven krijgen in de juiste hoeveelheid en met correcte gebruiksinstructies. Hier ligt een taak voor de basisgezondheidszorg. De versterking van de basisgezondheidszorg moet dan ook een uitgangspunt vormen in het ontwikkelingsbeleid. Welke initiatieven werden er op dit vlak al genomen?

Welke initiatieven ondersteunt de staatssecretaris om de toegang tot de geneesmiddelen in de ontwikkelingslanden te verbeteren?

Zijn er onderhandelingen op Belgisch of Europees niveau met de geneesmiddelenindustrie aan de gang om vaccins en betaalbare geneesmiddelen tegen tropische ziekten te ontwikkelen? Zo ja, welke, en op welke wijze worden zij door het Belgisch beleid ondersteund? Wat is de stand van zaken in de ontwikkelingsfase?

Nederland investeert in 2000 en 2001 ongeveer 17 miljoen gulden in drie initiatieven van publiek-private samenwerking. In welke mate ondersteunt het Belgisch ontwikkelingsbeleid internationale initiatieven van publiek-private samenwerking?

Welke initiatieven zal de staatssecretaris op dit vlak nemen tijdens het Europees voorzitterschap van ons land?

Welke houding neemt onze regering aan ten aanzien van de TRIPs inzake de octrooibescherming van geneesmiddelen? Welke stappen zal de staatssecretaris tijdens het Europees voorzitterschap doen om een uitzonderingsstatus voor essentiële geneesmiddelen te verkrijgen in de wereldhandelsakkoorden?

(Voorzitter: de heer Jean-Marie Happart, ondervoorzitter.)

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Mevrouw Thijs heeft een belangrijke problematiek aangekaart. In feite is te toegang tot geneesmiddelen slechts het topje van de ijsberg van het algemeen probleem van de toegang tot de gezondheidszorg. Voor veel mensen in de armste landen en voor de armste lagen van de bevolking daar, is gelijk welke vorm van wetenschappelijk verantwoorde gezondheidszorg niet beschikbaar, en zeker geen geneesmiddelen. Anderzijds is een aanvaardbaar niveau van gezondheidszorg maar een aspect van gezondheid, naast preventie, hygiëne en dergelijke meer.

en voie de développement restent tributaires des coûteuses importations.

Mes questions au secrétaire d'État sont les suivantes.

L'accès aux médicaments ne se borne pas à l'offre de médicaments abordables. Il faut aussi que les consommateurs des pays en voie de développement se voient prescrire le bon médicament, dans la bonne quantité et avec les instructions correctes. Cette responsabilité incombe au secteur des soins de santé de base. Il faut donc que le renforcement de ce secteur constitue une priorité de la politique d'aide au développement. Quelles initiatives ont été prises dans ce domaine ?

Quelles initiatives le secrétaire d'État soutient-il pour améliorer l'accès aux médicaments dans les pays en voie de développement ?

Des négociations sont-elles menées, à l'échelon belge et européen, avec l'industrie pharmaceutique en vue du développement de vaccins et médicaments abordables contre les maladies tropicales ? Dans l'affirmative, lesquelles et de quelle manière sont-elles appuyées par la politique belge ? Où en est la phase de développement ?

En 2000 et 2001, les Pays-Bas investissent près de 17 millions de florins dans trois initiatives associant les secteurs public et privé. Dans quelle mesure la politique belge d'aide au développement soutient-elle les initiatives internationales de collaboration entre le public et le privé ?

Quelles initiatives le secrétaire d'État prendra-t-il, dans ce domaine, pendant la présidence belge de l'Union européenne ?

Quelle attitude notre gouvernement adopte-t-il à l'égard de l'accord sur les aspects des droits de propriété intellectuelle qui touchent au commerce, en ce qui concerne les brevets relatifs à des médicaments ? Quelles démarches le secrétaire d'État entreprendra-t-il pendant la présidence belge pour imposer, dans les accords sur le commerce mondial, un statut d'exception pour les médicaments essentiels ?

(M. Jean-Marie Happart, vice-président, prend place au fauteuil présidentiel.)

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – *L'accès aux médicaments n'est en fait que le sommet de l'iceberg que constitue le problème général de l'accès aux soins de santé. De nombreuses personnes des pays les plus pauvres ne peuvent bénéficier d'aucune forme quelconque de soins de santé à base scientifique et a fortiori de médicaments. Par ailleurs, un niveau acceptable de soins de santé ne représente qu'un aspect de la santé, au même titre que la prévention, l'hygiène, etc.*

Il importe toutefois d'aborder en ce moment précis la problématique des médicaments et ce, pour diverses raisons.

Toch is het belangrijk de problematiek van de toegang van geneesmiddelen juist nu op de agenda te plaatsen. Daarvoor zijn er verschillende redenen. Mevrouw Thijs wees zelf al op het fenomeen dat voor een aantal medicijnen bij traditionele ziekten resistentie toeneemt, zelfs algemeen wordt. Omdat dit zich niet alleen in de Derde Wereld, maar ook bij ons voordoet, moet ik ook verwijzen naar de nationale antibiotica-campagne van mijn collega's Aelvoet en Vandenbroucke.

Er is ontegensprekelijk een gebrek aan research inzake tropische aandoeningen. Dat heeft natuurlijk veel, zo niet alles te maken met de gebrekkige koopkracht. Waar geen koopkracht is, valt er voor de commerciële sector weinig te rapen. Marktmechanismen alleen bieden dan geen oplossing.

Het opduiken van een nieuwe epidemische ziekte, namelijk aids, heeft gezorgd voor een explosie aan onderzoeksinitiatieven. Maar ook hier weer hebben economische winstmogelijkheden de grenzen van de research mede bepaald. Zeker in een aantal Afrikaanse landen hebben we af te rekenen met een humanitaire noodtoestand. Daarover heeft deze assemblee reeds herhaaldelijk gedebatteerd, ik zal hierop niet opnieuw ingaan.

De verkrijgbaarheid van geneesmiddelen op mondiaal niveau overstijgt mijn bevoegdheid en overstijgt evenzeer het Belgische niveau. Een Europese en mondiale aanpak is hier op zijn plaats. De Wereldgezondheidsorganisatie en UNAIDS hebben de laatste jaren belangrijke inspanningen gedaan voor de promotie van de samenwerking tussen de privé-sector, meer bepaald de geneesmiddelenindustrie, en de publieke sector. Zo'n samenwerking is beloftevol, al dient onmiddellijk te worden gewezen op het belang van de leidende rol die de overheidsinstellingen moeten spelen voor het bewaken van de sociale doelstelling van die samenwerking.

Eind september organiseerde de Europese Commissie een rondetafelconferentie op hoog niveau over de strijd tegen de drie belangrijkste infectieziekten: malaria, tuberculose en HIV/aids. De voornaamste thema's waren het optimaliseren van de werking van de gezondheidsdiensten, de verkrijgbaarheid van geneesmiddelen en het stimuleren van research. Basisdocument van deze conferentie was een beleidsnota van de Europese Commissie die tot stand kwam in samenwerking met zes Europese commissarissen, waaronder de heer Lamy, commissaris voor Handel, en de heer Busquin, commissaris voor Wetenschapsbeleid, en die in november door de Europese Ministerraad voor Ontwikkelingssamenwerking werd onderschreven.

Tijdens de conferentie kwam ook de samenwerking tussen de Europese instellingen, de nationale donorinstellingen, de Wereldgezondheidsorganisatie en andere VN-instellingen gecoördineerd door UNAIDS, de privé-sector en de niet-gouvernementele organisaties, waaronder ook het Rode Kruis, ter sprake. Er werd gestreefd naar een coherente coördinatie en een en ander werd als een innovatie aangezien.

De Commissie wenst mijns inziens terecht allesomvattende onderhandelingen te voeren met de farmaceutische industrie. Het zou ook mogelijk zijn te werken met gedifferentieerde prijzen, prijzen die verschillen van land tot land en aangepast zijn aan de aanwezige koopkracht. Sommigen, waaronder de Verenigde Staten, wijzen op het gevaar voor parallelle import tegen dumpingprijzen. Onoplosbaar is dat echter niet.

Madame Thijs a souligné que la résistance des maladies traditionnelles aux médicaments s'accroît. Ce phénomène s'observe également chez nous, comme l'indique la campagne nationale sur les antibiotiques menée par mes collègues Aelvoet et Vandenbroucke.

Il est incontestable que la recherche relative aux maladies tropicales n'est pas suffisante. Ceci s'explique largement, sinon totalement, par la faiblesse du pouvoir d'achat des personnes intéressées par ces médicaments. Les mécanismes du marché n'offrent donc pas de solution.

L'apparition du sida a engendré une explosion des initiatives de recherche. Mais là aussi, la recherche est influencée par les possibilités économiques de faire des bénéfices. Certains pays d'Afrique sont confrontés à une catastrophe humanitaire. Le Sénat en a déjà débattu, je n'y reviendrai pas.

L'accès aux médicaments au niveau mondial dépasse mes compétences et celles de la Belgique. C'est une approche européenne et mondiale qu'il convient de développer ici. Ces dernières années, l'Organisation mondiale de la Santé et l'ONUSIDA ont fourni des efforts importants pour promouvoir la collaboration entre le secteur privé, en particulier l'industrie pharmaceutique, et le secteur public. Cette collaboration est prometteuse même s'il faut d'emblée mettre en évidence l'importance du rôle que doivent jouer les organismes publics pour préserver la finalité sociale que doit avoir cette collaboration.

Fin septembre, la Commission européenne a organisé une conférence de haut niveau sur la lutte contre la malaria, la tuberculose et le HIV/sida. Les thèmes principaux étaient l'optimisation du fonctionnement des services de santé, la disponibilité de médicaments et l'encouragement de la recherche. Le document de base de cette conférence était une note politique de la Commission européenne, rédigée conjointement par six commissaires et approuvée, en novembre, par le Conseil européen des ministres de la Coopération au développement.

La conférence a également abordé le thème de la collaboration entre les instances européennes, les institutions donatrices nationales, l'OMS et d'autres institutions onusiennes, coordonnées par l'ONUSIDA, le secteur privé et les organisations non gouvernementales, dont la Croix-Rouge. On s'y est préoccupé d'une coordination cohérente.

La Commission souhaite mener des négociations globales avec l'industrie pharmaceutique, selon moi, à juste titre. On pourrait également appliquer des prix différenciés de pays à pays, en fonction du pouvoir d'achat local. Certains, dont les États-Unis, mettent en évidence le risque d'importation parallèle et de dumping. Ce problème n'est toutefois pas insoluble.

Une politique témoignant d'une bonne vue d'ensemble de la problématique doit également soutenir les capacités de production locales. Il faut que les pays en voie de développement puissent produire eux-mêmes les principaux médicaments contre les maladies les plus fréquentes chez eux. Ils peuvent en effet s'en charger à un coût moindre, du moins s'ils peuvent acquérir les droits de propriété intellectuelle. En cas de nécessité humanitaire, l'accord sur les aspects des droits de propriété intellectuelle qui touchent au commerce,

Een ander onderdeel van een goed totaalbeleid bestaat in het ondersteunen van lokale productiecapaciteit. De ontwikkelingslanden moeten de belangrijkste medicijnen voor de behandeling van de bij hen meest voorkomende ziekten zelf kunnen produceren, al was het maar omdat ze dat zelf goedkoper kunnen, ten minste als ze de intellectuele eigendomsrechten kunnen verwerven. In geval van humanitaire noodzaak voorziet de Wereldhandelsorganisatie met het TRIPs-reglement in een aantal mogelijkheden, zoals verplichte licenties en parallelle import. Het betreft echter complexe technieken waarbij moet worden gelet op de bescherming van de intellectuele eigendom, op eisen van kwaliteitswaarborgen voor geneesmiddelen en voor hun gebruik en op het tegengaan van de zwarte markt. Wanneer medicijnen zonder een goed georganiseerde en toegankelijke gezondheidszorg op de markt komen, beginnen de mensen zich zelf te verzorgen. Dat kan niet de bedoeling zijn, want sommige medicijnen kunnen alleen onder deskundige medische begeleiding worden toegediend.

Prijzen voor nieuwe medische producten kunnen ook gedrukt worden door het ondersteunen van research. Op initiatief van de eerste minister had op het einde van vorig jaar reeds een interkabinettenwerkgroep plaats, die de mogelijkheden van de Europese verordening inzake *orphan drugs* onderzocht. Deze verordening zou moeten worden uitgebreid naar tropische aandoeningen en ziekten van mondiaal belang, zoals tuberculose.

Basisgezondheidszorg blijft de kern van de Belgische ontwikkelingssamenwerking inzake volksgezondheid. In onze bilaterale initiatieven leggen wij daarop de nadruk en niet zozeer op gespecialiseerde geneeskunde of op het verschaffen van medicijnen; al kan dat er wel een onderdeel van zijn.

Op dit gebied heeft ons land veel ervaring en een positieve reputatie in de diverse partnerlanden. In de bilaterale akkoorden en de verslagen uit de partnerlanden blijkt dat in zowat alle landen waarmee België bilaterale relaties heeft, de sector gezondheidszorg, en meer bepaald de basisgezondheidszorg, een van de belangrijkste invalshoeken van de Belgische samenwerking is. Ik ben niet van plan dat in negatieve zin te veranderen.

Wat wetenschappelijk onderzoek betreft, doet België een belangrijke bijdrage via de Wereldgezondheidsorganisatie, meer bepaald via het departement *Tropical Disease Research*. Vorig jaar was daarvoor oorspronkelijk 30 miljoen op de begroting uitgetrokken. Uiteindelijk heb ik bij de laatste herschikking van de begroting dat bedrag kunnen verhogen tot 66 miljoen voor 2000. Dat is een belangrijk signaal.

Ten slotte heeft de eerste minister, na overleg met de bevoegde ministers, zich vorig jaar op de millenniumtop geëngageerd voor de steun aan een grootschalig project voor de levering van kits met basisgeneesmiddelen voor Aids, in samenwerking met en op voorstel van UNAIDS. In die kits zitten vooral geneesmiddelen voor de behandeling van ziekten die het gevolg zijn van de afbraak van het verweersysteem van de aidspatiënten. Deze kits bevatten dus symptomatische geneesmiddelen. De landen die werden gekozen om dit project eerst uit te voeren, zijn Mozambique, Tanzania en Burundi. Er gaat een budget van 250 miljoen mee gepaard.

In deze materie is een positieve interactie met diverse

conclu au sein de l'OMC, prévoit diverses possibilités, comme les licences non volontaires et l'importation parallèle. Il s'agit toutefois de techniques complexes qui doivent veiller à la fois à la protection de la propriété intellectuelle, à des garanties de qualité pour les médicaments et leur utilisation et à la lutte contre le marché noir. Quand les médicaments sont mis sur le marché en l'absence d'un secteur des soins de santé accessible et bien organisé, les gens se mettent à se soigner eux-mêmes, ce qui ne saurait être l'objectif.

En soutenant la recherche, on peut, par ailleurs, réduire les prix des nouveaux médicaments. À l'initiative du premier ministre, un groupe de travail intercabineets a été constitué, à la fin de l'année dernière, afin d'étudier les possibilités qu'offre le règlement européen sur les médicaments orphelins. Ce règlement serait étendu aux maladies tropicales d'importance mondiale, comme la tuberculose.

Les soins de santé de base demeurent le noyau de la coopération belge au développement en matière de soins de santé. Nos initiatives bilatérales mettent l'accent sur cet aspect plutôt que sur une médecine spécialisée ou sur l'acquisition de médicaments.

Notre pays a une grande expérience et une excellente réputation parmi les divers pays partenaires. Il ressort de différents rapports que dans la plupart des pays avec lesquels la Belgique entretient des relations bilatérales, les soins de santé constituent l'un des éléments principaux de la coopération belge et je ne tiens pas à modifier cette situation.

Sur le plan de la recherche scientifique, la Belgique apporte une contribution importante, notamment via le département « Tropical Disease Research » de l'Organisation mondiale de la santé. L'aide financière de la Belgique, qui s'élevait à 30 millions, a été portée à 66 millions dans le budget de l'année 2000.

Enfin, lors du sommet du Millennium de l'an dernier, le premier ministre s'est engagé à soutenir un projet de livraison de kits de soins de base pour le sida, en collaboration avec l'ONUSIDA. Il s'agit principalement de médicaments pour le traitement de maladies résultant de l'altération du système immunitaire des personnes souffrant du sida. Les pays concernés en premier lieu sont le Mozambique, la Tanzanie et le Burundi.

Sur le plan de la recherche, nous avons conclu un accord pluriannuel de collaboration avec l'Institut des maladies tropicales.

L'an dernier, j'ai participé dans cet institut à un congrès international sur la tuberculose et plus récemment à un congrès sur les maladies tropicales et contagieuses.

Il est clair que les problèmes de santé ne peuvent pas être résolus à l'échelon de la Belgique, mais cette dernière peut parfaitement apporter sa contribution et jouer un rôle stimulant sur le plan juridique.

Dans le cadre de la présidence belge de l'Union européenne, ma collègue Aelvoet examinera ce qu'il est possible de faire en la matière.

onderzoekscentra wenselijk. Wij hebben een zeer nauwe, in een meerjarenovereenkomst vastgelegde samenwerking met het Instituut voor tropische geneeskunde. Ik heb vorig jaar in het Instituut voor tropische geneeskunde een internationaal congres over tuberculose bijgewoond. Dit jaar was er een congres over de tropische en besmettelijke ziekten in het algemeen. Een deel van de beloftes die de eerste minister in New York bij de millenniumconferentie heeft gedaan, betref wetenschappelijk onderzoek in België over geneesmiddelen voor deze ziekten.

De vraag van senator Thijs heeft terecht de aandacht gevestigd op een reëel aspect van het gezondheidsprobleem. Dat kan niet op Belgische schaal worden opgelost, maar België kan er wel een bijdrage toe leveren. Inzake de juridische aspecten kan België hooguit een stimulerende rol spelen. Collega Aelvoet zal, voor zover ik heb vernomen, naar aanleiding van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie, nagaan wat mogelijk is op dat vlak.

Mevrouw Erika Thijs (CVP). – Ik dank de staatssecretaris voor zijn uitgebreide antwoord. De uitbreiding van Aids beneden de Sahara is bijna niet meer bij te houden. Daarom zijn al deze initiatieven zo belangrijk.

Wat houdt de Belgische bijdrage op Europees vlak echter juist in? Gaat het om een financiële bijdrage of ook om, bijvoorbeeld, de ondersteuning van de Belgische geneesmiddelenindustrie om daarna onderzoeksresultaten door te geven?

Wat de TRIPS-akkoorden betreft, is het waar dat er dankzij de dwanglicenties af en toe kan worden afgeweken van een octrooi. Dat is echter enkel weggelegd voor grote of iets minder arme ontwikkelingslanden. Deze afwijking zou ook moeten mogelijk zijn voor heel kleine ontwikkelingslanden. Ze zouden ook de mogelijkheid moeten krijgen om een eigen geneesmiddelenindustrie, hoe beperkt ook, op te zetten. In een aantal landen kan dit efficiënt werken. Daarom moeten we er bij de Wereldhandelsorganisatie op aandringen dat er gemakkelijker van de licenties kan worden afgeweken of dwanglicenties kunnen worden gegeven.

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Ik ben het eens met de laatste opmerking van mevrouw Thijs. De ministers van Ontwikkelingssamenwerking worden het daar echter gewoonlijk gemakkelijker over eens dan de ministers die uiteindelijk bevoegd zijn om op dat vlak reële maatregelen te nemen.

Europa is de belangrijkste donor. Wanneer de Europese Commissie beslist om een werkelijk gecoördineerde aandacht aan deze problematiek te besteden, dan is de machine met de meeste middelen in gang gezet. Het is dus belangrijk dat ons land op Europees niveau niet alleen financiële middelen, maar ook energie hierin investeert.

België steunt een aantal onderzoeksprogramma's onder meer van het Instituut voor tropische geneeskunde. Een aantal daarvan is minder bekend. Bij mijn bezoek aan Bolivia begin vorig jaar heb ik in Santa Cruz een bezoek gebracht aan een onderzoeksinstelling die met steun van de Belgische ontwikkelingssamenwerking, geoperationaliseerd door het Instituut voor tropische geneeskunde, onderzoek doet naar een bepaalde lokaal zeer verspreide, maar in de rest van de

Mme Erika Thijs (CVP). – *L'extension du sida dans la zone sub-saharienne est foudroyante et de telles initiatives sont donc très importantes.*

En quoi consiste exactement la contribution de la Belgique sur le plan européen ? S'agit-il d'un apport financier ou, par exemple, d'un soutien de l'industrie pharmaceutique belge pour ensuite diffuser les résultats des recherches ?

Est-il exact qu'il est possible, dans certains cas, de déroger aux obligations en matière de brevets ? Ces dérogations, qui sont réservées aux pays importants et aux pays moins défavorisés, devraient également s'appliquer aux pays en développement, lesquels devraient pouvoir développer leur propre industrie pharmaceutique, même de façon limitée. Cela pourrait fonctionner efficacement dans une série de pays. C'est pourquoi nous devons insister auprès de l'Organisation mondiale du commerce pour que des dérogations soient plus facilement accordées.

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – *J'approuve la dernière remarque de Mme Thijs. Les ministres de la Coopération au développement sont généralement plus à même de s'entendre à ce propos que ceux qui sont habilités à prendre les mesures concrètes en la matière.*

Lorsque la Commission européenne décidera d'accorder une réelle attention à ce problème, le processus sera enclenché de la meilleure manière. Il est donc important qu'au niveau européen, notre pays n'investisse pas uniquement en moyens financiers mais également en énergie.

Lors de ma mission en Bolivie l'an dernier, j'ai visité un institut qui, avec le soutien de la Coopération au développement belge et l'Institut des maladies tropicales, effectue des recherches au sujet d'une maladie très répandue dans cette contrée mais inconnue dans le reste du monde. Il s'agit d'une maladie occasionnée par une sorte de mite qui attaque les vaisseaux sanguins. Ces mites apparaissent surtout dans les maisons en terre glaise où habitent les pauvres. Cette maladie entraîne une mort horrible en quelques mois. La Belgique collabore à un programme de

wereld onbekende ziekte. Bij deze ziekte graven een soort mijten gangen in de menselijke bloedbanen. Die mijten huizen voornamelijk in lemen woningen, waarin vooral de armen wonen. Op een paar maanden tijd veroorzaken deze mijten een gruwelijke dood. België draagt bij tot een onderzoeksprogramma om efficiënte medicijnen tegen deze ziekte ter beschikking te stellen. Dergelijke projecten komen niet zo makkelijk in de krant. Aids is bekender, maar er zijn ook andere ziektes die niet mogen vergeten worden.

– **Het incident is gesloten.**

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine de Bethune aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de situatie in Centraal-Afrika» (nr. 2-299)

Mevrouw Sabine de Bethune (CVP). – De situatie in Centraal-Afrika – en in de Democratische Republiek Congo – wordt door de Coördinatie voor Humanitaire Zaken van de Verenigde Naties, de OCHA, omschreven als één van de zwaarste humanitaire crisissen in de wereld. Het departement Ontwikkelingssamenwerking heeft als taak hiervoor een oplossing te helpen zoeken. Mijn vraag heeft niet alleen betrekking op de Democratische Republiek Congo, waar de toestand weliswaar dramatisch is, maar waar de omringende landen een grote invloed uitoefenen, maar ook op het hele Centraal-Afrikaanse gebied.

Ik wens van de staatssecretaris te vernemen welke klemtonen hij in dat verband in zijn beleid heeft gelegd. Ik maak daarbij een korte sprong naar de vorige regeerperiode. Het enthousiasme van de socialistische regeringspartner voor Centraal-Afrika was toen ver zoek. Ik hoop dat deze regering een andere visie heeft. De vorige regering nam onder impuls van de CVP toch enkele belangrijke initiatieven. Ik breng ze even in herinnering omdat ik graag vernam hoe de staatssecretaris deze initiatieven verder zal ontwikkelen.

Ik denk ten eerste aan het initiatief dat genomen is tot opvoering van de samenwerking met de Congolese bevolking, vooral door de NGO's, goed voor een jaarlijks bedrag van 1 miljard frank en ook aan de aanzet tot een gouvernementele samenwerking. Ik wijs ten tweede op de herneming en heroriëntering van de gouvernementele samenwerking met Burundi. De staatssecretaris heeft hier verder aan gewerkt, maar daar zal ik straks een afzonderlijke vraag over stellen. Er waren ten derde de initiatieven inzake conflictpreventie, onder meer de *Brussels call for action* in verband met lichte wapens. Ik denk ten vierde aan de zeer vooruitstrevende wet inzake ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht en ten vijfde aan de heroriëntering van de hulp voor de omschakeling van grote infrastructuurwerken naar kleinschalige projecten, de ontbinding van de hulp, enzovoort. België speelde ten zesde een voortrekkersrol inzake een *trust fund* van de donoren bij de wereldbank en tot slot de aanzet tot de internationale humanitaire conferentie die op het einde van de vorige regeerperiode plaats had.

Dat waren interessante initiatieven om een ander Afrikabeleid tot stand te brengen. Hoe staat de huidige regering hier tegenover? Ik verwijs ook naar de lang verwachte Afrikanota van de regering die vorig jaar aan de orde was en waarbij de minister van Buitenlandse Zaken grote verwachtingen had

recherche de médicaments en la matière.

Les projets de ce type ne sont pas souvent évoqués par la presse. Le sida est très connu, mais il ne faut pas oublier les autres maladies.

– **L'incident est clos.**

Demande d'explications de Mme Sabine de Bethune au secrétaire d'État à la Coopération au développement sur «la situation en Afrique centrale» (n° 2-299)

Mme Sabine de Bethune (CVP). – *La situation en Afrique centrale est décrite par les Nations unies comme étant l'une des plus graves crises humanitaires dans le monde. Le département de la Coopération au Développement a pour tâche de rechercher des solutions en la matière. Dans ce contexte, j'aimerais savoir quels accents le secrétaire d'État compte donner à sa politique africaine.*

Sous la législature précédente, l'enthousiasme du partenaire socialiste était plus que mitigé. J'espère que le gouvernement actuel a adopté une autre attitude. Sous l'impulsion du CVP, quelques initiatives importantes avaient cependant été prises. Je citerai notamment l'accroissement de l'aide accordée à la population congolaise, via les ONG, pour un montant annuel d'un milliard de francs, la reprise et la réorientation de la coopération avec le Burundi, les initiatives prises en matière de prévention des conflits, entre autres le « Brussels call for action » concernant les armes légères, la loi progressiste en matière de violations graves du droit humanitaire international, la réorientation de l'aide pour la reconversion des grands travaux d'infrastructure en faveur de projets à plus petite échelle, le rôle de locomotive de la Belgique à propos du « trust fund » des pays donateurs de la Banque mondiale et l'impulsion donnée à la conférence humanitaire internationale qui a eu lieu à la fin de la législature précédente.

Quelle est la position du gouvernement actuel par rapport à ces initiatives ? Je me réfère ici à la note tant attendue du gouvernement sur les problèmes africains, qui était à l'ordre du jour l'an dernier et qui avait suscité de grands espoirs. Le ministre des Affaires étrangères avait parlé d'un nouveau plan Marshall pour l'Afrique. Un an plus tard, le ministre peut-être nous donner des éléments plus concrets au sujet de ses intentions en matière de coopération internationale avec l'Afrique centrale.

Je ne formulerai pas de propositions concrètes, dans l'attente d'un large débat au Sénat sur la politique africaine. La présidence belge de l'Union européenne sera peut-être une excellente occasion de lancer un tel débat.

Je suis souvent interrogée à ce propos à l'étranger. Il est important que nous défendions une attitude commune et c'est pourquoi il est indispensable qu'un débat ait lieu au Parlement.

Le CVP a déjà souligné à maintes reprises quelles étaient ses

gecreëerd. Hij gebruikte onder meer de term "een nieuw Marshallplan voor Afrika". Al snel bleek echter dat al die verwachtingen niet zouden kunnen worden ingelost. De minister kan een jaar later misschien wat concreter zijn over zijn plannen voor een internationale samenwerking met Centraal-Afrika.

Ik zal vandaag geen concrete voorstellen formuleren. Een breed debat in de Senaat over de visie van de regering over het Afrikabeleid is daarvoor een betere gelegenheid. We hebben een dergelijk debat nooit gevoerd. Er zijn wel vragen gesteld, er is gesproken over de Afrikanota van de regering, maar een echte gedachtewisseling, een streven naar een consensus, naar een breed platform voor het Afrikabeleid, is uitgebleven.

Het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie is misschien een uitstekende gelegenheid om een dergelijk debat op gang te trekken.

Het zou wellicht interessant zijn het debat te heropenen. Ik word hierover in het buitenland vaak ondervraagd. Het is belangrijk dat wij in het buitenland een eenvormig standpunt naar voor brengen. Hiertoe is een voorafgaand debat in het parlement noodzakelijk. Daartoe hebben we tot op heden nog niet de gelegenheid gehad.

De CVP heeft reeds herhaaldelijk onderstreept wat haar prioriteiten zijn op het vlak van het Afrikabeleid. In de eerste plaats moeten zowel de Afrikaexpertise als de Europaexpertise worden gestimuleerd. We moeten gebruik maken van de expertise over Afrika die in ons land beschikbaar is.

Ten tweede, we moeten ons Afrikabeleid toespitsen op het middenveld. Het sociaal-economisch middenveld ontbreekt in Centraal-Afrika te vaak. De internationale samenwerking van ons land zou zich hierop ten dele moeten toespitsen.

Ten derde, medewerking aan het democratiseringsproces en het uitbouwen van de *société civile* blijven belangrijke speerpunten van onze samenwerking met Centraal-Afrika.

Ten vierde, op het vlak van de gouvernementele samenwerking, blijven wij het concept van de kritische aanwezigheidspolitiek verdedigen, dat de CVP tijdens de vorige regeerperiode hanteerde. We moeten de mogelijkheid tot dialoog handhaven maar willen hierbij een kritische ingesteldheid aan de dag leggen. Hierbij moet worden rekening gehouden met het regime van het land waarmee we een samenwerkingsakkoord sluiten.

Ten vijfde, het respect voor de mensenrechten is een essentiële conditie voor de samenwerking.

Ten slotte moet er aandacht worden besteed aan de democratische vorming en de dialoog met de mensen in het zuiden.

In het raam van het Europese voorzitterschap kan België het voortouw nemen bij de ontwikkeling van een Europees beleid voor Centraal-Afrika. Op welke manier denkt de staatssecretaris hiertoe een aanzet te kunnen geven? Ik heb verwezen naar de *Brussels Call for Action* en naar de VN-top, waar de opvolging van de problematiek van de lichte wapens aan bod zal komen. Tevens heb ik in mijn inleiding verwezen naar de wet van februari 1999 inzake de ernstige schendingen

priorités sur le plan de la politique africaine. Ainsi, nous devons agir en fonction de notre connaissance de l'Afrique ; au plan socio-économique, nous devons cibler notre politique sur la classe moyenne, qui fait souvent défaut en Afrique centrale ; notre collaboration au processus de démocratisation et de développement de la société civile doit être un point fort de notre coopération en Afrique centrale ; nous devons continuer à défendre le principe de la présence critique sur le terrain, adopté par le CVP durant la législature précédente ; le dialogue doit être maintenu, en tenant compte du régime en vigueur dans les pays avec lesquels nous établissons des accords de coopération ; le respect des droits de l'homme doit être une condition essentielle de la coopération ; enfin, nous devons être attentifs au processus de démocratisation et au dialogue avec les populations du sud.

Dans le cadre de la présidence de l'Union européenne, la Belgique peut prendre l'initiative de l'élaboration d'une politique européenne pour l'Afrique centrale. De quelle manière le secrétaire d'Etat compte-t-il agir ? Je me suis référée au « Brussels call for action », au sommet de Nations unies concernant les armes légères et à la loi de février 1999 concernant les violations graves du droit humanitaire international. Comment le gouvernement fera-t-il usage de ces éléments pour renforcer la politique de coopération en Afrique ?

Dans la note de politique étrangère présentée en décembre de l'année dernière au Parlement, l'aide à l'Afrique centrale occupait une large part et des initiatives concrètes ont été avancées dans le plan de coopération au développement d'avril 2000. Il avait été question de créer une cellule d'étude et d'avis afin de répondre à une nécessité de réflexion et de soutien de la politique. Existe-t-elle déjà ? Comment est-elle composée ? Se réunit-elle souvent ?

La DGCI a décidé d'engager un expert qualifié pour la région des Grands Lacs. Cet engagement n'a pas encore eu lieu. Où en est-on dans la procédure d'engagement ? Comment peut-on expliquer le retard constaté ?

Les antennes de la coopération belge au développement ont été renforcées dans les trois pays de la région. Comment les choses se passent-elles en pratique ?

La Belgique travaille avec d'autres pays et use de son expérience et de son influence pour promouvoir une contribution aussi cohérente que possible, notamment de l'Union européenne. A propos de quels dossiers, thèmes ou pays s'exerce cette collaboration ? Quels sont les résultats sur le plan de la cohérence et de l'impact ? Quelles initiatives le secrétaire d'Etat prendra-t-il dans le cadre de la présidence belge de l'Union européenne ?

van het internationaal humanitair recht. Op welke manier zal de overheid van deze middelen gebruik maken om het Afrikabeleid meer inhoud te geven en de samenwerking met deze regio te versterken?

In de nota Buitenlands Beleid die in december van vorig jaar aan het parlement werd voorgesteld, neemt het hulpbeleid in het hoofdstuk met betrekking tot Centraal-Afrika terecht een belangrijke plaats in. In het beleidsplan voor de Ontwikkelingssamenwerking van april 2000 werden enkele concrete initiatieven voorgesteld, die de plaats en de rol van het departement in de regio moeten helpen versterken.

Er werd een mechanisme voor reflectie, opbouw van een institutioneel geheugen en beleidsondersteuning aangekondigd. Hiervoor wordt een expertise- en adviescel gecreëerd. Bestaat deze cel al? Hoe is ze samengesteld? Komt ze geregeld samen?

DGIS werft een "expert bijzondere kwalificatie" aan voor de regio van de Grote Meren. Die aanwerving is nog niet gebeurd. Heeft de staatssecretaris zijn mening hierover herzien? Hoever staat het met de aanwervingsprocedure? Hoe kan de traagheid bij de aanwerving worden verklaard?

De afdelingen van de Belgische ontwikkelingssamenwerking in de drie landen van de regio worden versterkt. Hoe gebeurt dit in de praktijk?

België werkt samen met gelijkgezinde landen en instellingen en wendt zijn expertise en invloed aan om een zo coherent mogelijke inbreng te bevorderen, onder meer van de Europese Unie. Rond welke dossiers, thema's of landen werd er samengewerkt? Met welke landen? Wat is het resultaat op het gebied van coherentie en impact? Welke initiatieven zal de staatssecretaris in het raam van het Europese voorzitterschap nemen?

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Deze vraag betreft een dagelijkse zorg van onze ontwikkelingssamenwerking en van de internationale gemeenschap in het algemeen. In de toestand in Centraal-Afrika wisselen zorg en hoop elkaar af. Het recent akkoord over Burundi wettigt enige hoop. Het regionale conflict stelt de internationale hulpgemeenschap voor grote vragen. Onze eerste opdracht is op de tweede lijn bij te dragen tot een vredesproces. De eerste lijn wordt gevormd door de actoren zelf. Dat zal niemand betwisten. De rol van ontwikkelingssamenwerking is in die zin de derde lijn. Iedereen beschouwt het huidige buitenlandse beleid van België als zeer actief in deze diplomatieke initiatieven en bij de bevordering van het vredesproces. Dat er niet onmiddellijk een resultaat is, kan niet aan de inspanningen van ons land worden verweten. We moeten daar alles op alles blijven zetten.

Gewelddadige conflictsituaties en ook het herstel van maatschappijen die uit oorlogssituaties komen, vormen de meest complexe uitdaging voor de ontwikkelingssamenwerking en de rol die zij daarin heeft. Er zijn in het verleden voorbeelden geweest van hulp die goedbedoeld was, maar meer kwaad dan goed heeft gedaan in conflictgebieden, omdat ze de oorlogsinspanningen heeft helpen financieren of de strijd, haat of tweespalt tussen verschillende partijen heeft aangescherpt. Donoren en multilaterale instellingen worden vaak bekritiseerd voor de

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – Vous soulevez une question qui est une préoccupation quotidienne de la coopération au développement et de la communauté internationale. Certains points, comme l'accord récent sur le Burundi, suscitent cependant des espoirs. Dans cette région, notre mission principale consiste à contribuer, en seconde ligne, au processus de paix. Quant à la coopération au développement, elle occupe un rôle de troisième ligne où chacun s'accorde à reconnaître que la Belgique se montre très active, même si les résultats ne sont pas immédiats.

La reconstruction de sociétés dévastées par les conflits et les guerres constitue le défi le plus complexe auquel doit faire face la coopération. Il est vrai que notre aide a parfois servi à financer les efforts de guerre et que l'on critique souvent les donateurs pour la lenteur et la tiédeur de leurs initiatives mais on ne fait pas de miracles.

Si la note de politique commune des affaires étrangères parle d'un partenariat « vers » la paix, nous voudrions le voir rapidement transformé en partenariat « dans » la paix. Un tel changement dépend toutefois avant tout des parties concernées.

L'aspect humanitaire et l'aide alimentaire de première nécessité constituent l'essentiel du plan d'action aujourd'hui mis en œuvre, notamment au Congo ; l'accès à certaines régions demeure toutefois problématique. C'est pourquoi j'ai

traagheid, de aarzelingen en de inzet van te geringe middelen. De ervaring leert echter dat er geen wonderen mogelijk zijn. In de gemeenschappelijke beleidsnota buitenlandse zaken werd terecht gesteld dat er een partnerschap "naar" vrede bestaat. We hopen dat dit zo snel mogelijk in een partnerschap "in" vrede zal kunnen worden omgezet. Dit hangt in de eerste plaats van de actoren op het terrein af.

Het actieplan van medio vorig jaar werd terecht geciteerd. Dat is in volle uitvoering. Het bevat een belangrijk aspect humanitaire en voedselhulp. Helaas is dat in bepaalde regio's in Congo de eerste nood en de belangrijkste opdracht van de internationale donorgemeenschap. Het verzekeren van de toegang tot bepaalde gebieden is bovendien zeer moeilijk. Ik heb in november hier in België de oproep van de OCHA, het coördinatieagentschap van de VN voor Congo, mee helpen lanceren. Eén van de grote problemen is het organiseren van de toegankelijkheid van bepaalde gebieden. We steunen en financieren al lang inspanningen, met name via de OCHA, om de partijen op de meest geschikte manier bij elkaar te krijgen teneinde de hulporganisaties toegang te verlenen. Recent zijn daar nog vele inspanningen voor gedaan. Ik stel vast dat de toegankelijkheid van bepaalde gebieden is verbeterd maar dat de toestand nog niet optimaal is.

Zodra de toegang mogelijk was, in het gebied van Kisangani bijvoorbeeld, hebben wij er daar als eersten voor gezorgd dat Belgische hulpmiddelen ter plaatse kwamen. In samenwerking met ondermeer niet-gouvernementele partners en onze vertegenwoordigers ter plaatse zoeken wij ook toegangsmogelijkheden tot bepaalde regio's waar de situatie nog altijd moeilijk is en waarover weinig informatie bestaat.

Van alle landen is de Belgische samenwerking nog altijd de meest actieve, op het terrein aanwezige nationale donor, en iedereen blijft de leidinggevende rol van België daarin erkennen. Voor de punten die in dat actieplan geciteerd zijn, blijft het echter moeilijk: veiligheid, toegankelijkheid, monetaire beperkingen. Dankzij de Wereldbank, de Bretton Woodsinstellingen en de Congolese regering zijn er wel verbeteringen opgetreden, maar door een verslechtering van de muntpariteit worden die verbeteringen enigszins teniet gedaan. De monetaire beperkingen blijven dus een groot probleem vormen. Het binnenbrengen van geld in deviezen van Congo met een verplichte wisseloperatie blijft een belangrijk probleem, alsook de beperkte bewegingsvrijheid van de mensen ter plaatse.

Zeer recent is ook begonnen of zal men beginnen met de uitvoering van een aantal positieve programma's; niet alleen betreffende voedsel- en humanitaire hulp, maar ook steun aan het "Fonds Social Urbain" in Kinshasa. Daar werken we samen met het gouverneursambt van Kinshasa, en dat blijkt een goed werkend bestuur te zijn. We zijn gestart met een programma van 105 miljoen voor kleine infrastructuurwerken, aanleg of herstel van rioleringen, kleine wegen, openbaar vervoer op kleine schaal, met grote inzet van plaatselijke arbeidskrachten. Dat is heel belangrijk, want het geld gaat dan rechtstreeks naar de mensen en ook de infrastructuur komt hen rechtstreeks ten goede.

In dezelfde zin is een programma opgestart voor 272 miljoen, in samenwerking met UNOPS, één van de kleinere UNO-organisaties, buiten Kinshasa, voor de aanleg van landelijke wegen en andere infrastructuur, en ook met de bekommernis

personnellement relayé l'appel lancé par l'Office de coordination des Nations unies pour le Congo. Cependant, sans être parfaite, la situation s'améliore. Nous avons fait en sorte que l'aide humanitaire parvienne à Kisangani dès que nous avons pu y entrer. Sur place, nos représentants examinent, avec l'aide des ONG, les moyens d'accéder à certaines zones confrontées à des situations difficiles.

Si le rôle essentiel joué sur ce plan par la Belgique est indéniable, il subsiste cependant des problèmes notamment en ce qui concerne la sécurité et les restrictions monétaires, auxquels la banque mondiale, les institutions de Bretton Woods et le gouvernement belge ont partiellement remédié. Restent les problèmes de l'entrée des devises subordonnée, au Congo, à une opération de change et celui de la liberté de mouvement de la population.

Par l'intermédiaire du « Fonds social urbain » de Kinshasa, nous avons injecté 105 millions dans des travaux d'infrastructure et de transports publics, en faisant largement appel à la main-d'œuvre locale.

Par ailleurs, nous avons participé avec l'UNOPS à un programme destiné à l'aménagement de petites infrastructures routières en dehors de Kinshasa – dont coût 272 millions – tandis que 56 millions sont allés à l'office du planning du ministère de la Santé publique. Nous participons aussi à l'« Emergency Trust Fund » de la Banque mondiale.

Enfin, nous avons dégagé 6 millions pour soutenir la coordination administrative de l'exécution du décret récemment ratifié par le président congolais en faveur de la démobilisation des enfants-soldats. M. Moreels sera d'ailleurs prochainement chargé d'une mission spéciale à ce sujet.

A propos de la question du suivi institutionnel, toutes les réformes décidées par le gouvernement précédent ont été progressivement réalisées l'an dernier. Je songe, par exemple, à l'intégration de la Coopération au développement au département des Affaires étrangères et à la nomination d'attachés pour l'Afrique Centrale. Les problèmes qui se sont posés dans le recrutement de ces attachés nous a contraints à nommer, dans certains pays, des assistants et des stagiaires.

Quant à votre question sur les experts investis d'une mission spéciale, je partage votre préoccupation au sujet de la lenteur des procédures de sélection dont la responsabilité n'incombe cependant pas à mon secrétariat d'État.

La procédure de recrutement de ces experts, lancée fin novembre 1999, ne s'est achevée qu'en décembre dernier. L'un des experts entamera probablement sa mission en Afrique Centrale au cours des semaines à venir.

La cellule d'expertise et de consultation n'est toujours pas constituée. Cela n'a toutefois pas empêché la tenue de nombreuses consultations, dont une au sujet de l'Afrique Centrale qui a mis en présence le ministre des Affaires étrangères et différents experts. Il y a peu, nous avons examiné dans quelle mesure il était possible d'intervenir dans cette région par le biais de la coopération au développement. En novembre, j'ai réuni des experts et des acteurs de la coopération pour débattre de la meilleure façon de concrétiser les intentions du gouvernement rwandais d'organiser, à propos des faits commis à l'occasion du

om plaatselijke arbeidskrachten werk te geven.

Recent is ook een programma van 56 miljoen gestart, voor steun aan het planningbureau van het ministerie van Volksgezondheid. Dat is dus ook een rechtstreekse samenwerking met de nog functionerende overheidsinstellingen. Daar steunen we ook nog een aantal gezondheidsprogramma's.

We nemen deel aan de "Emergency Trust Fund" van de Wereldbank. Het gaat om een bedrag van 80 miljoen dat een aantal jaren geleden is vastgelegd en nu als gevolg van een overeenkomst tussen de Wereldbank en de Congolese staat kan worden vrijgemaakt.

Tenslotte heeft de Congolese president een aantal maanden geleden een decreet ondertekend voor de demobilisatie van de kindsoldaten, wat zeer positief is. De Congolese minister van Mensenrechten is belast met de coördinatie van de uitvoering van dat decreet. In overleg met dat ministerie hebben wij een bedrag van 6 miljoen ter beschikking gesteld om die coördinatie administratief te ondersteunen. Dat bedrag wordt niet in speciën toegekend, maar besteed aan de voorbereiding en de coördinatie. Want als het decreet niet echt wordt uitgevoerd en de kinderen niet worden opgevangen, verdwijnen ze in gelijksoortige omstandigheden.

Dit heeft een belangrijke symbolische en reële waarde. Ik wijs er trouwens op dat de heer Moreels binnenkort met een speciaal gezantschap zal worden belast dat onder meer betrekking heeft op de kindsoldaten.

Dan kom ik bij de vraag over de institutionele opvolging. Vorig jaar werden alle hervormingen waartoe de vorige regering had beslist, geleidelijk gerealiseerd. Ik denk hierbij aan de integratie van Ontwikkelingssamenwerking in Buitenlandse Zaken, de afschaffing van de sectie en de aanstelling van attachés, dus ook voor Centraal-Afrika. Elke verandering brengt een vertraging met zich mee. We hebben die binnen de perken proberen te houden, maar ze is onvermijdelijk.

Er waren grote problemen bij de werving van attachés en hebben er in eerste instantie maar 22 kunnen aannemen in plaats van de vooropgestelde 80 of 85. Ondertussen werden assistent-attachés aangesteld in de landen waar we geen attachés hebben. Ook werden stagiairs-attachés aangeworven. We hebben nu in de meeste Centraal-Afrikaanse landen attachés en meerdere assistent-attachés.

Mevrouw de Bethune heeft terecht een vraag gesteld met betrekking tot de deskundigen met bijzondere opdracht. Ik deel haar bezorgdheid over het trage verloop van bepaalde procedures. Eind november 1999 hebben we de opdracht gegeven voor het werven van twaalf of dertien experts met bijzondere opdracht. In december jongstleden werd eindelijk de laatste fase van de selectie afgerond. Een van de betrokken experts is de expert met bijzondere opdracht voor Centraal-Afrika. We moeten ons absoluut bezinnen over de trage selectieprocedures. Dit hangt trouwens niet alleen af van het staatssecretariaat, zeker niet nu het in Buitenlandse Zaken is opgenomen.

De expert- en adviescel staat structureel nog niet op poten. Dit neemt niet weg dat reeds heel wat consultaties hebben plaatsgevonden. Begin vorig jaar heeft de minister van

génocide de 1994, un procès qui s'orienterait plutôt vers la réconciliation. Estimant qu'il s'agit d'une procédure risquée mais indispensable, la communauté internationale est prête à accéder à la demande de financement formulée par le gouvernement rwandais.

En Afrique Centrale et particulièrement au Congo, la Belgique fait office de pionnier tout en cherchant à favoriser la collaboration et la coordination avec les organisations internationales et les autres pays donateurs.

A l'occasion de la présidence belge de l'Union européenne, je mettrai l'accent sur l'importance de la coopération au développement dans les zones de conflits, comme celle des Grands Lacs. Nous devons nous atteler à éliminer les grandes divergences qui existent à ce sujet au plan européen.

Enfin, j'aimerais ajouter que je cofinance, avec la coopération au développement suédoise, une étude de l'EPCDM de Maastricht concernant la coopération avec les pays en conflit. J'aimerais pouvoir élaborer, au cours de notre présidence, une ligne directrice sur la base des résultats de ce rapport.

Buitenlandse Zaken met een hele reeks experts overleg gepleegd over Centraal-Afrika. Een paar weken later hebben we een gelijksoortig overleg georganiseerd rond de vraag hoe ontwikkelingssamenwerking op deze specifieke situatie kan inspelen. In november heb ik een aantal internationale experts en internationale en Europese samenwerkingsagentschappen bij elkaar gebracht om te debatteren over de vraag hoe we het best kunnen inspelen op de bedoeling van de Rwandese regering om een specifieke, eerder traditionele en op verzoening gerichte rechtspraak te organiseren met betrekking tot de feiten gepleegd tijdens de genocide van 1994. De Rwandese regering vraagt om financiering en de internationale gemeenschap is duidelijk bereid die te geven. Iedereen zegt dat het een gevaarlijk, maar noodzakelijk procédé is. We streven ernaar om dit via overleg op een goede manier te doen en om de risico's te beperken. Ook dit was dus een belangrijk overleg. De expert met bijzondere opdracht zal zijn taak hopelijk in de komende weken aanvatten.

Zelfs al worden we in Centraal-Afrika, en dan vooral in Congo, als voortrekker erkend, toch werken we zoveel mogelijk samen met internationale organisaties en andere donoren. We proberen dit ook te coördineren.

Ik kan nu al meedelen dat ik de problematiek van werken met ontwikkelingssamenwerking in conflictzones tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie opnieuw zal agenderen, uiteraard met het specifieke accent op de regio van de Grote Meren. Niet alle grote tenoren in Europa gaan immers hiermee op dezelfde manier om. Vaak worden er tegenstrijdige standpunten ingenomen met betrekking tot Congo, Rwanda of Burundi. We moeten proberen elkaar wat beter aan te vullen. Daarom zal ik dit opnieuw proberen te agenderen wanneer ik daartoe de gelegenheid heb.

Hiermee meen ik op de belangrijkste opmerkingen te hebben geantwoord. Sta me nog toe te vermelden dat ik samen met de Zweedse ontwikkelingssamenwerking een onderzoek financier van het Maastrichtse EPCDM met betrekking tot samenwerking met landen in conflict. Ik hoop op de resultaten van dit rapport tijdens het Belgisch voorzitterschap een beleidslijn te kunnen uitbouwen.

Mevrouw Sabine de Bethune (CVP). – Ik zal nu niet dieper ingaan op het antwoord van de staatssecretaris. Ik neem er alleen nota van. Deze discussie kan immers het best in commissie worden gevoerd, zodat we het beleid grondig kunnen volgen.

– **Het incident is gesloten.**

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine de Bethune aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de hulp aan Burundi» (nr. 2-300)

Mevrouw Sabine de Bethune (CVP). – Tijdens de donorconferentie die eind vorig jaar in Parijs plaatsvond, beloofde staatssecretaris Boutmans een half miljard extra voor de uitvoering van het Arusha-vredesakkoord en voor de wederopbouw van Burundi. Volgens een bericht in *De Standaard* van 12 december 2000 wil België hulp geven aan Justitie, meer bepaald voor de informatisering van de hoven van beroep, de uitgave van wetboeken, populaire publicaties

Buitenlandse Zaken met een hele reeks experts overleg gepleegd over Centraal-Afrika. Een paar weken later hebben we een gelijksoortig overleg georganiseerd rond de vraag hoe ontwikkelingssamenwerking op deze specifieke situatie kan inspelen. In november heb ik een aantal internationale experts en internationale en Europese samenwerkingsagentschappen bij elkaar gebracht om te debatteren over de vraag hoe we het best kunnen inspelen op de bedoeling van de Rwandese regering om een specifieke, eerder traditionele en op verzoening gerichte rechtspraak te organiseren met betrekking tot de feiten gepleegd tijdens de genocide van 1994. De Rwandese regering vraagt om financiering en de internationale gemeenschap is duidelijk bereid die te geven. Iedereen zegt dat het een gevaarlijk, maar noodzakelijk procédé is. We streven ernaar om dit via overleg op een goede manier te doen en om de risico's te beperken. Ook dit was dus een belangrijk overleg. De expert met bijzondere opdracht zal zijn taak hopelijk in de komende weken aanvatten.

Zelfs al worden we in Centraal-Afrika, en dan vooral in Congo, als voortrekker erkend, toch werken we zoveel mogelijk samen met internationale organisaties en andere donoren. We proberen dit ook te coördineren.

Ik kan nu al meedelen dat ik de problematiek van werken met ontwikkelingssamenwerking in conflictzones tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie opnieuw zal agenderen, uiteraard met het specifieke accent op de regio van de Grote Meren. Niet alle grote tenoren in Europa gaan immers hiermee op dezelfde manier om. Vaak worden er tegenstrijdige standpunten ingenomen met betrekking tot Congo, Rwanda of Burundi. We moeten proberen elkaar wat beter aan te vullen. Daarom zal ik dit opnieuw proberen te agenderen wanneer ik daartoe de gelegenheid heb.

Hiermee meen ik op de belangrijkste opmerkingen te hebben geantwoord. Sta me nog toe te vermelden dat ik samen met de Zweedse ontwikkelingssamenwerking een onderzoek financier van het Maastrichtse EPCDM met betrekking tot samenwerking met landen in conflict. Ik hoop op de resultaten van dit rapport tijdens het Belgisch voorzitterschap een beleidslijn te kunnen uitbouwen.

Mme Sabine de Bethune (CVP). – *Je ne désire pas approfondir votre réponse dont je prends bonne note. Un débat en commission est en effet préférable pour que nous puissions suivre la politique dans le détail.*

– **L'incident est clos.**

Demande d'explications de Mme Sabine de Bethune au secrétaire d'État à la Coopération au développement sur «l'aide accordée au Burundi» (n° 2-300)

Mme Sabine de Bethune (CVP). – *Lors de la conférence des pays donateurs à la fin de l'année dernière à Paris, le secrétaire d'État a promis un supplément d'un demi-milliard pour l'application des accords de paix d'Arusha et pour la reconstruction du Burundi. Selon le Standaard du 12 décembre 2000, la Belgique consacrera son aide à la justice, la santé, l'enseignement, l'agriculture et la reconstruction de la société. En outre, les femmes doivent retenir davantage*

over mensenrechten en opleiding van advocaten en magistraten via Advocaten zonder Grenzen. Andere sectoren waar België steun aan verleent zijn gezondheid, onderwijs, landbouw en samenlevingsopbouw. Vrouwen moeten daarbij meer aandacht krijgen. Tot hier een samenvatting van wat in de pers is verschenen.

Van de staatssecretaris had ik graag vernomen waaruit de toegezegde hulp precies bestaat. Wat is het aandeel van de humanitaire hulp, de structurele hulp en de budgethulp? Over welke bedragen gaat het? Hoe wordt het krediet van een half miljard opgedeeld? Over welke termijnen? Wordt dit bedrag alleen uitgetrokken voor het begrotingsjaar 2001? Wat zat er reeds in de pipeline en wat is nieuw naar aanleiding van de donorconferentie? Zijn aan deze hulp voorwaarden gekoppeld?

Vergeten we niet dat het gaat om landen waar geen vrede bestaat. Koppelt België zijn hulp aan het installeren van een overgangsregering? Welke eisen stelt de Belgische regering inzake democratisering? Wat met de democratische samenstelling van het Burundese leger? Dit laatste betreft een gevoelig aspect in de opbouw van de vrede en van de democratie.

Heeft de staatssecretaris serieuze indicaties dat ook de Burundese regering en het Burundese leger vooruitgang maken inzake democratisering en mensenrechten? Ik veronderstel dat hij terzake geen echte garanties heeft. Gaat hij echter voort op serieuze aanwijzingen?

Wat met de ontmanteling van de hergroeperingskampen waar meer dan honderdduizend Burundezers in ellendige omstandigheden zijn opgesloten? Dit is een van de elementen waarover men zich kan afvragen of met zo'n regime kan worden samengewerkt.

Via welke kanalen en organisaties zal België hulp verstrekken? Hoe zal dat concreet gaan? Welke houding nemen de EU-partners aan? Is deze unaniem? Zo niet, waar zitten, in grote lijnen, de verschillen? Verschilt ons beleid op dit terrein van dat van andere Europese landen?

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Het meest beloftevolle van de conferentie in Parijs was de grote vredeswil zowel van de kant van de Burundese delegatie, die door president Buyoya zelf werd geleid, maar waarin ook alle bij het vredesproces betrokken partijen vertegenwoordigd waren, als van de kant van president Mandela die op zijn bekende, buitengewoon dynamische en overtuigende manier de vergaderingen heeft geleid en tot solidariteit heeft opgeroepen, en van de internationale gemeenschap, die de belangrijke stap naar vrede in Burundi ook met concrete engagementen wil ondersteunen. Het was een donorconferentie waarop natuurlijk geen concrete en volledig uitgewerkte programma's op tafel zijn gelegd, maar wel het engagement werd genomen om in de komende maanden en jaren de Burundese bevolking het signaal te geven dat vrede loont. Dat moet de bevolking en vaak ook de strijdende partijen duidelijk worden gemaakt. Wie tracht een einde te maken aan een oorlogssituatie, mag ook verwachten dat de internationale gemeenschap daar constructief op inspeelt. In die geest moeten we deze conferentie bekijken.

Weten we zeker dat dit zal slagen? Nee. De ondertekenaars

l'attention.

Quelle est la composition exacte de l'aide ? Quelles sont les parts de l'aide humanitaire, de l'aide structurelle et de l'aide budgétaire ? Quels sont les montants ? Comment le crédit d'un demi-milliard est-il réparti ? Quels sont les délais ? Ce montant est-il uniquement prévu dans le budget 2001 ? Qu'y avait-il déjà et qu'est-ce qui est nouveau ? L'octroi de cette aide est-il soumis à des conditions ?

N'oublions pas qu'il s'agit de pays où la paix n'existe pas. La Belgique subordonne-t-elle son aide à l'installation d'un gouvernement de transition ? Quelles sont les exigences du gouvernement belge en matière de démocratisation ? A-t-on envisagé de réclamer une composition démocratique de l'armée burundaise ? Le secrétaire d'État dispose-t-il d'indications sérieuses démontrant que le gouvernement et l'armée burundais font des progrès en matière de démocratisation et de droits de l'homme ?

Qu'en est-il du démantèlement des camps de regroupement dans lesquels plus de cent mille Burundais sont enfermés dans des conditions pitoyables ? C'est un des éléments qui nous poussent à nous demander si nous pouvons collaborer avec un tel régime.

Par l'intermédiaire de quels canaux la Belgique distribuera-t-elle son aide ? Comment cela se passera-t-il concrètement ? Quelle attitude nos partenaires européens adoptent-ils ? Est-elle unanime ? Sinon, quels sont les divergences principales ? Notre politique diffère-t-elle de celle des autres pays européens ?

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – *Lors de la conférence des pays donateurs, la volonté de rétablir la paix était très grande, tant au sein de la délégation burundaise que chez les autres parties concernées par le processus de paix, le président Nelson Mandela et la communauté internationale. Lors de cette conférence, aucun programme concret et complet ne nous a été soumis mais l'engagement a été pris de démontrer à la population burundaise, dans les prochains mois et les prochaines années, que la paix peut rapporter quelque chose. Celui qui essaie de mettre fin à la guerre peut s'attendre à ce que la communauté internationale s'investisse de manière constructive.*

Nous ne sommes certains que cela réussira. Les signataires ont en effet élaboré un accord de paix très complexe et étalé dans le temps. Il crée toutes sortes de mécanismes et peut mal tourner si la volonté de l'appliquer n'existe plus. Notre aide n'est pas conditionnelle mais la communauté internationale s'est accordée pour faire dépendre son octroi au respect de l'accord par les parties. Cette condition constituera également la base du respect de nos engagements. Une répartition dans le temps va de pair avec l'étalement de

van het vredesakkoord hebben uiteraard een zeer ingewikkeld en in de tijd gefaseerd akkoord uitgewerkt dat allerlei mechanismen creëert en dat op vele momenten kan mislopen als de wil tot uitvoering er niet meer zou zijn. Onze hulp is niet voorwaardelijk, maar de internationale gemeenschap kwam wel tot de consensus de hulp te laten samengaan met de naleving van het akkoord door de partijen. Vanzelfsprekend zal het concretiseren van de hulp gebonden zijn aan of inspelen op de mate waarin duidelijk wordt dat in leger en parlement aan de naleving en uitvoering van het akkoord wordt gewerkt. Ook voor ons zal dit de basis vormen voor het nakomen van onze engagementen. De concretisering daarvan hangt samen met de uitvoering van het akkoord. We zijn als het ware danspartners die op dezelfde muziek moeten dansen.

Een spreiding in de tijd gaat samen met de spreiding in de tijd van de uitvoering van het akkoord. Een ander aspect is dat een aantal strijdende partijen niet bij het akkoord betrokken zijn. Op grond daarvan kon de internationale gemeenschap zeggen dat ze niets zou doen zolang er geen garantie is op duurzame vrede. Dat heeft ze evenwel niet gedaan, want dat zou een stimulans geweest zijn om de gevechten voort te zetten. We hebben nogmaals een uitdrukkelijk appel gedaan aan degenen, onder meer de FDD, die de strijdbijl nog niet begraven hebben en hebben daarbij ook gewezen op de inbedding van het conflict in een hele regio, want het is geen geheim dat de FDD vooral vanuit Congo opereert. In die zin is het belangrijk dat er recent nog gesprekken hebben plaatsgehad tussen president Buyoya, de leider van de FDD en president Kabila.

Het is heel belangrijk een positieve impuls te geven. Vroeger hebben we aan de Burundese overheid al een aantal eisen gesteld in verband met het opdoeken van de concentratiekampen. In Bujumbura zijn vrijwel alle kampen ontmanteld, het gaat om ongeveer 250.000 personen, maar in andere delen van het land blijft het aantal ontheemden die in kampen leven, zorgwekkend. En ook die kampen moeten verdwijnen.

Ik heb ongeveer 1 miljard frank hulp toegezegd. Het gaat om 200 miljoen humanitaire hulp en hulp voor de reïntegratie van ontheemden. Daarnaast is er 120 miljoen voor het vrijgeven van kredieten eerder vastgelegd bij de Wereldbank en 80 miljoen die opgeschort waren, maar nu gedeblokkeerd zijn bij de *Banque nationale pour le développement économique* in Burundi. Er zijn voor 200 miljoen nieuwe initiatieven van sociaal economische aard, voor onder meer de uitbouw van kleine infrastructuur zoals huisvesting met een zeer arbeidsintensief karakter. De details moeten nog met de Burundese overheid worden afgesproken. Daarnaast is er een concreet engagement van 500 miljoen voor nieuwe initiatieven, bilateraal met de Burundese overheid vast te stellen en zoals altijd rekening houdend met de prioriteiten die het land zelf bepaalt. Daarbij denken we aan volksgezondheid, landbouw, justitie en vredesopbouw. We zijn reeds begonnen met de uitvoering van programma's waarover eigenlijk al afspraken bestonden, onder meer ondersteuning van de justitie met de informatisering van de parket- en rechtbankdossiers.

Het gaat aan de ene kant om de toezegging van financiële middelen, maar aan de andere kant ook om wat er op het terrein zelf wordt gerealiseerd. Daarom was het belangrijk dat

l'exécution de l'accord.

Par ailleurs, un certain nombre de parties en conflit n'ont pas été impliquées dans la rédaction de l'accord. La communauté internationale aurait donc pu annoncer qu'elle ne ferait rien tant qu'elle ne disposerait pas de la garantie d'une paix durable, mais elle ne l'a pas fait car cela aurait été une incitation à la poursuite des combats. Nous avons à nouveau lancé un appel pressant à ceux qui, comme le FDD, n'ont pas encore enterré la hache de guerre et nous avons encore une fois souligné la portée régionale du conflit. En effet, tout le monde sait que les FDD opèrent depuis le Congo. Les pourparlers récents entre le président Buyoya, le leader des FDD et le président Kabila sont donc importants.

Il est primordial de donner une impulsion positive. Auparavant, nous avons signifié aux autorités burundaises un certain nombre d'exigences relatives à la fermeture des camps de concentration. A Bujumbura, presque tous les camps ont été démantelés. Cela concerne environ 250.000 personnes. Mais dans d'autres parties du pays, le nombre de réfugiés vivant dans des camps est inquiétant. Ces camps doivent également disparaître.

L'aide d'environ un milliard que j'ai accordée se compose tout d'abord de 200 millions d'aide humanitaire et d'aide pour la réintégration des réfugiés. Il y a ensuite 120 millions destinés à débloquer des crédits gelés à la Banque mondiale et 80 millions dont l'octroi a été différé mais qui sont maintenant bloqués au Burundi, à la Banque nationale pour le développement économique. Deux cents millions sont consacrés à des nouvelles initiatives de nature économique. Les détails doivent encore être fixés en concertation avec les autorités burundaises.

En outre, nous nous sommes engagés concrètement à consacrer 500 millions à de nouvelles initiatives qui devront être définies bilatéralement avec les autorités burundaises, en tenant compte des priorités définies par le pays. Nous pensons à la santé publique, l'agriculture, la justice et le rétablissement de la paix. Nous avons déjà entamé l'exécution de programmes pour lesquels des accords existaient, notamment le soutien de la justice par l'informatisation des dossiers des parquets et des tribunaux.

Une discussion sur ces nouveaux programmes sera menée dès que possible avec les autorités burundaises qui devraient devenir sous peu un gouvernement de transition. Il n'existe donc pas de calendrier précis, mais nous nous sommes engagés pour certains programmes et certains montants.

we konden zeggen dat we met beide programma's al gestart waren.

Deze nieuwe programma's zullen we met de Burundese overheid, die binnenkort ook een overgangsregering zou moeten worden, bespreken en zo snel mogelijk – mede afhankelijk ook van de snelheid van onze partner – uitvoeren. Er is dus geen precies planning afgesproken, maar wel een engagement genomen voor bepaalde programma's en bedragen.

Mevrouw Sabine de Bethune (CVP). – Ik heb uw antwoord over de termijn niet goed begrepen. Er is dus geen tijdschema vastgelegd.

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Nog niet. We zeggen een half miljard bilaterale hulp toe, maar daarover moeten met de Burundese overheid nog afspraken worden gemaakt. Wij zijn bereid dat bedrag op korte termijn vrij te maken, maar in de uitvoering van onze plannen is de gelijktijdigheid met de vordering van het vredesproces ook essentieel. Het gaat uiteraard niet om een eenmalige overschrijving van een half miljard waarmee “een” Burundese overheid in om het even welke omstandigheden kan doen wat ze wil.

Mevrouw Sabine de Bethune (CVP). – Welke monitoring plant u? Ik begrijp uw logica en u hebt gelijk dat u de samenwerking koppelt aan de uitvoering van het akkoord dat tot vrede en democratie moet leiden, maar hoe zult u dat opvolgen?

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Voor de arbeidsintensieve projecten wordt een bestaand fonds opnieuw aangevuld. België en Burundi beheren dat fonds samen en beslissen keer per keer hoeveel er voor concrete projecten – infrastructuur, huisvesting, lokale werkgelegenheid – in schijven wordt vrijgemaakt. Voor de bilaterale programma's, bijvoorbeeld voor justitiële samenwerking, is dat afhankelijk van de juiste inhoud van de programma's. De akkoorden daarover moeten nog worden gesloten, naar ik hoop op relatief korte termijn, en zullen een specifieke timing bevatten.

Mevrouw Sabine de Bethune (CVP). – Hoe zult u oordelen over de uitvoering van het vredesplan? Er leven toch nog meer dan honderdduizend mensen in hergroeperingskampen. Worden die kampen wel afgebouwd? Daar heb ik geen zicht op. Hoe gaat u dergelijke dingen “meten” om vast te stellen dat er constructief wordt gewerkt en we dus kunnen doorgaan met de hulp?

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Op de gewone manier, met de gebruikelijke instrumenten en met de vereiste omzichtigheid. We staan daarin ook niet alleen. Daarom was de internationale gemeenschap hierin ook zo belangrijk. Het is me wel opgevallen dat na de internationale organisaties en president Mandela België op de donorconferentie het eerst het woord kreeg. Dat mag ik toch wel interpreteren als belangstelling voor ons standpunt.

We zullen vrij snel merken of er al dan niet een overgangsregering tot stand komt, of er al dan niet parlementaire procedures worden afgesproken – hoe deze moeten worden afgesproken staat vrij gedetailleerd in het

Mme Sabine de Bethune (CVP). – *Je n'ai pas bien compris votre réponse concernant les délais. Aucun calendrier n'a donc été fixé.*

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – *Pas encore. Nous accordons un demi-milliard d'aide bilatérale mais nous devons encore nous entendre avec les autorités burundaises. Nous sommes disposés à libérer ce montant à court terme mais, pour l'exécution de nos plans, la simultanéité des progrès du processus de paix est aussi essentielle. Il ne s'agit pas de l'octroi en une seule fois d'un demi-milliard avec lequel « une » autorité burundaise peut faire ce qu'elle veut.*

Mme Sabine de Bethune (CVP). – *Quel monitoring envisagez-vous ? Je comprends votre logique et vous avez raison de lier la coopération à l'application d'un accord qui doit mener à la paix et à la démocratie. Mais comment suivrez-vous cela ?*

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – *Pour les projets à fort coefficient de travail, un fonds existant est à nouveau alimenté. Ce fonds est géré en commun par la Belgique et le Burundi qui décident au cas par cas des montants octroyés aux projets concrets. Pour les programmes bilatéraux, tout dépend du contenu exact des programmes. À ce sujet, les accords doivent encore être conclus et devront proposer un calendrier spécifique. J'espère qu'il seront adoptés dans des délais relativement brefs.*

Mme Sabine de Bethune (CVP). – *Comment évalueriez-vous l'application du plan de paix ? Plus de 100.000 personnes vivent encore dans des camps de regroupement. Ces camps seront-ils effectivement fermés ? Nous n'en voyons pas le signe. Comment allez-vous « mesurer » de telles choses pour déterminer si on travaille de façon constructive à la paix et si nous pouvons dès lors continuer à accorder notre aide ?*

M. Eddy Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement. – *De la manière habituelle, avec les instruments habituels et avec la prudence requise. Nous ne sommes d'ailleurs pas seuls. La communauté internationale a joué un rôle important. J'ai été frappé par le fait que lors de la conférence des pays donateurs, la Belgique fut la première à recevoir la parole après les organisations internationales et le président Mandela. Je peux y voir un intérêt pour notre point de vue.*

Nous verrons rapidement si un gouvernement de transition est mis en place, si on s'accorde sur des procédures parlementaires, si l'armée est réformée, si les camps sont fermés... Ce sont là des paramètres clairs. Il importe aussi,

akkoord, de concrete uitwerking van de procedures niet – of het leger al dan niet hervormd wordt, of de kampen al dan niet worden afgebouwd... Dat zijn zeer duidelijke parameters. Dat de internationale gemeenschap opnieuw op het terrein aanwezig hoopt te zijn, is natuurlijk ook belangrijk, zowel voor de monitoring, als voor de perceptie van de Burundese bevolking.

Mevrouw Sabine de Bethune (CVP). – Namens de Belgische regering hebt u op de donorconferentie ongeveer een miljard toegezegd. Hoeveel hebben de andere donoren toegezegd?

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Ik heb de cijfers niet bij me maar ik meen me te herinneren dat het om een bedrag van 25 miljard gaat.

Mevrouw Sabine de Bethune (CVP). – Zal de minister in het raam van het Europees voorzitterschap een specifiek initiatief nemen inzake samenwerking met Burundi?

De heer Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking. – Het aspect conflict zal zeker ter sprake komen. Of Burundi in het bijzonder een aandachtspunt zal worden, zal afhangen van de actualiteit. Wij volgen het in ieder geval van nabij.

– **Het incident is gesloten.**

De voorzitter. – De agenda van deze vergadering is afgewerkt.

De volgende vergadering vindt plaats op donderdag 18 januari 2001 om 15.00 uur.

(De vergadering wordt gesloten om 18.35 uur.)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: de heer Colla, in het buitenland, de heren Moens en Destexhe, wegens andere plichten, de heer Van den Brande, met opdracht in het buitenland, en de heer Ramoudt, wegens ambtsplichten.

– **Voor kennisgeving aangenomen.**

tant pour le monitoring que pour la perception de la population burundaise, que la communauté internationale espère être à nouveau présente sur le terrain.

Mme Sabine de Bethune (CVP). – *Lors de la conférence des pays donateurs, vous avez, au nom du gouvernement belge, accordé environ un milliard. Quels montants les autres donateurs ont-ils débloqués ?*

M. Eddy Boutmans, *secrétaire d'État à la Coopération au développement.* – *Je n'ai pas les chiffres ici mais je crois me souvenir qu'il s'agit de 25 milliards.*

Mme Sabine de Bethune (CVP). – *Dans le cadre de la présidence européenne, prendrez-vous une initiative spécifique concernant la coopération avec le Burundi ?*

M. Eddy Boutmans, *secrétaire d'État à la Coopération au développement.* – *On discutera certainement du conflit. L'actualité décidera si le Burundi constituera une priorité. Nous suivrons en tout cas les choses de près.*

– **L'incident est clos.**

M. le président. – L'ordre du jour de la présente séance est ainsi épuisé.

La prochaine séance aura lieu le jeudi 18 janvier 2001 à 15 h 00.

(La séance est levée à 18 h 35.)

Excusés

M. Colla, à l'étranger, MM. Moens et Destexhe, pour d'autres devoirs, M. Van den Brande, en mission à l'étranger, et M. Ramoudt, pour devoirs de sa charge, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

– **Pris pour information.**

Bijlage

Indiening van voorstellen

De volgende voorstellen werden ingediend:

Wetsvoorstellen

Artikel 77 van de Grondwet

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 18 december 1998 tot organisatie van de geautomatiseerde stemopneming door middel van een systeem voor optische lezing en tot wijziging van de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming (van mevrouw Anne-Marie Lizin en de heer Philippe Mahoux; Stuk **2-618/1**).

Artikel 81 van de Grondwet

Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 2016 en 2017 van het Burgerlijk Wetboek, wat de omvang van de borgtocht betreft (van de heren Olivier de Clippele en Jean-François Istasse; Stuk **2-610/1**).

Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 3, 4 en 22 van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munitie, wat het verbod betreft op wapens met verarmd uranium 238 (van mevrouw Marie Nagy en de heer Michiel Maertens; Stuk **2-612/1**).

Voorstel van resolutie

Voorstel van resolutie over de deontologische gedragsregels die de regering moet aannemen inzake buitenlands beleid (van de heer Georges Dallemagne; Stuk **2-611/1**).

In overweging genomen voorstellen

Wetsvoorstellen

Artikel 81 van de Grondwet

Wetsvoorstel strekkende om de opsluiting van sommige categorieën van vreemdelingen en asielzoekers strikt te beperken (van mevrouw Marie-José Laloy c.s.; Stuk **2-568/1**).

– **Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken en voor de Administratieve Aangelegenheden.**

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 10 van de wet van 24 december 1996 betreffende de vestiging en de invordering van de provincie- en gemeentebelastingen (van mevrouw Anne-Marie Lizin; Stuk **2-570/1**).

– **Verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.**

Wetsvoorstel tot toekenning van het actief en passief kiesrecht bij de gemeente- en provincieraadsverkiezingen aan de buitenlandse onderdanen (van de heer Philippe Mahoux c.s.; Stuk **2-587/1**).

Annexe

Dépôt de propositions

Les propositions ci-après ont été déposées :

Propositions de loi

Article 77 de la Constitution

Proposition de loi modifiant la loi du 18 décembre 1998 organisant le dépouillement automatisé des votes au moyen d'un système de lecture optique et modifiant la loi du 11 avril 1994 organisant le vote automatisé (de Mme Anne-Marie Lizin et M. Philippe Mahoux ; Doc. **2-618/1**).

Article 81 de la Constitution

Proposition de loi modifiant les articles 2016 et 2017 du Code civil en ce qui concerne l'étendue du cautionnement (de MM. Olivier de Clippele et Jean-François Istasse ; Doc. **2-610/1**).

Proposition de loi modifiant les articles 3, 4 et 22 de la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions, en ce qui concerne l'interdiction des armes à uranium 238 appauvri (de Mme Marie Nagy et M. Michiel Maertens ; Doc. **2-612/1**).

Proposition de résolution

Proposition de résolution relative au Code de conduite déontologique à adopter par le gouvernement en matière de politique étrangère (de M. Georges Dallemagne ; Doc. **2-611/1**).

Propositions prises en considération

Propositions de loi

Article 81 de la Constitution

Proposition de loi limitant strictement la détention de certaines catégories d'étrangers et demandeurs d'asile (de Mme Marie-José Laloy et consorts ; Doc. **2-568/1**).

– **Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.**

Proposition de loi modifiant l'article 10 de la loi du 24 décembre 1996 relative à l'établissement et au recouvrement des taxes provinciales et communales (de Mme Anne-Marie Lizin ; Doc. **2-570/1**).

– **Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.**

Proposition de loi visant à octroyer le droit de vote et d'éligibilité aux élections communales et provinciales aux ressortissants étrangers (de M. Philippe Mahoux et consorts ; Doc. **2-587/1**).

– **Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken en voor de Administratieve Aangelegenheden.**

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 53 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (van de heer Didier Ramoudt c.s.; Stuk 2-595/1).

– **Verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.**

Voorstel van resolutie

Voorstel van resolutie over de sancties in het internationaal recht (van mevrouw Marie-José Laloy c.s.; Stuk 2-561/1).

– **Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging.**

Vragen om uitleg

Het Bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen:

van de heer Johan **Malcorps** aan de minister van Financiën over “*de niet-toepassing van de wet van 16 juli 1993 betreffende de ecotaksen*” (nr. 2-302)

van mevrouw Marie **Nagy** aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over “*het Berlaymont-gebouw*” (nr. 2-304)

van mevrouw Iris **Van Riet** aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over “*de aanwezigheid van kobalt in tandheelkundige legeringen*” (nr. 2-306)

van mevrouw Iris **Van Riet** aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over “*de genderdimensie binnen het Copernicusplan*” (nr. 2-307)

van mevrouw Sabine **de Bethune** aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over “*de naleving van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid*” (nr. 2-309)

van mevrouw Sabine **de Bethune** aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over “*het verschil in arbeidsmarktparticipatie van laaggeschoolde en hooggeschoolde vrouwen in België*” (nr. 2-310)

van mevrouw Clotilde **Nyssens** aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over “*de situatie van het huispersoneel bij een aantal Afrikaanse ambassades*” (nr. 2-311)

van de heer Michel **Barbeaux** aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over “*de achterstand bij de betaling van de facturen van de ziekenhuizen en de weerslag op de begroting van het RIZIV*” (nr. 2-312)

– **Deze vragen worden naar de plenaire vergadering verzonden.**

– **Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.**

Proposition de loi modifiant l'article 53 du Code des impôts sur les revenus 1992 (de M. Didier Ramoudt et consorts ; Doc. 2-595/1).

– **Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.**

Proposition de résolution

Proposition de résolution sur les sanctions en droit international (de Mme Marie-José Laloy et consorts ; Doc. 2-561/1).

– **Envoi à la commission des Relations extérieures et de la Défense.**

Demandes d'explications

Le Bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes :

de M. Johan **Malcorps** au ministre des Finances sur « *la non-application de la loi du 16 juillet 1993 relative aux écotaxes* » (n° 2-302)

de Mme Marie **Nagy** au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur « *le Berlaymont* » (n° 2-304)

de Mme Iris **Van Riet** au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur « *la présence de cobalt dans les amalgames dentaires* » (n° 2-306)

de Mme Iris **Van Riet** au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur « *la dimension du genre dans le plan Copernic* » (n° 2-307)

de Mme Sabine **de Bethune** au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi sur « *l'application de la loi du 20 juillet 1990 visant à promouvoir la présence équilibrée d'hommes et de femmes dans les organes possédant une compétence d'avis* » (n° 2-309)

de Mme Sabine **de Bethune** au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi sur « *la différence de participation des femmes peu qualifiées et des femmes hautement qualifiées au marché du travail en Belgique* » (n° 2-310)

de Mme Clotilde **Nyssens** au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « *la situation du personnel domestique dans certaines ambassades africaines* » (n° 2-311)

de M. Michel **Barbeaux** au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur « *les retards de paiement des factures des hôpitaux et son impact sur l'équilibre du budget de l'INAMI* » (n° 2-312)

– **Ces demandes sont envoyées à la séance plénière.**

Evocatie

De Senaat heeft bij boodschap van 8 januari 2001 aan de Kamer van volksvertegenwoordigers ter kennis gebracht dat tot evocatie is overgegaan, op die datum, van:

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 maart 1995 betreffende de netten voor distributie voor omroepuitzendingen en de uitoefening van televisieomroepactiviteiten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad (Stuk 2-602/1).

- **Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.**

Non-evocaties

Bij boodschappen van 27 december 2000 en 9 januari 2001 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende niet geëvoceerde wetsontwerpen:

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 maart 1995 tot instelling van federale ombudsmannen, teneinde de datum te wijzigen waarop het College van de federale ombudsmannen zijn jaarverslag moet indienen (Stuk 2-598/1).

Wetsontwerp houdende afwijkende bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, noodzakelijk voor de uitvoering van de te Brussel op 23 juni 1993 ondertekende Aanvullende Overeenkomst tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Staat Malta tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting, en van het Protocol, beiden ondertekend te Brussel op 28 juni 1974 (Stuk 2-603/1).

- **Voor kennisgeving aangenomen.**

Boodschappen van de Kamer

Bij boodschappen van 21 en 22 december 2000 heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van 21 december 2000 werden aangenomen:

Artikel 77 van de Grondwet

Wetsontwerp tot wijziging van artikel 20 van de wet van 7 mei 1999 tot wijziging, wat het tuchtrecht voor de leden van de Rechterlijke Orde betreft, van het Gerechtelijk Wetboek (Stuk 2-606/1).

- **Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Justitie.**

Artikel 78 van de Grondwet

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 7 mei 1999 houdende het Wetboek van vennootschappen en van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen (Stuk 2-607/1).

Evocation

Par message du 8 janvier 2001, le Sénat a informé la Chambre des représentants de la mise en œuvre, ce même jour, de l'évocation :

Projet de loi modifiant la loi du 30 mars 1995 concernant les réseaux de distribution d'émissions de radiodiffusion et l'exercice d'activités de radiodiffusion dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale (Doc. 2-602/1).

- **Le projet de loi a été envoyé à la commission des Finances et des Affaires économiques.**

Non-évocations

Par messages du 27 décembre 2000 et 9 janvier 2001, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, les projets de loi non évoqués qui suivent :

Projet de loi modifiant la loi du 22 mars 1995 instaurant des médiateurs fédéraux en vue de modifier la date de dépôt du rapport annuel du Collège des médiateurs fédéraux (Doc. 2-598/1).

Projet de loi portant des dispositions dérogatoires au Code des impôts sur les revenus 1992 nécessaires à l'exécution de la Convention additionnelle signée à Bruxelles le 23 juin 1993, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et l'État de Malte, tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale, et le Protocole, signés à Bruxelles le 28 juin 1974 (Doc. 2-603/1).

- **Pris pour notification.**

Messages de la Chambre

Par messages des 21 et 22 décembre 2000, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance du 21 décembre 2000 :

Article 77 de la Constitution

Projet de loi modifiant l'article 20 de la loi du 7 mai 1999 modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux membres de l'Ordre judiciaire (Doc. 2-606/1).

- **Le projet de loi a été envoyé à la commission de la Justice.**

Article 78 de la Constitution

Projet de loi modifiant la loi du 7 mai 1999 contenant le Code des sociétés et la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises (Doc. 2-607/1).

- **Het ontwerp werd ontvangen op 22 december 2000; de uiterste datum voor evocatie is maandag 15 januari 2001.**

Wetsontwerp tot wijziging van de wetgeving betreffende het verlof voor de uitoefening van een politiek mandaat, wat de burgemeester, schepenen en OCMW-voorzitter betreft en tot invoering van een suppletief sociaal statuut voor de OCMW-voorzitter (Stuk 2-608/1).

- **Het ontwerp werd ontvangen op 21 december 2000; de uiterste datum voor evocatie is maandag 15 januari 2001.**

Kennisgeving

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap (Stuk 2-576/1).

- **De Kamer heeft het ontwerp aangenomen op 21 december 2000 zoals het haar door de Senaat werd overgezonden.**

Ontwerp van tijdelijke wet tot invoeging van een artikel 257bis in de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (Stuk 2-596/1).

- **De Kamer heeft het ontwerp aangenomen op 21 december 2000 zoals het haar door de Senaat werd overgezonden.**

Samenstelling van commissies

Met toepassing van artikel 21-4, tweede zin, van het Reglement werden de volgende wijzigingen in de samenstelling van bepaalde commissies aangebracht:

Commissie voor de Institutionele Aangelegenheden:

- mevrouw Magdeleine Willame-Boonen vervangt de heer Michel Barbeaux als effectief lid;
- de heer Michel Barbeaux vervangt mevrouw Magdeleine Willame-Boonen als plaatsvervangend lid;

Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging:

- mevrouw Magdeleine Willame-Boonen vervangt de heer Georges Dallemagne als effectief lid;
- de heer Georges Dallemagne vervangt mevrouw Magdeleine Willame-Boonen als plaatsvervangend lid;

Commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden:

- de heer René Thissen vervangt mevrouw Magdeleine Willame-Boonen als effectief lid;
- mevrouw Magdeleine Willame-Boonen vervangt de heer René Thissen als plaatsvervangend lid;

Commissie voor de Sociale Aangelegenheden:

- de heer Michel Barbeaux vervangt de heer René Thissen als effectief lid;
- de heer René Thissen vervangt de heer Michel Barbeaux als

- **Le projet a été reçue le 22 décembre 2000 ; la date limite pour l'évocation est le lundi 15 janvier 2001.**

Projet de loi modifiant la législation relative au congé pour l'exercice d'un mandat politique, en ce qui concerne le bourgmestre, les échevins et le président du CPAS et instaurant un statut social supplétif pour le président de CPAS (Doc. 2-608/1).

- **Le projet a été reçue le 21 décembre 2000 ; la date limite pour l'évocation est le lundi 15 janvier 2001.**

Notification

Projet de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone (Doc. 2-576/1).

- **La Chambre a adopté le projet le 21 décembre 2000 tel qu'il lui a été transmis par le Sénat.**

Projet de loi temporaire insérant un article 257bis dans la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux (Doc. 2-596/1).

- **La Chambre a adopté le projet le 21 décembre 2000 tel qu'il lui a été transmis par le Sénat.**

Composition de commissions

En application de l'article 21-4, 2ème phrase, du Règlement, les modifications suivantes ont été apportées dans la composition de certaines commissions :

Commission des Affaires institutionnelles :

- Mme Magdeleine Willame-Boonen remplace M. Michel Barbeaux comme membre effectif ;
- M. Michel Barbeaux remplace Mme Magdeleine Willame-Boonen comme membre suppléant ;

Commission des Relations extérieures et de la Défense :

- Mme Magdeleine Willame-Boonen remplace M. Georges Dallemagne comme membre effectif ;
- M. Georges Dallemagne remplace Mme Magdeleine Willame-Boonen comme membre suppléant ;

Commission des Finances et des Affaires économiques :

- M. René Thissen remplace Mme Magdeleine Willame-Boonen comme membre effectif ;
- Mme Magdeleine Willame-Boonen remplace M. René Thissen comme membre suppléant ;

Commission des Affaires sociales :

- M. Michel Barbeaux remplace M. René Thissen comme membre effectif ;
- M. René Thissen remplace M. Michel Barbeaux comme

plaatsvervangend lid;

Commissie voor politieke vernieuwing:

- de heer René Thissen vervangt de heer Georges Dallemagne als effectief lid;
- de heer Georges Dallemagne vervangt de heer René Thissen als plaatsvervangend lid;

Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen:

- de heer Michel Barbeaux vervangt de heer René Thissen als effectief lid.

Arbitragehof – Arresten

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van:

- het arrest nr. 136/2000, uitgesproken op 21 december 2000, inzake de beroepen tot vernietiging van de artikelen 121 en 122, tweede lid, van de wet van 25 januari 1999 houdende sociale bepalingen, ingesteld door de VZW Belgisch Verbond der Syndicale Artsenkamers en anderen (rolnummers 1737, 1748, 1752 en 1753, samengevoegde zaken);
 - het arrest nr. 137/2000, uitgesproken op 21 december 2000, inzake de prejudiciële vraag betreffende artikel 12 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Namen (rolnummer 1772);
 - het arrest nr. 138/2000, uitgesproken op 21 december 2000, inzake de prejudiciële vraag betreffende artikel 332, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (rolnummer 1777);
 - het arrest nr. 139/2000, uitgesproken op 21 december 2000, inzake het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de artikelen 4 en 6 van de wet van 11 april 1999 tot wijziging van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, ingesteld door de VZW GERFA (rolnummer 1797);
 - het arrest nr. 140/2000, uitgesproken op 21 december 2000, inzake het beroep tot vernietiging van artikel 6 van de wet van 4 mei 1999 tot verbetering van de bezoldigingsregeling en van het sociaal statuut van de lokale verkozenen, ingesteld door F. Bourdon (rolnummer 1872).
- **Voor kennisgeving aangenomen.**

Arbitragehof – Beroepen

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van:

- het beroep tot vernietiging van artikel 2, 2° en 3°, van de wet van 18 april 2000 tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, alsook de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ingesteld door de VZW

membre suppléant ;

Commission du renouveau politique :

- M. René Thissen remplace M. Georges Dallemagne comme membre effectif ;
- M. Georges Dallemagne remplace M. René Thissen comme membre suppléant ;

Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques :

- M. Michel Barbeaux remplace M. René Thissen comme membre effectif.

Cour d'arbitrage – Arrêts

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- l'arrêt n° 136/2000, rendu le 21 décembre 2000, en cause les recours en annulation des articles 121 et 122, alinéa 2, de la loi du 25 janvier 1999 portant des dispositions sociales, introduits par l'ASBL Fédération belge des chambres syndicales de médecins et autres (numéros du rôle 1737, 1748, 1752 et 1753, affaires jointes) ;
 - l'arrêt n° 137/2000, rendu le 21 décembre 2000, en cause la question préjudicielle relative à l'article 12 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, posée par le Tribunal du travail de Namur (numéro du rôle 1772) ;
 - l'arrêt n° 138/2000, rendu le 21 décembre 2000, en cause la question préjudicielle relative à l'article 332, alinéa 4, du Code civil, posée par le Tribunal de première instance d'Anvers (numéro du rôle 1777) ;
 - l'arrêt n° 139/2000, rendu le 21 décembre 2000, en cause le recours en annulation totale ou partielle des articles 4 et 6 de la loi du 11 avril 1999 modifiant la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités, introduit par l'ASBL GERFA (numéro du rôle 1797) ;
 - l'arrêt n° 140/2000, rendu le 21 décembre 2000, en cause le recours en annulation de l'article 6 de la loi du 4 mai 1999 visant à améliorer le statut pécuniaire et social des mandataires locaux, introduit par F. Bourdon (numéro du rôle 1872).
- **Pris pour notification.**

Cour d'arbitrage – Recours

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- le recours en annulation de l'article 2, 2° et 3°, de la loi du 18 avril 2000 modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, ainsi que la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, introduit par l'ASBL « Vlaams Minderhedencentrum » et autres (numéro

Vlaams Minderhedencentrum en anderen (rolnummer 2079).

– Voor kennisgeving aangenomen.

Arbitragehof – Prejudiciële vragen

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van:

- de prejudiciële vragen betreffende de artikelen 220, 221, 224, 265, §§1, 2 en 3, 266 en 283 van het koninklijk besluit van 18 juli 1977 tot coördinatie van de algemene bepalingen inzake douane en accijnzen, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (rolnummers 2041 en 2078, samengevoegde zaken);
- de prejudiciële vragen over artikel 3 van de gemeentekieswet van 4 augustus 1932 en artikelen 18 en 142 van het kieswetboek, gesteld door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Honnelles (rolnummer 2035);
- de prejudiciële vraag betreffende het artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten, gesteld door de Raad van State (rolnummer 2067);
- de prejudiciële vraag over artikel 96 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, gesteld door de Rechtbank van koophandel te Brugge (rolnummer 2070);
- de prejudiciële vragen betreffende de artikelen 531 (zoals van toepassing voor de wijziging ervan bij artikel 12 van de wet van 6 april 1992), 610 en 1088 van het Gerechtelijk Wetboek en betreffende artikel 14, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gesteld door de Raad van State (rolnummer 2073);
- de prejudiciële vraag over artikel 68bis, §2, 2°, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, zoals ingevoegd bij artikel 1 van de wet van 8 mei 1989 en gewijzigd bij artikel 200 van de wet van 29 december 1990, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Dendermonde (rolnummer 2074);
- de prejudiciële vraag over artikelen 8, §1, eerste lid, *in fine*, en 37, §1, 2°, van de pachtwet van 4 november 1969, zoals gewijzigd bij de wet van 7 november 1988, gesteld door de vrederechter van het kanton Fexhe-Slins (rolnummer 2080);
- de prejudiciële vraag betreffende het artikel 135, §2, van het Wetboek van Strafvordering, zoals gewijzigd bij artikel 30 van de wet van 12 maart 1998, gesteld door het Hof van beroep te Gent (rolnummer 2082);
- de prejudiciële vragen over artikel 57, §2, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, zoals gewijzigd bij artikel 65 van de wet van 15 juli 1996, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Kortrijk, door de Arbeidsrechtbank te Gent en het Arbeidshof te Antwerpen (rolnummers 2054, 2058, 2069, 2075, 2081, 2083, 2084 en 2100, samengevoegde zaken).

du rôle 2079).

– Pris pour notification.

Cour d'arbitrage – Questions préjudicielles

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- les questions préjudicielles concernant les articles 220, 221, 224, 265, §§1er, 2 et 3, 266 et 283, de l'arrêté royal du 18 juillet 1977 portant coordination des dispositions générales relatives aux douanes et accises, posées par le Tribunal de première instance d'Anvers (numéros du rôle 2041 et 2078, affaires jointes) ;
- les questions préjudicielles relatives à l'article 3 de la loi électorale communale du 4 août 1932 et aux articles 18 et 142 du Code électoral, posées par le collège des bourgmestre et échevins de la commune de Honnelles (numéro du rôle 2035) ;
- la question préjudicielle concernant l'article 3, 4°, de la loi du 12 novembre 1997 relative à la publicité de l'administration dans les provinces et les communes, posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 2067) ;
- la question préjudicielle relative à l'article 96 de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques de commerce et sur l'information et la protection du consommateur, posée par le Tribunal de commerce de Bruges (numéro du rôle 2070) ;
- les questions préjudicielles concernant les articles 531 (comme d'application avant sa modification par l'article 12 de la loi du 6 avril 1992), 610 et 1088 du Code judiciaire et concernant l'article 14, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 2073) ;
- la question préjudicielle sur l'article 68bis, 2°, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, tel qu'inséré par l'article 1er de la loi du 8 mai 1989 et modifié par l'article 200 de la loi du 29 décembre 1990, posée par le Tribunal du travail de Termonde (numéro du rôle 2074) ;
- la question préjudicielle relative aux articles 8, §1er, alinéa 1er, *in fine*, et 37, §1er, 2°, de la loi du 4 novembre 1969 sur le bail à ferme, telle qu'elle a été modifiée par la loi du 7 novembre 1988, posée par le juge de paix du canton de Fexhe-Slins (numéro du rôle 2080) ;
- la question préjudicielle concernant l'article 135, §2, du Code d'instruction criminelle, tel que modifié par l'article 30 de la loi du 12 mars 1998, posée par la Cour d'appel de Gand (numéro du rôle 2082) ;
- les questions préjudicielles relatives à l'article 57, §2, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, tel qu'il a été modifié par l'article 65 de la loi du 15 juillet 1996, posées par le Tribunal du travail de Courtrai, par le Tribunal du travail de Gand et par le Cour du travail d'Anvers (numéros du rôle 2054, 2058, 2069, 2075, 2081, 2083, 2084 et 2100, affaires jointes).

– **Voor kennisgeving aangenomen.**

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

Bij brief van 20 december 2000, zendt de voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven volgende adviezen over, goedgekeurd tijdens zijn plenaire vergadering van 20 december 2000:

- advies betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 februari 1996 tot beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (stuk CRB 2000/844 DEF);
- advies betreffende de werkgeversbijdrage in de prijs van de treinkaarten vanaf 1 februari 2001 (stuk CRB 2000/850 DEF).

– **Neergelegd ter Griffie.**

– **Pris pour notification.**

Conseil central de l'Économie

Par lettre du 20 décembre 2000, le président du Conseil central de l'Économie transmet les avis suivants, approuvés lors de sa séance plénière du 20 décembre 2000 :

- l'avis relatif au projet d'arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 25 février 1996 limitant la mise sur le marché et l'emploi de certaines substances et préparations dangereuses (doc. CCE 2000/844 DEF) ;
- l'avis concernant l'intervention des employeurs dans le prix des cartes train en application au 1er février 2001 (doc. CCE 2000/850 DEF).

– **Dépôt au Greffe.**